

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG, D.D. 12 SEPTEMBER 2023

Vergaderzaal 1

2 Jaarlijks gesprek met Qbuzz en provincie Zuid-Holland over OV in Dordrecht

Voorzitter: De heer Struijk
Raadsgriffier: De heer Den Boer
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Bootsman (GroenLinks)
Dhr. Damen (PvdA)
Dhr. De Feijter (CU/SGP)
Dhr. Gorter (Op Ons Eiland)
Dhr. Gündogdu (Op Ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)
Mevr. De Heer (Forum voor Democratie)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Mevr. Simon-van Waardhuizen (Fractie van Waardhuizen)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. De Vries (VSP)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouder: wethouder R. van der Linden

Overige aanwezigen: dhr. Rotteveel, dhr. Brüheim

De voorzitter: Beste mensen, mag ik u verzoeken plaats te nemen, want het is vijf uur geweest. Iets over vijf zelfs. Maar dat lag meer aan de vorige vergadering, denk ik. Maar we hebben onze tijd misschien hard nodig. We zijn hier voor het jaarlijkse gesprek met de provincie Zuid-Holland en Qbuzz over het ov in Dordt. En dit is een beeldvormende sessie. Ik heet alle raads- en commissieleden van harte welkom. Ik heet welkom de Kees Rotteveel van de provincie Zuid-Holland. Hij gaat zich zo meteen nog even voorstellen, maar dan weet u het vast. De heer Brüheim zit naast hem. En verder hebben we ambtelijke ondersteuning enzovoort. Het is een goed gebruik, er zijn misschien kijkers en ook voor het verslag, om een voorstelrondje te doen. Maar ik zie dat de heer Kuhlmann al iets wil zeggen.

De heer Kuhlmann: Ik vroeg me even af, de heer Brüheim, van welke organisatie is hij?

De voorzitter: Hij gaat zich zo voorstellen. Dat kan hij vast nog veel beter dan ik. Ik ga een voorstelrondje doen en ik ga naar links. Dan wordt uw vraag snel beantwoord.

De heer Den Boer: Mark Den Boer, commissiegriffier.

De heer Rotteveel: Kees Rotteveel, provincies Zuid-Holland.

De heer Brühem: Herman Brühem, Qbuzz.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Claudia Simon-van Waardhuizen, Fractie van Waardhuizen.

De heer Damen: Leo Damen, Partij van de Arbeid.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, Dordtse DENK.

De heer Van der Kruijff: Wim van der Kruijff, CDA.

De heer Bootsman: Nick Bootsman, GroenLinks.

De heer De Feijter: Koekje was niet zo heel handig. Bart de Feijter, ChristenUnie/SGP.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Van der Meer: Frans Bauke van der Meer, GroenLinks.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Gorter: Wouter Gorter, Op Ons Eiland.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP Dordrecht.

De heer De Vries: André de Vries, VSP Dordrecht.

De voorzitter: En mijn naam is Leen Struijk. En ik mag deze keer voorzitten. Maar ik zie daar achter nog iemand zitten, die mag zich ook nog even voorstellen.

Mevrouw: Ik ben even hier gaan zitten. Betsy de Heer, Forum voor Democratie.

De voorzitter: Dank je wel. En naast haar inmiddels is binnenkomen lopen, ook hartelijk welkom, de wethouder, de heer Rick van der Linden. Korte toelichting op deze vergadering. Het is traditie inmiddels van een paar jaar dat we als raad elk jaar samen met de provincie en Qbuzz om de tafel gaan zitten om te kijken, hoe gaat het op dit moment met het ov in Dordrecht? Dn dan ga ik voor zo meteen het woord geven aan de heer Kees Rotteveel. Die heeft een presentatie.

En in die presentatie zal hij ook een aantal vooraf ingediende vragen door de fracties VVD, GroenLinks en CDA, als ik uit mijn hoofd goed zeg, beantwoorden.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik heb zelf wel in de presentatie gezien dat niet alle vragen beantwoord werden, maar ik denk dat degenen die ze gesteld hebben dat dan ook wel in de gaten zullen krijgen.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Ik hoor mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Even ter verheldering. We hebben het over één keer per jaar zo'n vergadering of een commissie. Maar volgens mij hebben wij altijd elk half jaar een gesprek gehad. Is het nu één keer per jaar geworden? Ik zou dat wel graag willen. We noemen dat misschien wel koffiegesprekken, maar ...

De voorzitter: Mijnheer de griffier.

De heer Den Boer: Goede vraag. Volgens mij was het één keer per jaar. Maar vorig jaar is het volgens mij twee keer geweest, omdat die hele discussie toen over de Hooikade speelde. Ik kijk ook wel even, want ik ben er een tijdje uit geweest. Toch?

De heer Rotteveel: Net anders.

De heer Den Boer: Andersom.

De heer Rotteveel: Volgens mij hebben we twee jaar geleden twee bijeenkomsten gehad. De aanleiding was ook het transitieplan dat de provincie voor het openbaar vervoer had gemaakt. Vorig jaar hebben we in juli één bijeenkomst gehad. En we kunnen natuurlijk vaker komen, maar ik weet niet of ik dan ook veel nieuws te vertellen heb.

De heer Den Boer: Misschien is denk ik het handigste om aan het eind van de vergadering even te bepalen, wat is een goed volgend moment.

De heer Stolk: Dank je.

De voorzitter: Heel goed. Dank je wel. Ik ga het woord geven aan mijnheer Rotteveel. En ik heb vooraf even een vraagje. Mijnheer Rotteveel, vragen tijdens de presentatie of hebt u ze liever achteraf?

De heer Rotteveel: Tijdens de presentatie als het puur gaat over iets wat ik dan vertel en onduidelijk is. En als het meer de diepte ingaat naar aanleiding van, heb ik ze liever achteraf.

De voorzitter: Ik denk dat dat helder is. Alleen verhelderingsvragen eventueel stellen tijdens de presentatie en de rest wachten we gewoon eventjes mee. Ik ga u het woord geven.

De heer Rotteveel: Dank u. Ik ben Kees Rotteveel. Ik ben concessiemanager DMG bij de provincie. DMG staat voor Drechtsteden, Molenlanden, Gorinchem. Vorig jaar heb ik al verteld over de manier waarop het openbaar vervoer in Zuid-Holland is georganiseerd en

wat de rollen van de provincie en de gemeente zijn. Samengevat, de provincie is opdrachtgever, stelt de concessievoorwaarden vast en ziet toe op de uitvoering. De gemeenten worden vooraf geconsulteerd. Eerst over het beleidskader, dan over het Programma van Eisen. En daarna stellen Provinciale Staten beide plannen vast. Het verlenen van de concessie is een taak van de Gedeputeerde Staten. Gemeenten zijn heel belangrijk, omdat het meeste openbaar vervoer over de openbare weg gaat. Genoeg ruimte voor de bus, voldoende doorstroming, een slimme ruimtelijke ordening en een streng parkeerbeleid, dat zijn zaken waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Wat ga ik vandaag vertellen? Ik ga iets vertellen over de stand van het openbaar vervoer. De waterbus. Wat we voor de toekomst van beiden verwachten. Ik ga daar natuurlijk de vraag beantwoorden die van tevoren zijn ingediend. En uiteraard is er ruimte voor nog veel meer vragen. De stand van het ov. Door corona staat het openbaar vervoer ... Dank je wel. Door corona staat het openbaar vervoer sterk onder druk. De scholieren, studenten en recreanten zijn weer terug, maar veel forensen werken een paar dagen thuis. Dat scheelt inkomsten voor Qbuzz, want juist de forensen met hun vaste abonnementen brachten veel geld in het laatje. En als je bedenkt dat de winstmarge in het openbaar vervoer gemiddeld zo'n drie procent is, dan begrijpt u de gevolgen als de inkomsten minder dan negentig procent zijn vergeleken met 2019. Qbuzz zal daar verder op ingaan straks. Sinds het einde van de laatste lockdown, vorig jaar maart, speelt ook het probleem van het personeelstekort. En in 2020, 2021 en 2022 is er flink gesneden in het openbaar vervoer in Dordrecht. Bijvoorbeeld door het deels samenvoegen van lijn 3 en 4. Voor volgend jaar blijft het ov op het huidige niveau. De provincie legt er extra geld bij, maar van het Rijk krijgen we geen extra bijdrage meer. De waterbus. Ik heb hiervoor informatie van een collega. Ik ga zelf niet over de waterbus, maar ik zal kijken hoever ik kom als u daar straks vragen over heeft. We passen dezelfde regels toe als op het busvervoer. Vorig jaar was er bij de waterbus een groot personeelstekort. Dat is nu bijna weggewerkt. Daardoor kunnen er meer afvaarten op de drukste lijnen komen. De winterdienstregeling, die vorige week is begonnen, biedt het afgesproken aantal afvaarten. De toegankelijkheid van de waterbus is een vereiste. En daar zijn wat problemen met de nieuwe elektrische schepen. De vervoerder zoekt naar oplossingen voor die problemen, maar het is nog niet zo eenvoudig. Want alles wat je aan zo'n schip aanpast, moet ook weer worden gekeurd. En langdurige procedures brengt dat met zich mee. Begin dit jaar zijn de eerste elektrische schepen in de vaart gekomen. En van de zomer zijn er nog een paar bijgekomen. De oude dieselschepen worden langzamerhand afgeschaft, maar er blijven er wel een paar op reserve. De toekomst. De provincie heeft in 2018 voor het laatst een openbaar vervoer visie gemaakt. We werken nu aan een nieuwe visie. Natuurlijk willen we de gemeenten in heel Zuid-Holland betrekken bij het maken van die ov-visie. Maar we weten nog niet hoe. Mijn collega is daar net twee maanden geleden mee begonnen.

Doet u vooral straks suggesties. En misschien is die ov-visie wel een hele goede aanleiding om nog een keertje extra in Dordrecht langs te komen om uw ideeën te horen over onze eerste contouren van die visie. Dank je, Herman. Misschien wil jij het doen. Ik kan moeilijk multitasken. Dat weten we allemaal. De toegankelijkheid heb ik het net over gehad. En die dieselschepen blijven op reserve. Volgende dia. De provincie heeft in ... Wacht eventjes. Ben ik helemaal de draad kwijt. Nog eentje terug. We betrekken de gemeente. U doet suggesties. We verwachten dat die ov-visie ongeveer over een jaar door Provinciale Staten wordt vastgesteld. En daarna gaan we een strategie bepalen.

Wat gaan we precies doen om die doelstellingen te bereiken? En dan iets over geld. De provincie Zuid-Holland geeft per jaar ongeveer 100 miljoen euro uit aan exploitatiesubsidie voor het openbaar vervoer, voor de DMG, voor de waterbus, voor het veer Maassluis-Rozenburg, voor de concessie Hoeksche Waard, Goeree-Overflakkee en voor Zuid-Holland Noord. Voor DMG gaat het om bijna 25 miljoen euro per jaar. En nog eens 25 miljoen komt van de ov-studentenkaart en natuurlijk van de reizigers zelf. Bij elkaar ongeveer 50 miljoen. Daarnaast heeft de provincie de afgelopen jaren betaald voor extra stations aan de MerwedeLingelijn, voor betere haltes en voor betere doorstroming. Over een periode van 20 jaar, die nog niet helemaal voorbij zijn, gaat het om ongeveer 40 miljoen euro per jaar. Opgeteld bij de exploitatiekosten 140 miljoen. Ongeveer een kwart van de provinciale begroting. Op de meeste uren van de dag heeft het openbaar vervoer nog plaats voor extra reizigers. Van de 240.000 woningen die er de komende 20 jaar in Zuid-Holland bijkomen, komen de meesten in de buurt van bestaand openbaar vervoer. Er is al een bus of een trein als de nieuwe woningen klaar zijn. Soms moet de dienstregeling wat intensiever, komen er een paar bussen bij. En dat is dan ook een voordeel voor de bestaande bewoners. De huidige bewoners, moet ik zeggen.

De voorzitter: Er is een vraag voor u van de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik heb een verduidelijkende vraag. U zei iets over de verhoudingen voor wat betreft de inkomsten, voor hoe het geld binnenkomt. Ik zat heel snel mee te luisteren, maar ik heb hem net even gemist. Wat is ongeveer de verhouding tussen aan de ene kant de provincie, wat reizigers bijdragen, die ov-kaart? Heeft u een soort taart van, hoeveel doet wie?

De heer Rotteveel: Ik had een taartdiagram kunnen maken. De verdeling is ongeveer 50 procent subsidie van de provincie, 15 procent van de studenten ov-kaart en 35 procent van de reiziger. De reiziger betaalt ongeveer een derde van het totaal. En er komen bussen bij. En als er een bus bijkomt met extra woningen, betekent dat ook extra geld. Maar we gaan er even vanuit dat bij meer inwoners de provincie ook meer geld krijgt. Voor elke concessie geldt het Programma van Eisen. Dat is voor de aanbesteding. De vervoerder werkt dat uit in een lijnennet en in een dienstregeling. Qbuzz is voor de uitvoering natuurlijk ook afhankelijk van de ruimte op straat. Zorgt de gemeente voor genoeg doorstroming, goede haltes, ruimtelijke ontwikkelingen die het gebruik van het openbaar vervoer versterken en parkeerbeleid dat de autogebruik beperkt? Als vervoerders de afspraken niet nakomen, spreekt de provincie ze daarop aan. Dat doen we bij de waterbus en dat doen we ook bij Qbuzz.

Qbuzz heeft vorig jaar een forse boete van de provincie gekregen, vanwege de problemen in het eerste jaar van de concessie. De eerste acht maanden van 2019. Als er bussen uitvallen, krijgt Qbuzz daar niet voor betaald. Dat is logisch. En hoe houden we dat in de gaten? De provincie heeft daar ongeveer anderhalve fte voor beschikbaar, om alle vervoerders in Zuid-Holland in de gaten te houden. We weten heel goed hoe ze presteren. En dat weten we nog net niet realtime, maar wel wat ze de afgelopen week hebben gepresteerd. We bespreken dat ook geregeld met Qbuzz, want boetes alleen leveren geen openbaar vervoer op. En daar gaat het ons om. Volgende dia. Ik ga in op een aantal ingediende vragen. Welk perspectief is er op verbetering van de ov bereikbaarheid van Wilgenwende en De Hoven? Eerlijk gezegd, niet. In beide gevallen

laat de wegenstructuur het niet toe om bestaande lijnen via beide wijken te laten rijden. Dat is een groot aandachtspunt voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Kan er ook een bus komen en kan die een vervolg hebben op bestaande buslijnen? Iets over toegankelijkheid. De provincie heeft vorig jaar een haltevisie vastgesteld, in samenspraak met de wegbeheerders. En dat zijn behalve wijzelf, de provincie, de gemeenten, maar ook Rijkswaterstaat en een aantal waterschappen. De reizigersorganisaties. We praten een aantal keren per jaar met de Rodag, vervoerbedrijven en de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag. Wij zijn niet verantwoordelijk voor het openbaar vervoer in de Metropoolregio, maar we hebben wel met ze gepraat over de aanpassing van haltes, omdat de gebieden elkaar natuurlijk overlappen. Gemeenten kunnen subsidie krijgen voor het verbeteren van haltes, maar daar houdt het natuurlijk niet op. Mensen met een beperking moeten ook naar een halte toe kunnen komen of vanaf de halte bij hun bestemming komen. En dan het ov op dunne lijnen.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, een vraagje.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: U was er al even voorbij. Maar ik zit nog even te kauwen op wat u zei over Wilgenwende en De Hoven. Ik heb begrepen dat het te maken heeft met de inrichting van de wijken. Maar zei u nu ook de ligging van de wijken of was het alleen de inrichting?

De heer Rotteveel: In het geval van Wilgenwende heeft het met de ligging te maken, omdat het logisch zou zijn om een bus uit Sterrenburg naar Wilgenwende door te laten rijden. Alleen laat het stratenpatroon dat helemaal niet toe. En het gaat te ver. Althans, dat is een persoonlijke mening, ik vind het wel ver gaan om een rijtje huizen te slopen om daar een busbaan te maken. En ik kan me voorstellen dat u daar in de gemeente ook niet makkelijk de handen voor op elkaar krijgt.

De voorzitter: Voldoende mijnheer Van der Kruijff?

De heer Van der Kruijff: Ja.

De heer Rotteveel: Ov op dunne lijnen. Ook in dit concessiegebied is er minder openbaar vervoer dan voor de coronacrisis. Zoals gezegd heeft dat te maken met het aantal reizigers, met de opbrengsten die ze genereren en met de beschikbaarheid van chauffeurs. Daar gaat Qbuzz straks nog op in. Moet de provincie dan meer geld voor het openbaar vervoer uitgeven, zodat er meer bussen kunnen rijden? Dat is een politieke vraag. Die kan ik niet bij beantwoorden. Die moet u aan de Staten stellen, Provinciale Staten. We hebben in het openbaar vervoer dikke lijnen. De Merwedelingelijn is verreweg de dikste lijn in het concessiegebied. R-netlijnen en een aantal HOV-lijnen. En

we hebben dunne lijnen. De stadslijnen in Dordrecht vallen daaronder en een aantal streeklijnen in de Alblasserwaard en de Stadsdienst van Gorinchem vallen daar ook onder. Het openbaar vervoer heeft voor de provincie twee functies, bereikbaarheid en een sociale functie. De afgelopen jaren is in de dunne lijnen wat geschraapt. Het bespaarde veel geld en het had voor betrekkelijk weinig mensen effect. Daar waar vaste lijnen zijn verdwenen, is er altijd wel wat in de plaats gekomen. In de Alblasserwaard de bestelbus, die op veel meer dagen en tijdstippen rijdt dan vroeger. En met uiterlijk een half uur van tevoren bestellen, kun je rijden naar een knooppunt waar aansluiting op bus en trein is. Hij heeft eigenlijk een soort schaduwdienstregeling. Hij kan niet komen om tien over vijf, als je om half vijf belt. Maar hij vertrekt op een tijdstip dat hij dan aansluit op een halte van R-net of van de trein. Behalve in het landelijk gebied is dat voor een gedeelte ook in de stad. In Dubbeldam is in de avonduren en op zondag heel weinig vraag naar openbaar vervoer. En daar is een deur-halte taxi voor in de plaats gekomen. En we beseffen dat dat bellen om openbaar vervoer te krijgen, ook al is de aanmeldtijd maar een half uur, dat is niet ideaal. Maar we hebben een afweging moeten maken. En lege bussen laten rijden, vinden we ook niet ideaal.

De voorzitter: Er is een vraagje van mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter, we hebben het net gehad over Wilgenwende en De Hoven. En u gaf aan dat de ligging van de wijk niet uitnodigt om daar busverbinding toe aan te leggen. Maar waar ik wel benieuwd naar ben ... Is dat wij spreken hier veelvuldig over Mobility as a Service, de MaaS. De portefeuillehouder zit daar ook op de tribune. Maar zou bijvoorbeeld een mogelijkheid zijn om überhaupt te verkennen om de MaaS en wat daar allemaal onder valt wel voor deze wijken in beeld te brengen, wat de mogelijkheden zijn? Is dat een zaak van de provincie of van het stadsbestuur?

De voorzitter: Mijnheer Rotteveel.

De heer Rotteveel: Ik vind het een mooie suggestie. Ik zie het als een taak van de provincie. Dat heb ik u vorig jaar uitgelegd. Wij gaan over het openbaar vervoer. Wij zijn daar verantwoordelijk voor. En daar waar er gaten vallen, is er ook een taak van de provincie om in samenspraak met Qbuzz te kijken naar de mogelijkheden om dat gat in te vullen. Dit is een uitdaging die we gaan oppakken en waarover we iets zullen terug melden bij de gemeente, als we daar iets meer over weten.

Het nieuwe coalitieakkoord van de provincie is behoorlijk ambitieus. Er staan, afhankelijk van wat je meetelt, twee tot vier pagina's over openbaar vervoer in het coalitieakkoord. En we gaan dat de komende tijd uitwerken. Daarvoor zijn uw suggesties waardevol. Ik neem aan dat u het coalitieakkoord ook heeft bestudeerd op de voor u relevante punten. En wat mij betreft kunt u via de wethouder of via de ambtenaren van Dordrecht of via de griffier de suggesties aan de provincie doen toekomen. En daar krijgt u een reactie op. Dat was mijn presentatie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat er een paar partijen zijn die vragen hadden ingediend en die nog niet allemaal beantwoord zijn. Laat ik beginnen met mijnheer Van der Meer en daarna mijnheer Kuhlmann en daarna mijnheer Bootsman, mijnheer De Feijter. En dan zien we de rest nog wel. Mijnheer Van der Meer, u mag eerst.

De heer Van der Meer: Mijn vraag gaat over de verschraving van de dienstregeling. U heeft er iets over gezegd, over dunne lijnen. Maar ik heb een vraag over de korte en de lange termijn. De vraag over de korte termijn is wat er op het ogenblik ... Want u zegt, '24 willen we de huidige dienstregeling eigenlijk zoveel mogelijk overeind houden. Is dat wel of niet in overeenstemming met de concessievoorwaarden, zoals die oorspronkelijk zijn gegeven of doet dat daar afbreuk aan? Dat is mijn korte termijn vraag. En de lange termijn vraag. U heeft een ov-visie aangekondigd, laat ik maar zeggen. Kunt u een beetje aangeven in welke richting dat gaat? En ons ervan overtuigen dat we er vertrouwen in hebben dat het ov in de toekomst beter wordt.

De heer Rotteveel: Uw eerste vraag over wat er in 2024 rijdt, dat is ongeveer in overeenstemming met het Programma van Eisen. En in dat woordje ongeveer zit hem natuurlijk de kneep. Op kleine details wijkt het af van het Programma van Eisen. En een collega is bezig met het aanpassen daarvan, omdat we, en dat is niet alleen in dit gebied zo, zien dat het openbaar vervoer blijvend is veranderd sinds corona en dat de eisen die we bij de aanbesteding in 2018 hebben gesteld niet meer realistisch zijn. Als we met deze eisen nu een aanbesteding zouden houden, dan zouden we waarschijnlijk veel minder openbaar vervoer voor hetzelfde geld krijgen. Dat noodzaakt tot aanpassing van het Programma van Eisen.

De voorzitter: Voldoende, mijnheer Van der Meer?

De heer Van der Meer: Ik ben nu extra benieuwd naar het antwoord op de tweede vraag, want het gaat natuurlijk diametraal in tegen de ambitie die we met zijn allen hebben om juist meer openbaar vervoer te krijgen.

De heer Rotteveel: En dat is een punt dat ons ook heel erg pijn doet. En we bekijken alle mogelijkheden om het onderste uit de kan te halen, met respect voor ieders belangen. Qbuzz heeft een langetermijnvisie gemaakt, die is nog mooi intern, waarin ze weldegelijk groei voor de komende jaren verwachten. En op een aantal lijnen een hogere frequentie verwachten. Dat zal eerder op de dikke lijnen zijn, de R-netbuslijnen en de HOV-lijnen dan op de stadlijnen en de dunne streeklijnen. Omdat daar ook concurrentie is van lopen en fietsen en het openbaar vervoer in de stad, vanwege de omstandigheden, relatief langzaam is. Daar is de concurrentiepositie heel erg lastig.

Wat kunt u verwachten van die ov-visie? En dat heb ik vanmorgen nog aan mijn collega gevraagd. En hij zegt, dat weet ik nog helemaal niet. Maar we gaan het hebben over al het openbaar vervoer. De grootste concessiehouder in de provincie Zuid-Holland zit niet aan tafel. Dat zijn de Nederlandse Spoorwegen. Die verzorgen vrijwel al het treinvervoer. En u kent de plannen voor intensivering van het treinverkeer op de Oude Lijn. Vroeg heette dat Stedenbaan. Er wordt al heel lang over gepraat. En daar zal nog heel lang over gepraat worden en gebouwd worden. Maar met Stedenbaan, met een frequentie van acht tot twaalf treinen per uur tussen Dordrecht en Leiden, kunnen we heel frequent openbaar vervoer aanbieden. De vraag is wel of daar een rol is voor het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, omdat het vooral de belangen van de gemeenten en de provincie zijn die daar op het spel staan. Praten met het ministerie over verandering vraagt een hele lange adem. En het gaat behalve treinvervoer dan ook nog over vervoer over water, vervoer over de weg over alle concessies. En u noemde zelf al net MaaS, of een van uw collega's was dat. Ook dat is een aspect dat voor de dunne gebieden een rol

kan spelen. Want we proberen zoveel mogelijk mensen in Zuid-Holland van het openbaar vervoer gebruik te laten maken, maar openbaar vervoer is altijd wel een bundeling van een hoeveelheid mensen. Als de vraag niet groter is dan één, dan wordt het heel moeilijk om daar openbaar vervoer aan te bieden.

De voorzitter: Dank u wel voor het uitvoerige antwoord. Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank, voorzitter. Ik heb twee vragen voor u. De eerste gaat over de slechte ov-bereikbaarheid van de wijken Wilgenwende en De Hoven, die we ook eerder hadden aangekondigd. En de andere gaat over de beschikbaarheid voor het ov, de waterbus met name, voor mensen die gehandicapt zijn. We hebben er recent nog contact over gehad met het Reizigersoverleg. Ik verwacht dat collega Bootsman u straks daar flink over aan de tand zal voelen. Ik zeg daarover, wij steunen dat van harte. Kom ik bij de eerste vraag. De bereikbaarheid van de wijken Wilgenwende en De Hoven. U zei zojuist van, die weginfrastructuur maakt het eigenlijk niet mogelijk om die wijken met een bus te bedienen. En dan wil ik toch wel even doorgaan op van, hoe kunnen we dat dan veranderen? Met name, omdat het zijn jonge wijken waar nu veel jonge kinderen wonen, maar over een jaar of tien natuurlijk veel tieners, die graag ook met de bus willen gaan. Laten we een beetje vooruitkijken. Specifiek voor Wilgenwende weet ik dat dat een wijk is met maar één ontsluitingsweg. Ik kan me voorstellen dat dat een probleem is als je daar met een bus een beetje een normale dienstregeling wil rijden. Concreet, als we een tweede ontsluitingsweg aanleggen, zou dat de bereikbaarheid voor een buslijn verbeteren. En op dezelfde manier ben ik ook benieuwd welke concrete stappen er gezet zouden kunnen worden, als we even iets verder kijken naar de lange termijn, om ook voor De Hoven ... Zowel De Hoven als Wilgenwende, wat kunnen we gaan doen?

De voorzitter: Mijnheer Rotteveel.

De heer Rotteveel: Dat vind ik een lastige vraag, want zo goed ben ik niet thuis in het Dordtse. Ik denk dat dat het beste kan worden uitgewerkt in een gesprek tussen Qbuzz en de provincie. Qbuzz als openbaarvervoerbedrijf en ... Sorry, niet de provincie. En de gemeente. De gemeente als wegbeheerder.

De gemeente als degene die alle mogelijkheden en ook alle beperkingen het beste in kaart kan brengen. Ik kan u helaas daar op dit moment geen duidelijkheid over geven.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann, kort graag.

De heer Kuhlmann: Dan bewaar ik de vraag straks voor uw buurman.

De voorzitter: Er was nog een vraag die u had.

De heer Kuhlmann: En ik heb er alle vertrouwen in dat de heer Bootsman dat goed gaat verwoorden zo dadelijk.

De voorzitter: Prima. Dan mag eerst mijnheer De Feijter en daarna mag mijnheer Bootsman.

De heer De Feijter: Dank u wel, voorzitter. Er werd net inderdaad gesproken over de nieuwe ov-visie die eraan komt vanuit de provincie, waarin gezegd werd dat gemeenten ook worden betrokken. Eerste vraag is, mogen we daarin een actieve houding verwachten van de provincie? Dat ze actief de participatie eigenlijk met de gemeenten opzoeken. En de tweede vraag, de ov-strategie die volgt uit de ov-visie, eigenlijk dezelfde vraag, wordt daarin in die concretisering ook gemeenten actief betrokken?

De heer Rotteveel: Ik neem aan van wel, maar preciezer kan ik het niet invullen. Mijn collega werkt net twee maanden bij de provincie. Hij heeft dit als eerste opgepakt. Een van zijn belangrijkste taken voor het komend jaar. En er is nog helemaal niets ingevuld. Maar als ik hem morgen vertel dat er in Dordrecht heel veel belangstelling is om in allerlei fasen te worden betrokken en ook een actieve opstelling van de provincie wordt verwacht, dan zal hij dat zeker ter harte nemen.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, mag ik daarop aanhaken?

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Rotteveel: We hebben vijf keer per jaar een concessieoverleg met de gemeente. De gemeente Dordrecht, maar ook met de vertegenwoordiger van Drechtsteden. En ik neem aan dat de ambtelijke vertegenwoordigers daar ons ook vijf keer per jaar het hemd van het lijf zullen vragen hoe het verder gaat met die ov-visie.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff wilde nog een aanvullende vraag stellen.

De heer Van der Kruijff: Een suggestie doen vooral. We hebben vandaag ook onder andere de Mobiliteitsvisie op de agenda staan, vanavond. Nu nog beeldvormend, maar daar gaan we ook over besluiten. Die gaat ongetwijfeld ook gevolgd worden, behalve de visie, in uitvoeringsvoorstellen. Nou lijkt het mij heel goed als wij gewoon ook als raad met de provincie in gesprek blijven over die Mobiliteitsvisie en hoe dat spoort met de provinciale visie en uitwerkingsplannen. En ambtelijk zal dat vast gebeuren, maar soms hebben raadsleden net iets andere invalshoeken. En ik denk dat goed is ook die mee te nemen.

De heer Rotteveel: Ik vind het een hele goede suggestie, want vooral op het gebied van dertig kilometer per uur zones is het belangrijk om tijdig met elkaar in overleg te gaan.

De voorzitter: Dank u. Ik vond de opmerking hoe dat nu spoort wel insinuerend. Mijnheer Bootsman, mede namens de heer Kuhlmann.

De heer Bootsman: Dank u wel, voorzitter. Voor de toegankelijkheid van de waterbus gaf de heer Rotteveel zojuist aan dat de vervoerder zoekt naar oplossingen. Dat is natuurlijk mooi. Helaas brengt het wel langdurige procedures met zich mee. Dit probleem is ook al redelijk lang bekend, ongeveer een jaar. Sinds het tijdelijke schip Blue Willemstad zijn intrede nam op de route tussen Rotterdam en Dordrecht. Mensen met een rolstoel hebben al een jaar een probleem met het reizen met de waterbus. Ik ken ook verschillende verhalen van mensen die bijvoorbeeld zijn gevallen met hun rolstoel. Waarbij het personeel moeilijk doet als ze hulp nodig hebben om de toch steile ramp op te komen met hun handbewogen rolstoel. En mensen die helaas helemaal niet meer

durven. Is er een tijdsfad aan te duiden hoelang dit probleem nog gaat voortduren, in plaats van alleen maar langdurig? Want langdurig is het nu al. Dank u wel.

De heer Rotteveel: Ik weet het niet. Mijn collega heeft de contacten met de waterbus. En het probleem is natuurlijk wel van dien aard dat het met spoed moet worden aangepakt. Ik kan dat bij mijn collega navragen en via de griffier het antwoord aan u terugsturen.

De voorzitter: De griffier noteert dat vast en zeker ook. Eerst mijnheer Van der Kruijff en dan mijnheer Van der Meer. En dan denk ik dat we naar mijnheer Brühheim moeten.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, nog een andere vraag. U gaf aan dat er ook altijd gecontroleerd wordt op de uitvoering. Nou kennen we natuurlijk hier in Dordrecht met Qbuzz dat er gereden wordt met elektrische bussen. Dat is de afgelopen jaren niet altijd helemaal gelukt om die te laten rijden. Ik ben benieuwd in hoeverre dat onder uw controle valt en of u daar dan ook boetes of anderszins stimulerende maatregelen op kunt nemen. En ook heel specifiek ging het over, klinkt heel praktisch, maar toch over de verwarming van de elektrische bussen. Want in de beginfase deed hij het vaak niet. Is dat ook iets waar die anderhalve fte naar kijkt? Terugkijkend, maar nog belangrijker ook vooruitkijkend, om te borgen dat dat goed gaat. Want comfort is toch wel wat waard.

De heer Rotteveel: Mijnheer Brühheim zal straks ingaan op die twee punten. Of er elektrische bussen worden ingezet en of de verwarming het goed doet. Het is voor een gedeelte een aspect van de monitoring. Er wordt in ieder geval gekeken of er dieselbussen dan wel elektrische bussen in het stadsvervoer worden ingezet. Maar ik ken daar de details niet van. En Qbuzz heeft een forse boete gekregen voor een slechte prestatie in 2019, de eerste acht maanden. De provincie heeft ze ook een boete gegeven voor het overschrijden van een drempel van de CO₂-uitstoot, doordat ze een dieselbus hebben moeten inzetten in plaats van een elektrische bus. Die boete was, uit mijn hoofd, bijna 87.000 euro.

En daarvan hebben we afgesproken dat dat in de concessie wordt geïnvesteerd, in de vorm van een bijdrage van de provincie en Qbuzz stopt daar ook zelf geld in, voor het uitbreiden van de deelfietsen in Gorinchem. Daar heeft de reiziger in Dordrecht niet zo heel veel aan. Maar we bekijken het wel per concessie. Een stukje introspectie. We doen dat wel beter dan vroeger. Want vroeger gingen de boetes van de ene concessie als stoplap naar een andere concessie. En daar zijn we in ieder geval wijzer in geworden.

De heer Van der Kruijff: Dat is fijn om te horen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Nog even een vervolgvraagje over de toegang tot de waterbus. U kunt geen tijdsfad aangeven, maar is wel duidelijk dat verantwoordelijkheid voor het realiseren van die toegankelijkheid bij de vervoerder ligt? Of kan daar ook de provincie of de gemeente voor aansprakelijk gesteld worden?

De heer Rotteveel: De vervoerder is verantwoordelijk voor de voertuigen. Hoe het precies zit met de aanlegsteigers, weet ik niet. Want het water is in veel gevallen van

het Rijk, maar zo'n aanlegsteiger komt ook weer op gemeentelijke grond terecht. Daar zal waarschijnlijk in overleg worden bekeken of iets moet worden aangepast.

De voorzitter: Dan gaan we nu naar mijnheer Brühheim. Sorry, mevrouw Van Herwijnen, ik had het niet gezien.

Mevrouw Van Herwijnen: Ik zat volgens mij in een dode hoek, maar dat geeft niet.

De voorzitter: Ik ga vanaf nu erg op u letten.

Mevrouw Van Herwijnen: U gaf aan dat het aantal reizigers van het ov na corona niet op het oude niveau is gekomen. Dat idee heb ik wel met betrekking tot het aantal autoverkeer. Welke rol heeft de provincie om automobilisten te stimuleren gebruik te maken van het ov?

De heer Rotteveel: Als je het coalitieakkoord leest, dan heeft de provincie daar een behoorlijk grote rol in. En we pakken dat op door concurrerende ov-routes aan te bieden. R-net bijvoorbeeld, daarvan willen we een hoog kwaliteitsniveau, met bussen van een hoge kwaliteit, haltes van een hoge kwaliteit, een hoge frequentie en een snelheid vergelijkend met die van het autoverkeer. Die weliswaar ietsje lager ligt, maar niet al te veel langer mag zijn. Daar letten we op. En de ervaring leert ook dat het weldegelijk mogelijk is om automobilisten uit de auto te halen, als er een goede, concurrerende ov-verbinding is. Met name als die reistijd met het ov voorspelbaar is. Want een automobilist vindt het niet per se erg als hij er tien minuten langer over doet, als hij maar weet dat dat zijn vaste reistijd is. En als je dat vergelijkt met files, waarbij hij de ene keer een half uur en een andere keer vijf kwartier erover doet, dan heeft het openbaar vervoer een duidelijke voorsprong. Daar kunnen we ook wat in doen. Maar zoals ik al in het begin aangaf, we zijn heel erg afhankelijk van andere partijen. Die R-netbussen rijden ook vaak over de snelwegen.

En Rijkswaterstaat is geen gemakkelijke partner als we praten over de bus over de vluchtstrook, terwijl we dat wel af en toe nodig hebben om de gewenste rijtijd te kunnen halen.

De voorzitter: Dank u wel voor dit antwoord. Dan gaan we nu denk ik wel naar mijnheer Brühheim.

De heer Brühheim: Dank u wel. Ik heb ook een korte presentatie voorbereid. Iets minder sheets als dat Kees heeft gegeven. Ik heb een aantal dingen die ik heb voorbereid voor u. In eerste instantie wil ik ingaan op de rituitval en punctualiteit, zoals we die op dit moment hebben. Gevolgd door even in te zoomen op de werving voor nieuw personeel. Daarna nog een stukje over onze inzet voor de reizigersgroei. Ook inderdaad om de opbrengsten te laten stijgen. Er was nog een vraag over het materieel. En die komt hier ook aan bod. Dit zijn de grafieken, zoals we eigenlijk ieder kwartaal opleveren naar de provincie. En hierin zien we de vertrekpunctualiteit van bus, bovenste grafiek. En onder is de trein. Als we kijken naar bus, dan zien we dat de punctualiteit onder druk staat. De donkergroene balk, dat is eigenlijk de balk waarop de KPI is gebaseerd. En die zie je langzaam onderuitzakken. En dat heeft meerdere oorzaken. We zien inderdaad dat het verkeer op de weg toeneemt en dat het daardoor drukker wordt. En we zien dat er ook

heel veel werkzaamheden zijn, ook voornamelijk in Dordrecht en de Drechtsteden. Heel veel werkzaamheden, waar wij ook met het busverkeer heel veel hinder van ondervinden. Die hinder ontstaat eigenlijk dat de bussen vertraging oplopen. Als we vertraging oplopen, dan kan je vervolgens ook weer een mindere punctualiteit krijgen. Met ook nog een domino-effect, met een beetje pech, dat er ook een rituitval gaat plaatsvinden. Dat zijn voor ons hele belangrijke dingen om op te sturen, samen met de gemeenten en de andere wegbeheerders om daarin samen op te trekken. Om te kijken dat wij het busvervoer zo goed mogelijk ook bij werkzaamheden door de stad of door een gebied heen kunnen loodsen.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Een korte verduidelijkende vraag. Bij die werkzaamheden, krijgt u vooraf een waarschuwing? Geeft de gemeente aan Qbuzz aan van, we gaan over twee weken die weg aanpakken?

De heer Brühheim: Idealiter krijgen we dat wel. Het gebeurt niet altijd. Dat verschilt. Maar in de basis gebeurt het. Dat is de afspraak, we krijgen van tevoren te horen wat de werkzaamheden zijn. Daarbij hoort ook inderdaad wat de inschatting is van wat de hinder is. Maar die inschatting kan weleens een keer mis zijn. En wat lastig is, is dat wij in die zin geen directe relatie hebben met de gemeente. Als de aannemer zorgt voor heel veel hinder, dan kunnen wij dat niet in onze dienstregeling makkelijk verwerken. Sowieso niet heel snel. En er is ook geen budget daarvoor om dat te verwerken.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Brühheim: Voor wat betreft die vertrekpunctualiteit, daar hebben we onze reizigers ook uitgebreid over geïnformeerd. Gewoon op de panelen, ook op de website, dat er inderdaad vertragingen kunnen plaatsvinden. Zoals aangegeven inderdaad, wegbeheerders kunnen ook zelf sturen bij werkzaamheden dat er gewoon prioriteit wordt gegeven om het busvervoer snelle doorgang te laten verlenen tijdens de werkzaamheden. Ik zou bijna zeggen, een taak die u op u kunt nemen, als u dat ook zo ziet. Daarnaast zien we dat ook qua haltes nog niet alles op orde is. En als die niet op orde zijn, dan zijn er bijvoorbeeld geen toegankelijke haltes. Haltes die verlaagd zijn uitgevoerd op de stoep. En dat heeft ook weer als nadeel dat reizigers minder makkelijk kunnen instappen, uitstappen. En ook dat kan weer bijdragen aan gewoon een lagere punctualiteit, omdat mensen die moeilijker ter been zijn bijvoorbeeld moeite hebben inderdaad om een bus in en uit te komen. En dan wacht die bus netjes. Maar het gevolg is wel dat hij dan dertig seconden achter zijn tijd aan rijdt.

De voorzitter: Mijnheer Bootsman.

De heer Bootsman: Ik heb daar een korte verduidelijkende vraag over. Speelt dat in Dordrecht veel, dat probleem met die verlaagde haltes? Of is dat vooral in het landelijke gebied?

De heer Brühem: Veel is niet echt objectief, maar het speelt ook in Dordrecht. Volgens mij ook in het landelijk gebied. Als we kijken naar de punctualiteit trein, daar zien we een iets andere grafiek. Goed om even in het achterhoofd te houden dat de grafiek onderaan bij tachtig procent punctualiteit begint en niet, zoals bij bus, op nul procent. Maar ook hier geldt weer dat de donkergroene balk eigenlijk de balk is waar we naar kijken. En we zien vorig jaar zomer een forse afname van de punctualiteit. Dat heeft ermee te maken dat we een gewijzigde vertrekprocedure zijn gestart, of hebben moeten starten. En daardoor heeft de MerwedeLingelijn ... Is er veel vertraging ontstaan. Daar hebben we een aantal maatregelen op genomen, zoals ze ook hier staan vermeld. We hebben het fietskaartje ingevoerd voor de spits. We hebben fietsbegeleiders ingevoerd, om te voorkomen dat er te veel fietsen in de trein komen. En we zijn op dit moment nog bezig om een aantal camera's op stations te plaatsen, zodat de machinist vanuit de cabine kan zien op een tablet inderdaad wat er voor de rest achter hem gebeurt in de trein of de deuren daadwerkelijk goed gesloten zijn. Een aantal van die maatregelen zijn al uitgevoerd. Als het gaat om het spitskaartje, als het gaat om de fietsbegeleiders, vanaf januari heeft dat plaatsgevonden. U ziet ook daar een behoorlijk sterke stijgende lijn in de punctualiteit. En die camera's, daar zijn op dit moment de laatste hand aan te leggen. De verwachting is dat dat medio oktober ook gerealiseerd is. Kom ik bij het volgende punt. Dat is de rituitval. Ook daarvan heb ik even een grafiek. Dit is de rituitval voor bus en gezien vanaf het tweede kwartaal tot eigenlijk nu. En we zien in de zomermaanden een duidelijke afname en voor de zomer een duidelijke piek. Dat is een beeld, wellicht als u met de bus reist in het gebied ook herkend heeft, dat voor de zomer we best wel veel last hebben gehad van rituitval. En dat is natuurlijk heel erg vervelend. En de oorzaak daarvan ligt hem gewoon in dat gewoon met problemen met inzetbaarheid van personeel. We hebben te weinig personeel. We zoeken echt nog buschauffeurs om onze diensten gevuld te krijgen.

Zeker in de zomermaanden waren er problemen om alle diensten gevuld krijgen. En dat betekent dat je van tevoren al rituitval krijgt. En daar bovenop kan er nog rituitval plaatsvinden doordat chauffeurs zich ziekmelden, bijvoorbeeld.

De voorzitter: Mijnheer Stolk heeft een vraag voor u.

De heer Stolk: Over de rituitval en vooral in de zomermaanden. Ik neem aan dat Qbuzz ook al een zomerregeling heeft, waardoor er al veel minder bussen rijden. En als we dan dat staatje zien, dan praat ik volgens mij over een dubbele strop van vervoer.

De heer Brühem: Ik zal hem even wat anders uitleggen misschien, verduidelijkend. We zien de piek bij week 26. Dat is de piek voor de zomer eigenlijk. Dat is eigenlijk in de periode net voor de zomervakantie geweest. Daar hebben we echt heel veel last gehad inderdaad om de diensten opgevuld te krijgen bij de planning. Daarna zie je ook een forse daling. Dat is eigenlijk de start zomerdienstregeling. Daar is nog steeds sprake van rituitval. En dat is voornamelijk rituitval inderdaad als gevolg van ziekte van personeel. Personeel wat is uitgevallen op de dag zelf. Vooraf zijn in de zomermaanden eigenlijk nagenoeg alle diensten gesteld aan een chauffeur.

De voorzitter: Gaat u verder met uw verhaal.

De heer Brühem: Wat we, en dat speelt eigenlijk ook bij de punctualiteit, zien en wat ook niet meehelpt om inderdaad de rituitval te voorkomen, maar ik zie het ook in de punctualiteitscijfers, is natuurlijk de werkdruk die bij de chauffeurs ligt. Onder andere vanwege werkzaamheden, drukte op de weg, lukt het soms moeilijk om inderdaad de rijtijd te halen. En chauffeurs ervaren werkdruk daardoor. En dat is gewoon heel vervelend. En daardoor ontstaan er ook zieken. Dat is natuurlijk een van de punten geweest die bij de cao-onderhandelingen zijn besproken en waar ook afspraken over zijn gemaakt. Voor de dienstregeling van december worden er ook aanpassingen doorgevoerd. Weer opnieuw worden er rijtijdmetingen uitgevoerd om te kijken van, wat zijn de rijtijden? Dat wordt sowieso al ieder jaar gedaan, maar er wordt echt ook weer voor december opnieuw naar gekeken om te zorgen dat de rijtijd past bij het huidige verkeersbeeld wat we zien. Als we dan kijken inderdaad naar, zoals ik al zei van, waar ligt dan het probleem? Als we even de rituitval en de punctualiteit ... Vooral rituitval is natuurlijk erg vervelend. Reizigers gaan ervan uit dat een bus rijdt. En als die bus niet rijdt en je verwacht hem wel, dan sta je toch op die halte te wachten. We zijn heel erg bezig om nieuw personeel te werven. Daar hebben we heel veel acties op ondernomen, waaronder inderdaad het lijstje zoals hij op de sheet staat. Ik zou hem bijna niet willen opnoemen, want u kunt het zelf lezen. Maar het belangrijkste is wel dat de lange termijn ziet er goed uit. We zijn na maanden dat het eigenlijk op break-even zat, aantal personeel wat uitstroomt en het personeel wat er nieuw instroomt, dat dat ongeveer nul was. Maar we zien eigenlijk nu de laatste weken dat we positiever uitkomen. Er stroomt meer personeel in als dat er uitstroomt. En dat is een resultaat van de inzet die we hebben gepleegd. Wat betekent dat concreet? Dat betekent concreet in de prognose 41 mensen zijn ingestroomd dit jaar, maar het betekent ook dat we nog 10 fte nodig hebben om het huidige pakket te kunnen rijden. En om helemaal weer opgeschaald te kunnen rijden, hebben we ongeveer een 15 fte nodig.

Daar zijn we hard mee bezig om dat te proberen voor elkaar te krijgen, om mensen te zoeken. We zoeken zij-instromers, we zoeken nieuwe mensen. Daarvoor gebruiken onze wervingsbureaus. Of uitzendbureaus gebruiken daarvoor. We hebben open dagen die we organiseren, ook hier een Dordrecht, om inderdaad mensen te trekken en om het vak van buschauffeur onder de aandacht te brengen.

De voorzitter: Mijnheer Kolkiliç wil solliciteren, geloof ik, of niet?

De heer Kolkiliç: Dank, voorzitter. Er zijn vervoerders die in het verleden vluchtelingen hebben opgeleid tot buschauffeur. Heeft Qbuzz soortgelijke plannen?

De voorzitter: Interessante vraag.

De heer Brühem: Ik weet niet in hoeverre ze daadwerkelijk opgeleid zijn. Er zijn wel ideeën inderdaad om te kijken of je ook mensen die geen Nederlands kunnen wel kan scholen tot buschauffeur. Op dit moment zit daar in de contracten wel het probleem dat mensen Nederlands moeten kunnen spreken. Maar dat is een contractuele afspraak die we met de provincie hebben. En het tweede is ook dat de trainingen die chauffeurs moeten volgen om te mogen rijden, die zijn ook alleen het Nederlands. Worden afgenomen bij het CBR. Dat betekent eigenlijk dat om te kunnen rijden in Nederland, moet je Nederlands kunnen spreken, anders kan je überhaupt je rijbewijs niet krijgen om te mogen rijden.

De voorzitter: Vervolg vraag, mijnheer Kolkiliç?

De heer Kolkiliç: Niet een vervolgvraag. Meer een opmerking eigenlijk. Ik heb net geen naam genoemd, maar ik weet dat in de jaren 2019, 2020 Connexxion daarmee bezig was. Ik weet niet op welke wijze zij dat hebben gedaan, maar het was in ieder geval wel een succesvol initiatief, las ik in de krant.

De heer Brühem: Weet ik ook niet dan.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat u verder gaat.

De heer Brühem: Als we kijken naar nieuw personeel inderdaad en de werving, dat is inderdaad één. Daarmee zorgen we er in ieder geval voor dat onze dienstverlening weer betrouwbaar wordt, zoals u van ons mag verwachten. Het tweede punt is dat we natuurlijk ook weer reizigers in de bus willen hebben. En daarvoor hebben we de nodige acties. Ik weet niet of er iemand van u toevallig vandaag op het busstation van Dordrecht is geweest? Vanmiddag, beter gezegd. Dat is dan wel weer jammer. Ook als u in Dordt woont, kunt u toch wellicht met de bus. Maar misschien Kees, mag ik jou vragen om toch even langs te gaan. Want ik heb het niet zo mooi verpakt, excuus, maar we hebben gewoon een promotieactie, een feel good actie. En die is vandaag. Ik denk van, dit mist u anders. En dat zijn koekjes om ons reizigers te bedanken dat ze met Qbuzz reizen. Die heeft u alvast mooi in the pocket.

De heer Gorter: Zou ik elke week gaan doen.

De heer Brühem: Er staat nog een dag gepland. Komt goed. Maar los van deze feel good acties doen we uiteraard nog meer. Want hiermee gaan we reizigers eenmalig even een glimlach op het gezicht werpen, maar daarmee krijg je ze niet in het openbaar vervoer. Wellicht heeft u ook wel de afgelopen zomermaanden de Reis je rond campagne gezien. Reis je rond campagne is eigenlijk dat je in de vakantieperiode, niet alleen in de zomervakantie, maar ook in de andere schoolvakanties met vijftig procent korting kan reizen, ook in de spits, ook op de Merwedelingelijn. En dat kinderen gratis met de bus mee kunnen. We willen eigenlijk daarmee proberen om mensen te verleiden om van het openbaar vervoer gebruik te maken, om je dagje uit met het openbaar vervoer te beginnen in plaats van dat je de auto pakt.

De voorzitter: Mijnheer Kuhlmann heeft een vraag.

De heer Kuhlmann: Ik heb daar nog even een verdere vraag op. Want u bent natuurlijk een ov-ondernemer. En bij ondernemerschap hoort natuurlijk ook dat je de omzet probeert te vergroten, om meer klanten erbij te krijgen. En nou ligt er denk ik in Dordrecht een prachtige kans. Althans er is een probleem en dat is voor u een kans. Het probleem is dat het ziekenhuis, en dat is één van de grootste werkgevers in Dordrecht, en ook de werkgevers daar in de buurt weten onvoldoende parkeergelegenheid voor hun eigen werknemers te organiseren, met parkeeroverlast in de omliggende wijken als gevolg. En als ik in uw nieuwe schoenen zou staan, zou ik denken, dat is een mooie kans. We gaan eens even langs, grote werkgever, er zitten veel mensen, om eens te kijken of we wat voor elkaar kunnen betekenen. Hoe kunnen we zorgen dat er meer van hun mensen, die moeten elke dag soms de hele week door daarnaartoe, in die bus gaan?

Misschien kunt u een leuke actie verzinnen of misschien moet er net iets nog dat die een extra rit aan het einde van de dienstregeling. Dat soort gesprekken, doet u daar ook aan of uw bedrijf?

De heer Brühem: Ja, ikzelf niet. Maar daar hebben we inderdaad binnen het bedrijf iemand anders voor die die gesprekken doet. Ik weet niet of hij al gesprekken heeft gehad met het ziekenhuis, maar ik ga het hem zeker meegeven.

De voorzitter: Gaat u verder. Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Stop ik net een koek in mijn mond. We zijn er weer. Dank u wel, voorzitter. Ik had nog een vraagje. Ik zag dat van die dalurendeal. Ik heb ook een NS-kaart met daluren. Wat me altijd verbaast, is dat je bij de NS dan met korting kunt rijden, maar dat je dan voor de bus weer een aparte dalurenkaart moet kopen. Is er weleens over nagedacht om als openbaar vervoeraanbieders daarin samen één kaart aan te bieden?

De heer Brühem: Ja, daar is over nagedacht. En dat komt er ook. Dat is OVpay. Dat is natuurlijk het nieuwe betalen, met op dit moment de bankpas, waar heel veel reclame voor wordt gemaakt. Dat is de eerste stap. Dat is volledig op saldo reizen. En volgend jaar gaan we daar vervolgstappen zetten. Komen er ook abonnementen. En dan heb je het probleem eigenlijk wat je nu hebt, zoals u benoemt, dat je meerdere kaarten moet hebben inderdaad. Dat geldt bijvoorbeeld ook als je NS Flex hebt.

Kun je ook niet het Reis je rond erop zetten, want dat gaat niet goed met elkaar. Maar dat probleem is ook dan opgelost. Toch dan even over het Reis je rond. Want ik was eigenlijk nog maar gebleven bij van, wat houdt het product in? Maar ik denk van, misschien wilt u ook wel weten van, hoeveel mensen hebben dat product gekocht? Is het een beetje succesvol? Ja, het is succesvol. Tot de zomer zijn er 900 stuks van die abonnementen verkocht. En die abonnementen zijn ook nog komend of dit jaar eigenlijk geldig, in de vakanties. We hopen daarmee echt mensen te stimuleren meer de bus te pakken. Een tweede wat nieuw is, is de Flitsmeister Busdeal. Dat is een pilot die wij deze maand uitvoeren op reizigers of eigenlijk op automobilisten die op de A27 rijden. En die hebben een mooi alternatief. Dat is namelijk onze snelbus. Automobilisten die gebruikmaken van Flitsmeister krijgen een aanbieding om voor 25 euro een maandlang met de bus te kunnen reizen, onbeperkt. Op die manier proberen we automobilisten te verleiden gebruik te maken van het openbaar vervoer. Wat we ook doen, en de eerste keer liep de campagne wat ongelukkig, want toen waren we ook in de staking, dat is de dalurendeal. Dat is dat we korting bieden in de daluren op de bus. Die bieden we ook in september. Ook in februari hebben die aangeboden. In plaats van voor 15 euro kunnen reizigers dan voor 10 euro dat product afnemen. En dan hebben ze ook in de daluren 40 procent korting. Al dat soort acties zijn bedoeld om mensen kennis te laten maken met het openbaar vervoer, om mensen meer gebruik te laten maken van het openbaar vervoer en ze ook eraan te laten wennen. Voor de statistieken, ook daarvan zijn er 400 verkocht, tot nu toe. Dat is best succesvol. Kom ik bij de inzet van het materieel. We hebben inderdaad problemen gehad met de inzet van het materieel. Dat kan ik niet ontkennen. Maar op dit moment is er voldoende materieel beschikbaar in de concessie. En de vraag ging specifiek over de Ebusco bussen. Inderdaad van, zijn er nog problemen? Die problemen zijn er niet. In november, december '21 is het

klimaatsysteem vervangen. En sindsdien werkt dat goed. En ook andere aandachtspunten die destijds naar boven aangekomen zijn allemaal in '21, begin '22 opgelost. Eigenlijk rijden die bussen al een jaar probleemloos rond en is een stabiele exploitatie mogelijk. En dat betekent ook dat we daarbij wel iedere kijken inderdaad van, hoe ziet die bus ... Hoe is die technische staat? Hoe is de staat van de accu's inderdaad? Op basis daarvan wordt ook inderdaad bepaald van, wat voor omloop de bus krijgt. Hoeveel kilometer hij moet gaan rijden. En op die manier zijn de omlopen passend gemaakt bij de capaciteit van de batterijpakketten. Nu is het zo dat dit de grote lijn van het verhaal is. Eerlijkheidshalve moet ik wel bekennen dat er een aantal bussen zijn waar het batterijpakket wat minder van is als dat we hadden verwacht. Die bussen gaan weer door Ebusco onderzocht worden. Maar dat zijn letterlijk een paar bussen. Dat heeft geen invloed op de inzet van ZE-bussen. Dat was wat ik wilde vertellen.

De voorzitter: U kunt lezen. Mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik had hem net al even aangekondigd. U heeft er al even over na kunnen denken. Voor wat betreft de wegenstructuur in de wijken Wilgenwende en De Hoven, wat moeten we gaan doen als gemeente in de komende jaren om te zorgen dat ook de bus die wijken kan gaan bedienen?

De heer Brüheim: Ik ga niet hetzelfde antwoord geven als mijn buurman, want dat zou een beetje flauw zijn. Maar volgens mij ligt wel in de gezamenlijkheid de opgave. Op dit moment is zijn de wijken niet geschikt om met een grote bus doorheen te rijden. Inderdaad, dan zal je moeten kijken van, wat zou een alternatief zijn om die wijken te bedienen? Volgens mij is dat inderdaad een samenspraak tussen gemeenten, maar ook provincie en ook de vervoerder, om te kijken inderdaad van, is dit haalbaar? Los van dat je de infra moet aanleggen, betekent het ook dat er toch iets financieels gaat gebeuren. Want als wij een lijn anders laten rijden en we laten hem langer rijden, betekent ook dat we meer diensten hebben. En dat kost ook gewoon geld. Volgens mij zit hij echt in de gezamenlijkheid.

De voorzitter: Vervolgvraag, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik begrijp dat als de weg geschikt is, dat er nog meer moet gebeuren. Maar toch even als die weg niet geschikt is, dan kan het sowieso niet. Kunt u nog iets specifieker aangeven van wat er nu verkeerd is? Want die bus rijdt door heel veel Dordtse wijken, door heel veel wijken in Nederland. Wat maakt specifiek deze wijken nu zo dat het eigenlijk onmogelijk is om daar een bus doorheen te rijden?

De heer Brüheim: Ik ga er even vanuit dat het fysiek onmogelijk is. Dat is zo inderdaad. Zeker als je naar Wilgenwende kijkt, dan begin je met een brede weg. Dat is goed. En daarna ga je al snel in smalle straatjes ... Kom je uit. Ook in Dordrecht verder rijdt de bus niet door dat soort smalle straatjes. Hij kan gewoon de draai niet maken. Dat betekent dat je iets om de wijk heen zou moeten leggen, zoals u zelf al suggereerde. En dan kom ik bij het punt wat ik net zei, dan kom je in de drieluik dat je moet kijken inderdaad van, wat is eigenlijk de verwachting? Wat verwachten we aan reizigers, uit die wijk inderdaad? Wat zijn dan de investeringen? Wat is dan de jaarlijkse investering die terugkomt eigenlijk, de exploitatie van de bus? En dan komt de vraag inderdaad, willen

we dit? Maar dat is iets wat inderdaad niet uit Qbuzz komt, maar dat is iets wat dan vanuit de gemeente zou moeten komen.

De voorzitter: Voldoende?

De heer Kuhlmann: Dank voor uw toelichting.

De voorzitter: Dan ga ik naar mijnheer Gorter.

De heer Gorter: Ik denk dat ik de vraag bij de provincie neer moet leggen. Ik hoorde van de week dat de NS erover nadenkt om het kaartje in de spits duurder te maken. Leeft ook zoiets bij de provincie, om de kaartje van de bus in de spits duurder te maken?

De heer Rotteveel: Nee.

De heer Gorter: Dank u wel.

De heer Rotteveel: En Provinciale Staten zullen daarop toezien.

De heer Gorter: Dat zijn duidelijke antwoorden.

De heer Gorter: Zo hoor ik ze graag hoor.

De voorzitter: Mijnheer Hartmeijer.

De heer Hartmeijer: Dank, voorzitter. Eerder zei de heer ... Buurman. U zei, de knelpunten zitten vooral in de zomermaanden, als het gaat om de tekorten aan personeel. Maar waar zitten de knelpunten in een gegeven week? Daar ben ik benieuwd naar. Is dat vooral in de avonduren dat u te weinig chauffeurs heeft? Want dat heeft natuurlijk ook direct invloed op hoe je je dienstregeling invult, ook voor in de toekomst.

De heer Brühheim: Het tekort wordt minder. We zien echt een dalende lijn daarin. Dat gezegd hebbende, als je terugkijkt inderdaad naar voor de zomervakantie eigenlijk van, waar ontstaan allemaal die open gaten? Die ontstaan eigenlijk door de hele dienstregeling heen, waarbij we uiteraard wel proberen te sturen dat de eerste ritten, de laatste ritten op uurdiensten geen extra bussen uitvallen, omdat er dan echt hele grote gaten vallen in de dienstregeling.

De voorzitter: Mijnheer Bootsman, mijnheer Stolk en dan wil ik wel graag richting een afronding. Mijnheer Bootsman.

De heer Bootsman: Dank u wel. Ik heb een vraagje over de wijken Wilgenwende en De Hoven. Is het vanuit die wijken wel mogelijk om een deur-halte taxi te reserveren, om bij een dichtstbijzijnde buslijn te komen?

De heer Brühheim: Dat is een goede vraag. En ik zou heel eerlijk gezegd het antwoord even niet weten. Dat ga ik even na en kom ik op terug, via de griffier.

De voorzitter: U krijgt het antwoord via de griffier. Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Ik ben de vraag kwijt helaas. Ik laat hem even overgaan.

De voorzitter: Dat heb je weleens. Ik weet het.

De heer Wringer: Voorzitter, mag ik dan in plaats van de heer Stolk een opmerking plaatsen?

De voorzitter: Mijnheer Wringer weet wat uw vraag was.

De heer Wringer: Ik heb niet echt een directe vraag. Maar jullie zijn bezig met een ov-visie en een Programma van Eisen. En ik wil het college toch oproepen om daar de raad bij te betrekken, zodat we allemaal input kunnen leveren. Dat wilde ik even meegeven.

De voorzitter: Dank je wel. En misschien is dat een mooi bruggetje naar wat ik wilde gaan voorstellen. We doen dit soort sessies elk jaar. We hebben het net ook even over gehad dat het ook weleens elk half jaar was. Wat mij betreft lijkt het heel goed om twee bijeenkomsten te gaan inplannen.

Eentje zo in de buurt van de jaarwisseling om die ov-visie van de provincie te gaan bespreken. En wanneer precies, dat moet dan de griffie maar afstemmen met de provincie. En ook met de ambtenaren die met de Mobiliteitsvisie bezig zijn, waar we het vanavond nog over gaan hebben. En dan in het voorjaar 2024, in ieder geval voor het zomerreces, het gesprek zoals we nu hadden, zodat we nog een beetje invloed misschien kunnen uitoefenen op het Vervoersplan 2025. Kan dat uw instemming wegdragen? Dan gaan we richting twee sessies.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik zou graag beaamd krijgen dat het ook past in de planning van de provincie en Qbuzz. Want wij dat kunnen denken, maar ...

De voorzitter: Begrijpelijk.

De heer Stolk: Voorzitter, ik had toch nog mijn vraag weer boven water gekregen.

De voorzitter: Laten we eerst even de vraag van mijnheer Van der Kruijff. Probeer hem vast te houden, mijnheer Stolk.

De heer Rotteveel: Voor het Vervoersplan hebben we in de concessie een formele procedure afgesproken. Dat is via een ambtelijke voorbereiding en adviesronde bij het Rodag en uiteindelijk een adviesronde langs de stuurgroep. En het wordt procedureel heel ingewikkeld om daar op een relevant tijdstip de raad bij te betrekken. Ik begrijp de wens. Ik wil daar met ambtenaren van Dordrecht eens over praten of dat uitvoerbaar is. Ik kan daar geen toezegging over doen.

De voorzitter: Maar u weet in ieder geval dat we het graag willen.

De heer Rotteveel: En over de ov-visie. Ik weet niet wanneer er iets is om ... Dat dat voldoende omvang heeft om met u te bespreken. Maar ik zal bij mijn collega heel nadrukkelijk onder de aandacht brengen dat Dordrecht daar een warme belangstelling voor heeft.

De voorzitter: Genoeg, mijnheer Van der Kruijff?

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, in die zin dat uw voorstelt ... U noemde ook tijdstippen. Dat ik voorstel dat we meebewegen met de planning van de provincie over de ov-visie.

De voorzitter: Dat spreekt voor zich. Dank u. Mijnheer Stolk, lukt het?

De heer Stolk: De vraag is eigenlijk al beantwoord. Want hebben wij nog invloed, de komende periode, om daar nog iets te kunnen zeggen? En ik zeg er ook bij, we praten al vier jaar over dit soort van, we zijn altijd te vroeg of we zijn altijd te laat. En nu is het weer zo van ... En ik hoorde u net zeggen, eigenlijk kunnen wij geen invloed ... Dat moeten we via de wethouder doen of via het college doen. Maar zijn we nu te laat of kunnen we nog via de wethouder iets brengen?

De voorzitter: Mijnheer Rotteveel.

De heer Rotteveel: Voor 2024 bent u te laat. Qbuzz is nu al bezig om de roosters te maken. Helaas.

De voorzitter: Vandaar dat ik zei, mijnheer Stolk, het volgende gesprek voorjaar graag. Maar dan zijn we misschien te vroeg. Beste mensen, het is genoteerd door de griffier. Ook de opmerking van de heer Gündogdu over dat Mobility as a Service. En wordt vervolgd. Hartelijk dank allemaal voor de inbreng. In het bijzonder ook de twee heren. En ik wens u smakelijk eten en tot straks.

3 Vragenhalftuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog
Raadsgriffier: mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Portier (SP)
Mevr. Stolk (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder R. van der Linden, wethouder T. de Jonge,
wethouder M. Merx, burgemeester Kolff

De voorzitter: Beste mensen, goedenavond allemaal. Ik hoor nog ergens een ander belletje afgaan, maar dat is nu gestopt. Welkom allemaal bij het vragenhalftuurtje van deze Dordtse Dinsdag, 12 september. We hebben vijf vragen ontvangen, met allemaal verschillende onderwerpen. En ik wil eigenlijk gelijk naar de eerste vraag gaan. En de eerste vraag is van de heer Portier van de SP. En die heeft betrekking op de gevolgen van PFAS voor ondernemers. De heer Portier? Tegenover me. Kunt u de vraag kort toelichten.

De heer Portier: Voorzitter, dat kan ik uiteraard. Afgelopen donderdag 7 september kwam het bericht dat de uitbater van restaurant De Merwelanden enorm veel omzet misloopt en mogelijk in de problemen komt, omdat daar in De Plas niet meer gezwommen kan worden. Of in ieder geval wordt aanbevolen om daar niet meer te zwemmen. Ik neem aan dat de mensen het bericht gezien hebben. Verwacht dan ook dat misschien andere ondernemers, met name als ze producten verbouwen, eieren verkopen, dat soort zaken, in de toekomst in de problemen gaan komen. Uiteraard ligt de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid daarvoor bij Chemours. Maar toch een aantal vragen aan het college. Eén, is het college van het bovengenoemde bericht op de hoogte? Heeft het college contact gehad met de betreffende ondernemer? En in het algemeen, heeft het college ideeën of hoe deze ondernemer en anderen die in de toekomst met de gevolgen van de PFAS-uitstoot te maken krijgen geholpen kunnen worden vanuit onze gemeente of anderszins? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. Wie van het college mag ik het woord geven? Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u, voorzitter. Inderdaad vanuit de hoek van het hele vraagstuk PFAS zal ik de beantwoording voor mijn rekening nemen. En we hebben ook uiteraard kennisgenomen van het artikel. Ik had de gedeputeerde daarvoor al afspraken. Die zei van, er is contact met deze ondernemer. Zodoende wist ik ook al dat deze ondernemer de weg naar het provinciehuis had gevonden. En dat is denk ook de meest juiste weg, want de provincie gaat uiteindelijk over, in dit geval, de zwemplas ook en het advies wat is afgegeven. Wij hebben zelf als gemeente, toen dit bekend werd, alle betrokkenen in dat gebied ook geïnformeerd via een brief van, dit speelt en is er aan de hand. En daar ook aangegeven, mocht u vragen hebben, laat het weten. En sowieso zijn er, omdat het een ondernemer is in ons gebied, regelmatig contacten. Daar is tot op heden nog niet het onderwerp PFAS door deze ondernemer aangekaart. Mogelijk gaat dat nog wel komen. Maar u geeft zelf ook eigenlijk al aan van, waar kun je je schade verhalen? Net als wij als gemeente, als je dat wil, zul je een procedure tegen het betreffende bedrijf moeten gaan beginnen. En ook voor deze ondernemer geldt van, laat het alsjeblieft zo snel mogelijk weten als je een gedupeerde bent. Want dat heet dat een stuitingsbrief. Als die bij de rechtbank ligt, dan is dat voor later handig voor als hij inderdaad zegt van, ik wil die schade ook gaan verhalen. Want zo werkt het in ons systeem.

De voorzitter: U heeft nog een korte vervolgvraag, heer Portier?

De heer Portier: Ja, één ding. Ik snap het verhaal van de schadeloosstelling. Maar er zijn natuurlijk nog meer manieren waarop mensen geholpen kunnen worden. Bijvoorbeeld meedenken van, hoe kan op een andere manier er mensen naartoe gebracht worden? En ook in het vervolg van, heb je als gemeente misschien toch meer ook een adviserende rol of kun je mensen bijstaan in ... Of procedures die ze volgen over manieren om gederfde omzet te compenseren. De vraag is wat breder dan alleen maar ... Wij betogen niet of willen met de vraag niet aangeven van, wij vinden dat de gemeente dat zou moeten vergoeden, die schade, want dat zou natuurlijk onzin zijn. Dat hoort echt door Chemours gedaan te worden. Maar misschien iets meer dan alleen aan de kant staan, zou misschien mogelijk zijn.

De voorzitter: Dat is een lange vervolgvraag. Misschien nog een reactie vanuit mevrouw De Jonge?

Mevrouw De Jonge: Ja, ik zal het kort houden. Nogmaals, we hebben ook deze ondernemer aangeschreven van, laat het weten als uw vragen heeft of hulp nodig heeft. En ook doorverwezen naar de informatie die al te krijgen is. En zoals u ook weet, hebben we natuurlijk als gemeente ook opgeroepen, zowel bij provincie als ook al bij de minister van, denk eens na over een fonds om dit soort schade te kunnen gaan vergoeden. Want inderdaad, wij als gemeente hebben dat geld gewoon niet. Maar we zien echt wel dat er misschien uit meerdere hoeken vragen kunnen gaan komen voor compensatie.

De voorzitter: Dank u wel voor de nadere toelichting. Ik zie de heer Kuhlmann. Een korte vervolgvraag?

De heer Kuhlmann: Ja. Ik denk dat het een goed punt is wat de heer Portier aansnijdt. En het doet me denken aan de motie die we hebben aangenomen in de laatste raadsvergadering voor het reces, waarin we het college hebben gevraagd om wat handelingsperspectief met juridisch advies voor inwoners, maar volgens mij ook voor ondernemers te geven. Ik kan me heel goed voorstellen dat die motie, die we als raad hebben aangenomen, je ook wel enig perspectief kan bieden.

De voorzitter: Ik hoor eigenlijk geen vervolgvraag.

De heer Kuhlmann: De vraag is natuurlijk of de wethouder daar heel eventjes op wil reageren.

De voorzitter: Ik weet niet of de wethouder nog behoefte heeft om daarop te reageren?

Mevrouw De Jonge: Uiteraard volgen wij dat. En nogmaals, we zijn daar proactief al naar deze ondernemer mee bezig geweest. Maar we hebben wel gezegd, u moet zelf even contact opnemen, want mijn medewerkers lopen op dit moment echt helemaal overvol. We laten het initiatief bij de ondernemers liggen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk voldoende voor dit onderwerp. Dan ga ik naar de volgende vraag. En dat is een vraag over de kosten van stroom bij laadpalen in onze stad. En die vraag komt van de VVD. En de heer Kuhlmann kan hem kort toelichten. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Dat klopt, voorzitter. Elektrische rijders betalen zich blauw in onze stad. Uit het onderzoek van de Consumentenbond blijkt dat het tarief in Dordrecht wel 70 procent hoger is dan in een aantal andere gemeenten. Sterker nog, in het lijstje van de 25 grotere gemeenten waar ze naar hebben gekeken, zijn er maar een handvol die duurder zijn. En verreweg de meesten zijn goedkoper. En dat is natuurlijk een slechte zaak, want zou dat dan de beloning zijn voor de Dordtenaren die de keuze maken om duurzaam te gaan rijden? Daarom de volgende twee vragen. Hoe verklaart het college dat het gemiddelde laadtarief in Dordrecht zoveel hoger is dan in andere vergelijkbare steden? En de tweede, de belangrijkste eigenlijk, wat gaat college doen om te zorgen dat het gemiddeld laadtarief in Dordrecht tenminste in de pas gaat lopen met andere steden

en het liefst bij de laagsten gaat horen? Want het is immers de gemeente die de laadplekken gunt aan exploitanten.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. Een vraag voor de heer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Dank u. Ik sluit even aan bij de laatste zin. Het is een gemeente die laadpalen geldt aan exploitanten. En de crux hier is, op basis waarvan we dat doen. Wij hebben een aantal jaren geleden gekozen voor het open marktmodel. Dat passen veel gemeentes toe. Dat heeft een aantal voordelen. Wij hebben er minder werk aan, want een laadpaalexploitant constateert, hier is markt, ik ga een laadpaal plaatsen. Het stimuleert de concurrentie. En inmiddels, een paar jaar terug was dat schaars, concurrentie, want het was voor een paar aanbieders ingewikkeld, maar nu hebben we alweer vijf, zes aanbieders. En dat heeft in een aantal gevallen, in een aantal jaren ook geleid tot daarmee een prijsdrukkend effect. Andere gemeentes, en die hebben nu kennelijk een prijsvoordeel, hanteren een ander model, een concessiemodel. Daarbij leg je je vast op een aantal afspraken die gelden voor een aantal jaren. Kennelijk zijn in de contacten die, en die ken ik niet allemaal per gemeente, maar in een contact die met die gemeenten zijn afgesloten andere tarieven gehanteerd. Afgelopen anderhalf jaar hebben de stroomprijzen natuurlijk een en ander gedaan. In het verleden waren die prijsverschillen kleiner. Waren we vaak ook wat voordeliger. We zien een aantal voordelen in het open marktmodel, ook omdat deze markt zich natuurlijk nog ontzettend ontwikkelt. Dit verklaart het prijsverschil aan marktbenadering. Tweede vraag, wat gaan we daaraan doen? We zien een aantal voordelen in het model wat we hanteren. Dat is ook een aantal jaren achter elkaar vastgelegd door uw raad. Voor het laatst in december '21, toen we de integrale laadvisie vaststelden. Ik vind het prijsverschil nu best groot. Ik wil dat wel in de gaten blijven houden om te kijken, hebben we nog steeds die voordelen die we zien van open markt? Dat heeft echt een aantal voordelen. En hoe kan het dan dat die prijzen zich zo ontwikkelen? Daar heb ik nu geen andere verklaring voor dan die van het marktmodel.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft u nog een vervolgvraag?

De heer Kuhlmann: Ja, een korte. Of de wethouder bereid is om ons ook in de toekomst op de hoogte te houden van wat die prijsontwikkeling is in Dordrecht.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: Dat ga ik niet elke week, elke maand checken, maar ik vind het verschil nu vrij groot. Ik wil wel goed in de peiling blijven houden of zich dat zo blijft voordoen of dat de verschillen kleiner worden of zich weer omdraaien.

De voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording en voor de vraag. De derde vraag is een vraag naar aanleiding van de aardbevingen in Marokko en de tragische gevolgen ervan. Vraag vanuit GroenLinks. En de heer Burakçin licht hem kort toe.

De heer Burakçin: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, naar de verwoestende aardbeving in Turkije zijn we weer opgeschrikt door de vernietigende aardbeving in Marokko, waarbij duizenden gewonden, vermisten en doden zijn te betreuren helaas. We zien dat dit enorm leeft onder de inwoners van onze stad, waaronder velen met een Marokkaanse

achtergrond. We zien ook in heel Nederland, en ook in onze stad, dat de bereidheid van de bewoners, bedrijven om de getroffen en financieel te helpen groot is. Om de juiste hulp te kunnen bieden, is er uiteraard veel geld nodig. Voorzitter, zo zijn er inmiddels verschillende inzamelingsacties gestart om de getroffen en in het aardbevingsgebied zo goed mogelijk te helpen. We zien ook dat verschillende gemeenten, net als het geval was tijdens de verschrikkelijke aardbeving in Turkije, één euro per inwoner hebben gedoneerd voor de slachtoffers van de aardbeving in Marokko.

Onze vraag hierbij is, is het college bereid om net als andere gemeenten de getroffen en in Marokko een hart onder drie te steken, zoals bijvoorbeeld met een donatie? Dat was mijn vraag, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. Burgemeester.

Burgemeester Kolff: Dank, voorzitter. En ook dank voor de vraag. En terecht dat u opmerkt, heer Burakçin, dat het een verschrikkelijke ramp is die daar is gebeurd, met veel slachtoffers. Mensen die gewond zijn, huis verloren zijn en zelfs erger. En dat raakt inderdaad ook inwoners van onze stad, die zich nauw verbonden met hen voelen. Dat was ook de reden dat ik als burgemeester van deze stad vrij snel daarna ook een bericht op alle social media heb geplaatst om daar medeleven mee te betuigen. En wij hebben vandaag in het college er ook even over gesproken en besloten om op een gepaste dag in de nabije toekomst de Marokkaanse vlag halfstok te hangen op het stadhuis, ook als blijk van medeleven. Daar moeten we even kijken welke dag daar het meest gepast voor is, het zou kunnen zijn bijvoorbeeld een dag van nationale rouw die nog wordt ingelast, om dat dan ook hier te doen. We hebben ook gesproken over donatie. Die hebben we destijds in het geval van de Turkse aardbevingen gedaan. En we hebben dat ook afgewogen tegenover allerlei andere rampen, rampspoed die zich in de wereld voltrekt. En eigenlijk destijds de keuze gemaakt om dat te doen, omdat, laat ik het zo zeggen, van mensen met een andere achtergrond dan Nederlandse achtergrond in onze stad er een heel groot deel Turkse mensen zijn. Bij de Marokkaanse gemeenschap is dat een heel stuk kleiner. En daarom vonden we het ook wel gepast om dat in het geval van Turkse aardbeving te doen, die donatie, en in het geval van deze ramp niet. Neemt niet weg dat we buitengewoon meeleven en dat we dat ook willen laten blijken, als stadsbestuur. Maar daar hebben we als college over gesproken en we hebben deze keuze gemaakt.

De voorzitter: Dank u wel. Voldoende beantwoord of heeft u een vervolgvraag?

De heer Burakçin: Voorzitter, nog een korte vervolgvraag. We zijn in ieder geval blij dat er op een bepaalde manier steun betuigd wordt. Maar we hebben bijvoorbeeld gezien bij de Turkse aardbeving dat er inzamelingsacties worden verricht en vervolgens toch wel financiën tekortkomen, als het gaat bijvoorbeeld om vervoer van bepaalde spullen. Is het college bereid bijvoorbeeld om daarin bepaalde ondersteuning te bieden, als daarom gevraagd wordt?

De voorzitter: Mijnheer Kolff.

Burgemeester Kolff: We hebben destijds, voorzitter, gekozen om een bedrag te doneren aan de Turkse moskeeën, die gezamenlijk bezig waren met een inzamelingsactie, om het vervoer mogelijk te maken. En daarna hebben we het aangevuld tot 1 euro per inwoner.

Dat was, uit mijn hoofd, iets van 30.000 euro voor de transporten en nog iets van 90.000 euro voor een donatie, laat ik zeggen, aan het goede doel. En hier hebben we vandaag over gesproken, dat we geen geldelijke donatie zullen doen, maar dat we wel alle initiatieven in de stad een warm hart toedragen en waar mogelijk daar ook nog wel in kunnen steunen. Maar dat zal niet een directe donatie zijn.

De voorzitter: Dank u wel voor die nadere toelichting. Als dit zo voldoende is, dan ga ik naar de volgende vraag. En de vierde vraag is van de VSP. En die gaat over de opening van de buitenzwembaden. Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Even een onderwerp van andere orde. De afgelopen weken is het uitzonderlijk warm geweest. Onze zwembaden waren de afgelopen weken helaas dicht. Is het college bereid om met de stichting het gesprek aan te gaan en te kijken of er flexibeler omgegaan kan worden met de openstelling van de zwembaden, aangezien onze zomers langer en warmer worden? En denk bijvoorbeeld aan aangepaste tijden. Welke rol kunnen bijvoorbeeld de reddingsbrigade of Optisport hierin spelen? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. De heer Merx.

De heer Merx: Voorzitter, dank u wel. Een vraag die meerdere mensen inderdaad sinds eind augustus, want dan stopt het buitenbadseizoen, hebben beziggehouden. Het is goed warm geweest en verkoeling zou welkom zijn geweest, ware het niet dat het zwembadseizoen is geopend. Dat als inleiding op het antwoord op uw vraag. En het antwoord op uw vraag is, ja.

De voorzitter: Dat is heel mooi.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. En zou u dan ons ook op de hoogte willen houden hoe de gesprekken lopen en wat er eventueel ... Want we praten nu natuurlijk over volgend jaar. Hoe dat dan een vervolg gaat krijgen.

De voorzitter: Ik kan me zomaar voorstellen dat het ook een kort antwoord is. Gaat uw gang, mijnheer Merx.

De heer Merx: Ja.

Mevrouw Stolk: Dat bedoel ik.

De heer Merx: Ik zeg u toe dat wij een ... Ik moet nog wel even intern afspreken hoeveel tijd we daarvoor nodig hebben. Het is best druk. De organisatie staat ook onder druk. Maar wij zullen u informeren met een RIB wat de uitkomst is van de gesprekken en of en zo ja onder welke voorwaarden we flexibel of minder flexibel of wat dan ook aan deze wensen tegemoet kunnen komen. Maar of dat een ja of nee is en zo ja onder welke voorwaarden, nee tenzij, ja, mits, dat weet ik allemaal niet. Dat gaan we uitzoeken, maar u krijgt van ons een RIB.

De voorzitter: Hartstikke mooi. Dank u wel. Ik kan me zo voorstellen dat de vraag zo voldoende is beantwoord. En dan gaan we naar de vijfde vraag. En die is ook van de VSP. En die gaat over de parkeertarieven op de Riedijkshaven. Ik denk ook mevrouw Stolk?

Mevrouw Stolk: Ja.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. Zoals u weet, ligt aan de Riedijkshaven de René Siegfried. Kort geleden is op de Stadswerven betaald parkeren ingevoerd, hetgeen betekent dat als je daar een dag staat met je auto, je plusminus twintig euro kwijt bent. Het museum draait voor het grootste gedeelte op vrijwilligers. We weten allemaal dat het steeds lastiger wordt voor verenigingen of stichtingen vrijwilligers aan zich te binden. Door het betaald parkeren zijn er bij het Scheepvaartmuseum vrijwilligers afgehaakt. Is het college bereid om te kijken of zij hierin iets kunnen betekenen voor de vrijwilligers? Het hoeft niet gratis, want dan krijg je weer van, alles moet gratis. Maar wel met een gematigd tarief, bijvoorbeeld met de vergunning, zodat vrijwilligers voor dit museum behouden kunnen blijven. En het gaat hier om plusminus 25 vrijwilligers. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. De heer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Dank. U slaagt erin vragen te stellen die uitnodigen tot korte antwoorden. Heel goed. Uw vraag, is het college daartoe bereid? Ja, daar zijn we toe bereid om te kijken of we iets kunnen doen en hoe dat dan vorm krijgt. We hebben vorige week telefoontje gehad van een de heer Hubers van het museum, die ook op de tribune zit. En die legt ons dit voor. Dit is een lastige, want we ondersteunen allemaal natuurlijk met genoeg vrijwillige inzet in de stad. Tegelijk willen we ook geen lappendeken. Inderdaad, parkeren is niet gratis enzovoorts. Maar we hebben wel het contact gelegd om even te kijken, wat is exact het probleem? Want is iedereen tegelijkertijd aanwezig of zijn het kleine groepjes en kunnen we dan iets doen? Ik wil daar wel bij zeggen dat het best een lastige is, maar we gaan daar wel naar kijken.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank voor het antwoord. En ook tevreden natuurlijk met het antwoord. Alleen op wat voor termijn gaat de wethouder hier naar kijken?

De voorzitter: Wethouder.

Mevrouw Stolk: En ook een antwoord geven hierop.

De heer Van der Linden: Betaald parkeren is ingevoerd, zoals u weet. Dat is voor sommige mensen natuurlijk, tussen haakjes, geen probleem, want ze kunnen ook op de fiets. Maar dat geldt lang niet voor iedereen, want dit museum draait ook voor een deel op mensen die ofwel wat ouder zijn en verder weg wonen of op een andere manier niet zomaar lopend of fietsend kunnen komen. Ik wil dat zo snel mogelijk geregeld hebben. Ik weet het gesprek, dat het opgepakt is in de organisatie. Ik kan nu niet zeggen of het

morgen, volgende week of over twee weken is. Maar ik hou u daarvan op de hoogte. Waarbij het antwoord ook kan zijn, we kunnen niks regelen, maar we pakken het op.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter vanuit de VSP zijn wij zeer tevreden met deze antwoorden. Dank.

De voorzitter: Dat is mooi. Allemaal tevreden mensen vanavond. Een fijne vergaderavond.

5 Oprichting stichting Binnenstadsbedrijf Dordrecht - Raadsvoorstel

Voorzitter: de heer Van der Net
Raadsgriffier: mevrouw Van Poppel
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. Katif (Beter voor Dordt)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Van der Spoel (PvdA)
Dhr. Struijk (CU/SGP)
Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouder: wethouder M. Burggraaf

Ambtelijke ondersteuning: dhr. Naaktgeboren

De voorzitter: Dames en heren, in verband met de tijd wilde ik gaan beginnen met deze oordeelsvormende commissie met betrekking tot de oprichting van het Binnenstadsbedrijf. Met daarbij ook het verzoek op de publieke tribune om wat rust te bewaken, want het is nogal gehorig hier. Welkom iedereen in ieder geval, ook op de tribune en als er nog mensen meekijken natuurlijk ook. Ik wilde gewoon eerst eventjes de namen gaan noteren en dan wilde ik gewoon maar rechts gelijk beginnen met de griffie.

Mevrouw Van Poppel: Denise van Poppel, commissiegriffier.

De heer De Vries: André de Vries, VSP.

Mevrouw Van Engelen: Yara Van Engelen, GroenLinks.

De heer Den Heijer: Rolin den Heijer, Dordtse VVD.

De heer Struijk: Leen Struijk, ChristenUnie/SGP.

De heer Portier: Ronald Portier, SP.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, Dordtse DENK.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer Kleinpaste: Gert Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Van Dam Timmers: Jan van Dam Timmers, CDA Dordrecht.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, PvdA.

De heer Naaktgeboren: Rick Naaktgeboren, ambtelijk ondersteuning.

De heer Burggraaf: Maarten Burggraaf, wethouder binnenstad.

De voorzitter: En mijn naam is John van der Net en ik mag deze commissie voorzitten. Het betreft een oordeelsvormende commissie met betrekking tot de oprichting van het Binnenstadsbedrijf. Twee weken geleden hebben we hier al een commissie over gehad. En uit die commissie zijn een aantal politieke vragen geformuleerd. Waarvan de eerste is, zijn de Dordtse inwoners op basis van dit voorstel voldoende in staat om een gelijkwaardige bijdrage te leveren aan het Binnenstadsbedrijf en zijn hun belangen voldoende vertegenwoordigd? Door de SP. Is het stemrecht van de deelnemende partijen statutair goed geregeld? CDA en Gewoon Dordt, lees ik hier. Hoe vindt de commissie dat het Binnenstadsbedrijf zich verhoudt tot de gemeenteraad en andersom? En dan staat er nog tussen haakjes, deze politieke vraag hangt nog af van de schriftelijke beantwoording op de vraag van het Binnenstadsbedrijf of het Binnenstadsbedrijf een verbonden partij is. Ik kijk even naar links, naar de wethouder. Is die vraag al beantwoord?

De heer Burggraaf: Ja.

De voorzitter: Die vraag is beantwoord. Die vraag werd gesteld door het CDA en Gewoon Dordt. En hoe haalt het Binnenstadsbedrijf zo doelmatig mogelijk haar beleidsdoelstellingen? En dat was een opmerking, een politieke vraag door de VVD. Aan de hand van deze vragen wil ik u verzoeken om uw mening te formuleren en uiteindelijk dan daarna de wethouder daarop te laten antwoorden, om te kijken of we tot overeenstemming kunnen komen met betrekking tot dit onderwerp. De eerste vraag was door de SP. En dan kijk ik rechtstreeks recht de heer Portier aan. En ik denk van, die moet dan maar als eerste het woord voeren. De heer Portier.

De heer Portier: Een beetje te veel eer, voorzitter. Maar kort en goed, we kijken naar de oprichting van een constructie waarin het stemrecht verdeeld wordt tussen vastgoedeigenaren en binnenstadondernemers en de gemeente. De stichting gaat zich bezighouden of zou zich bezig moeten gaan houden met een groot deel van de ontwikkelingen die in de binnenstad plaatsvinden. Planning van evenementen, ruimtelijke planning et cetera. Waarbij voor de bewoners en voor de overige inwoners van de stad nog wel een mogelijkheid is voor inspraak.

Maar wat ons betreft, als SP, is dit toch een enigszins of een meer dan enigszins ongelukkige constructie. Het is eigenlijk een van de vormen van public private partnership. Dan in dit geval is hier een stichting vormgegeven, waar eigenlijk een, naar ons idee, ongewenste vermenging plaatsvindt van publieke taken en private beslisbevoegdheid. Als we gaan kijken naar het construct, krijgen eigenlijk vastgoedbezitters een overweldigende stem. Want weliswaar hebben zij een derde van de stemmen, maar ook de ondernemers die vertegenwoordigd zijn, zijn deels afhankelijk van de vastgoedondernemers. Zij kunnen niet al te kritisch zijn, want dan zouden ze weleens het gevaar kunnen lopen dat hun huurcontract niet verlengd wordt. Een dergelijke machtspositie hebben de ondernemers niet ten opzichte van de vastgoedeigenaren. Eigenlijk is er een ingebouwde meerderheid voor de vastgoedeigenaren. Maar zelfs als het daadwerkelijk een een derde, een derde, een derde invloed zou zijn, vinden wij dat de belangen van bewoners en andere inwoners van onze stad niet voldoende gewaarborgd zijn. We zien dit als een ondemocratisch construct. En we zouden veel liever zien dat als er al een Binnenstadsbedrijf opgericht gaat worden, dat dat gewoon als afdeling van de gemeente functioneert. Waarbij natuurlijk alle belanghebbenden voor ontwikkeling in de binnenstad, waaronder ook de ondernemers en de vastgoedeigenaren, de mogelijkheid hebben tot inspraak en meepraten.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Kleinpaste wil interrumpen.

De heer Kleinpaste: Ik ben toch wel even nieuwsgierig naar de opvatting van de Portier, omdat hij lijkt te schetsen alsof inwoners straks helemaal geen invloed meer hebben. Die houden toch alle normale procedures voor inspraak, bezwaar, alles wat ze kunnen aanwenden om hun belang ook te onderstrepen?

De voorzitter: Duidelijke vraag. De heer Portier.

De heer Portier: In formele zin klopt dat, maar we weten allemaal dat als alle plannen gemaakt gaan worden door een stichting die deels op afstand van de gemeentebesturen geplaatst wordt, dat het in de praktijk toch tegen zal vallen. Er worden straks plannen gelanceerd en gemaakt zonder dat de bewoners daarbij betrokken zijn. En als het eenmaal in kannen en kruiken is, dan mag er op het laatste moment inderdaad nog bezwaar gemaakt worden of inspraak gedaan worden. Maar dat gaat dan weer over plannen die van een stichting en niet van de gemeente ... Je komt in een buitengewoon merkwaardige constructie. Op het moment dat een Binnenstadsbedrijf echt onderdeel van de gemeente is, dan heb je echt volledig de normale inspraak. Maar bij een constructie die op afstand geplaatst is, wordt dat gewoon veel lastiger naar ons idee.

De voorzitter: De heer Den Heijer wil graag reageren op de heer Portier, neem ik aan?

De heer Den Heijer: Ja, voorzitter. Het moet me van het hart, waar te beginnen, zou ik bijna zeggen, want de heer Portier heeft de munitie scherp staan vanavond.

De vermenging van publieke taken, ondemocratisch, dat vind ik nogal uitspraken, eerlijk gezegd. En de heer Portier doet namens zijn fractie ook alsof dit een exoot is, alsof we

dit überhaupt nooit doen. Zegt hij eigenlijk, de heer Portier, ook gewoon het vertrouwen op in alle verbonden partijen, waarbij wij ook partner zijn, voorzitter, is mijn vraag?

De voorzitter: De heer Portier, een reactie.

De heer Portier: Wij zeggen niet het vertrouwen op in alle verbonden partijen, maar bij de meeste verbonden partijen gaat het toch om een samenwerking tussen overheidsorganisaties. Er zijn ook wel verbonden partijen waarbij we afvragen van, kan dat niet op een andere manier geregeld worden? Bijvoorbeeld in HVC is onze zeggenschap minimaal, omdat er eerst wel een verbonden partij, Gevudo, is, die weer in HVC zit. Dat had wat ons betreft wat anders geregeld kunnen worden. Maar over het algemeen praten we bij verbonden partijen toch grotendeels over een samenwerking tussen publieke organisaties. Dat vind ik echt van een andere orde.

De voorzitter: Nog een interruptie door de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik begrijp dat de heer Portier vanwege zijn politieke opvatting altijd het onderscheid zal zien tussen succesvolle deelname van publieke partijen en een succesvolle deelname van private partijen. Daar heb ik ook gewoon met respect kennis van. Tegelijkertijd is dan de wedervraag van, ziet de heer Portier ook niet de voordelen aan deze samenwerking? Want er ze zijn nu bijvoorbeeld georganiseerde partijen, zoals nu de eigenaren van panden. Stel je voor dat we daar geen commitment mee hebben en dat die bijvoorbeeld ook geen inbreng zouden hebben in een dergelijk construct en eigenlijk alleen maar een beetje outside pissing in kunnen doen en volledig hun eigen belangen kunnen nastreven, zonder ook mee te doen aan de vooruitgang van onze binnenstad. Ziet de heer Portier daar überhaupt helemaal geen voordelen aan of zijn er maar een paar nadelen die de heer Portier ziet?

De voorzitter: Heeft de heer Portier ook nog positieve punten met betrekking tot dit plan, is de vraag.

De heer Portier: Voorzitter, als ik maar een vergrootglas neem dat groot genoeg, zal ik er best ook wel wat voordeeltjes kunnen ontdekken. De vraag is even, voor welk probleem is dit eigenlijk een oplossing? Want op het moment dat we iets speciaals samen met vastgoedondernemers willen doen, dan kan dat altijd. De gemeente heeft bijvoorbeeld veel geld uitgegeven om deelname een aan vastgoedbeurs te faciliteren, waar we ook niet zo blij mee waren. Maar op het moment dat je een plan voor een bepaald pand of wat dan ook wil ontwikkelen, denk bijvoorbeeld aan het oude V&D pand, dan blijkt in de praktijk dat er toch gewoon samengewerkt en samen plannen gemaakt kunnen worden. Wat dat betreft zien we dit eigenlijk als een oplossing voor iets waar we geen problemen zien.

De voorzitter: Het lijkt mij een heel duidelijke standpunt. We gaan kijken wat de andere leden van de commissie van vinden. De heer Kolkiliç past op dit moment. Het stemrecht van de deelnemende partijen. En ik merk eventjes op dat de heer Katif is aangesloten, in ieder geval.

De heer Katif: Sorry. Excuses, voorzitter, ik moest even nog naar een andere commissie.

De voorzitter: Dat geeft niet. Maar even voor de verslaggeving dat u aanwezig bent, mijnheer Katif. Het CDA, het stemrecht over de deelnemende partijen. Ik neem aan dat de heer van Dam Timmers daar wat over wil opmerken.

De heer Van Dam Timmers: Jazeker. Dank, voorzitter. Het is inderdaad zo dat mijn collega Wim van der Kruijff de vorige beeldvormende bijeenkomst heeft gedaan. Maar die is natuurlijk druk met fijn fietsen en mooie fietspaden in Dordrecht. Vandaar dat ik hier vandaag zit. Er zitten een paar zorgpunten in feite in dit voorstel. En dat is in de beeldvormende sessie ook door de heer Van der Kruijff ingebracht. Als twee van de drie bestuurders en de derde, en dat zou dan de gemeente zijn, bij meerderheid ... Kan hij dan overruled worden? En dat zou dan betekenen dat, volgens hoe de statuten er nu voorleggen, dat het dan mogelijk is dat de deelnemende partijen, daarmee de stem van de inwoner, die via de gemeente toch in dit construct zit, kunnen overrulen. Wij zien dat eigenlijk als een onwenselijk voorbeeld.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De heer Van Dam Timmers: En daarom zouden we dat graag willen weten van de wethouder, moeten we niet bij unanimitieit beslissen?

De voorzitter: U stelt voor inderdaad om in de statuten op te nemen dat er alleen besluiten op basis van unanimitieit worden genomen. De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, precies op dat punt was ik juist heel blij dat daarom met de gedachte van het consentbeginsel is overgenomen, omdat daarmee expliciet wordt dat er in ieder geval geen bezwaar is tegen een besluit als er een twee derde meerderheid is. In die zin wordt erin voorzien.

De heer Struijk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Struijk, aanvullend hierop?

De heer Struijk: Een beetje aansluitend daarop wel. Dank u wel, voorzitter. Ik snap de heer Van Dam wel. Wij hebben er ook in de fractie lang over nagedacht. Unanimitieit is mooi. Ik denk dat unanimitieit ook wenselijk is. Alleen als je het echt vastlegt, betekent dat eigenlijk dat elke partij vetorecht heeft. En is dat wat we willen? Want als je echt unanimitieit eist, is dat wel de consequentie. En dat maakt ons ook wel een beetje huiverig.

De voorzitter: Dit onderwerp prikkelt iedereen. De heer Katif, ook nog.

De heer Katif: Voorzitter, voor de goede lezer. Notariële akte is volgens mij gewijzigd op één punt. E dat is namelijk, in eerste instantie was het twee derde meerderheid en nu is dat een volstreckte meerderheid. Degenen die het gelezen hebben ... Tenminste, ik dacht dat het zo was. En ik had daar wel een klein puntje. Ik was het niet eens met het feit dat je bij meerderheid ... Want uiteindelijk, als gemeente moeten we toch een bepaalde controle over dat geld ... Wat je eigenlijk uitgeeft aan zo'n stichting. Want dan praten we

toch over 220.000 euro gemeenschapsgeld. En ik neem aan dat een aantal collega's begrijpen in deze tijd dat we daar keurig netjes met de centen moeten omgaan. En dat verbaast mij. Dat is mijn verbazing. In de vorige akte was het twee derde meerderheid. En nou in één keer is dat volstreekte meerderheid. Wat bracht ...

De voorzitter: De woordvoering was van de heer Van Dam Timmers.

De heer Katif: Maar dat is ook de vraag aan de wethouders, schuine streep aan degene die naast hem zit, waarom is die ommezwaai van twee derde naar volstrekt? Want volstrekt weet iedereen namelijk, dat is een mooie uitdrukking als het goed is, de helft plus een half. Je bent met zijn drieën.

De voorzitter: De vraag is duidelijk.

De heer Katif: De helft is anderhalf plus één is twee.

De voorzitter: De vraag is duidelijk. Ook op de heer Van Dam Timmers, als een reactie. De heer De Vries wilde hier ook nog op reageren of gaan we door? Dan gaan we door naar de heer van Dam Timmers, want die zat nog in zijn woordvoering.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ik merk inderdaad dat het de gemoederen bezighoudt. Toch vanuit onze fractie denken we dat het goed is om die statuten wel te wijzigen richting die unanimiteit, omdat je dan toch ... Dat is ook de wenselijke situatie, in feite. En als je daaraan gaat tornen, dan torn je ook, en dat is een ander bezwaar, waar ook deels de heer Portier mee komt, aan de inspraak van inwoners die hier inzitten. Want uiteindelijk loopt hij via de volksvertegenwoordiging en via het college en daarmee via onze zitting in het bestuur. En ik ben ook benieuwd naar de reactie van de wethouder daarop en of hij ons kan toezeggen dat die wijziging richting unanimiteit, dat hij die wil doorvoeren. En dat is dan ook formeel eigenlijk onze wens in deze wensen en bedenkingen procedure op deze vraag.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Ik kijk eventjes, waar hoor ik opeens geluid. De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ik ga de vraag toch nog een keer weer proberen te stellen. Kan de heer Van Dam Timmers mij uitleggen waarom hij het zo belangrijk vindt dat het unaniem moet, drie keer voor of drie keer tegen, waar je ook zou kunnen volstaan om te zeggen van, we snappen dit besluit.

We zijn er niet blij mee. Maar we zeggen dan, we hebben geen bezwaar, maar we kunnen door. Dat is een net iets mildere vorm, die ook in bestuurlijke context in het overleg wat praktischer en wat makkelijker werkt.

De voorzitter: De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ik denk dat is een lastige vraag wel, maar die zit hem daarin dat ik denk dat als we hier niet voor kiezen, dat het belang van de

inwoner dan minder op de voorgrond staat. En ik denk, we dragen hier fors aan bij. En ook de andere partijen hebben er dan baat bij dat we in feitelijke unanimititeit beslissen. Vanuit onze fractie zijn we daar ook voor.

De voorzitter: We gaan dadelijk horen wat de wethouder hiervan vindt. De heer Van Dam Timmers, ik kijk ook nog eventjes naar het CDA en Gewoon Dordt dan hoe het Binnenstadsbedrijf zich gaat verhouden tot de gemeenteraad en andersom. Wilt u daar nog even op ingaan, mijnheer Van Dam Timmers?

De heer Van Dam Timmers: Ja. Dank, voorzitter. Dat was inderdaad een van de technische vragen vanuit onze fractie. En dat zat hem vooral in of deze nieuwe partij dan formeel een verbonden partij is. Die beantwoording is gegeven dat dat dan het geval wordt of is. En in die zin, en daar vraag ik nog een antwoord op van de wethouder, dat betekent dat de financiën daarvan dan ook worden meegenomen in onze P&C-cyclus, waardoor er ook kaderstelling en controle vanuit de raad is op deze verbonden partij? En zo nee, dan is mijn vraag van, hoe kunnen we als raad regelen dat we die rol, kaderstelling en controle, wel kunnen blijven vervullen?

De voorzitter: Is duidelijk. Ik kijk naar de laatste politieke vraag. En die was van de VVD. En dat gaat over, hoe haalt het Binnenstadsbedrijf zo doelmatig mogelijk haar beleidsdoelstellingen? Mijnheer Den Heijer.

De heer Kleinpaste: Ik zat zelf vanuit Gewoon Dordt nog bij de vorige politieke vraag.

De voorzitter: Sorry. Daar heeft de heer Kleinpaste wel een beetje gelijk. Ik heb een afwijking naar rechts. Maar dat is wel gelukkig bij iedereen bekend. De heer Kleinpaste dan.

De heer Kleinpaste: Dank u wel, mijnheer Van der Net. Toch heel even kort. Als het gaat om de invloed vanuit de gemeenteraad, kaderstellend, zal die in ieder geval zo zijn dat we kaders meegeven aan de vertegenwoordiging vanuit de gemeenteraad, in dat bestuur. Ik vind daar wel al een zekere borging in liggen die ik plezierig vind, zoals ik het ook heel plezierig vind dat het consentbeginsel is overgenomen. Ik bedoel, dat wordt in de notulen aangepast, heb ik gelezen. En voor wat betreft die invloed van die inwoner, waar Van Dam Timmers nadrukkelijk ook om vraagt, ik denk dat dit bedrijf alleen maar een succes kan zijn als ze zich goed verhouden tot die inwoners. Dat je er ook op zou moeten kunnen vertrouwen, zeg ik dan maar, ook richting de heer Portier, dat ze daar verantwoord mee omgaan. En dat wilde toch ook in dit kader wel even specifiek toegevoegd hebben.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Dan ga ik inderdaad naar ... Mevrouw Van Engelen heeft een woordvoering of een vraag?

Mevrouw Van Engelen: Ik heb toch een vraagje aan de heer Kleinpaste.

De voorzitter: Dat kan.

Mevrouw Van Engelen: Want ik snap helemaal wat hij zegt, op basis van vertrouwen. En dat is prachtig natuurlijk. Maar is er dan hier niet een gouden middenweg waardoor we

toch de borging van de inspraak van de inwoners voor elkaar kunnen krijgen? En dan weten we allemaal dat het gebeurt. Of hamert u zo diep juist op het principe van het vertrouwen? Want ik hoor eigenlijk dat hetzelfde wil, alleen via een andere weg.

De voorzitter: De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Die borging heb ik geprobeerd te realiseren. Daar zag mijn vraag in de vorige bijeenkomst ook op, door dat consentprincipe in te voeren. En dat wordt overgenomen. En daarmee kun je borgen dat als je denkt dat je vanuit de gemeentelijke bestuurlijke rol dat de belangen van de inwoners worden beschadigd, dan stem je niet in. Dan beroep je je op dat consentprincipe. Dan zeg je, ik heb weldegelijk bezwaar. Die borging heb ik met een vraag en een duidelijk antwoord in mijn ogen geregeld.

De voorzitter: Ik probeer eventjes opnieuw te formuleren wat de heer Kleinpaste bedoelt. Is dat het college gewoon kan aangeven dat ze bezwaar hebben tegen een bepaald besluit. En dan volgens de statuten dat dat besluit geen doorgang kan vinden. Dat is eigenlijk wat hij zegt. En dat op die manier dan inderdaad de bewoners worden meegenomen in dit geheel.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: Ik kijk even naar de heer Kleinpaste of dat mijn formulering de juiste is.

De heer Kleinpaste: Ik vond de mijne mooier, maar daar gaat het niet om. U heeft het mooi samengevat.

De voorzitter: Dat geloof ik wel. Even kort dan en dan gaan we naar de heer Portier en dan naar de heer Katif. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Eigenlijk alleen nog maar even om aan te geven dat ik het consent toch echt anders heb gelezen. Misschien is het handig als we dat helemaal helder krijgen straks, misschien vanuit het college, wat dat precies inhoudt? Want ik hoor eigenlijk dat het een soort ... Dan ben je wel tegen Dan hebben we de andere twee alsnog overstemd. Maar dat horen we straks.

De voorzitter: Hij deed een duidelijk voorstel om het college daar zo meteen antwoord op te laten geven. Dan eerst de heer Portier, die wilde nog een reactie geven, volgens mij.

De heer Portier: Even een reactie op de heer Kleinpaste. Hij zegt van, dat via inspraak en via de collegevertegenwoordiging de belangen van de bewoners ook behartigd zijn. Laten we zo'n concreet voorbeeld nemen van een belangentegenstelling die kan ontstaan. Stel dat de stichting bedacht wat van, we willen een levendige binnenstad. In het gebied waarin terrassen tot één uur 's nachts open zijn, dat gaan we uitbreiden. En het liefst ook nog wat binnentuinen. En bewoners denken dan van, maar wacht eens even, onze nachtrust. Die bewoners vinden dan een gesloten front van gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren tegen zich, die dat samen in de stichting bedacht hebben. Met andere woorden, de bewoners worden toch op afstand gezet. Hoe ziet de heer Kleinpaste dat?

De heer Kleinpaste: Ik zie dat net ietsjes anders dan dat u het schetst. Want de bewoners houden alle rechten om tegen langere openingstijden of dat soort zaken in bezwaar te gaan of naar de rechter te gaan of anderszins zich in te spannen. En we hebben bij Brasserie De Wit gezien waartoe dat kan leiden.

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Wat je dan eigenlijk ziet, is dat bewoners ... En dan is mijn vraag aan de heer Kleinpaste van, ziet u dan niet dat de bewoners dan toch op afstand geplaatst worden, als die inderdaad een beroep op de rechter moeten doen tegen de plannenmakerij van machtige en financieel krachtige partijen?

De heer Kleinpaste: Zoals ik ook al aangaf, denk ik dat het succes van dit bedrijf staat en valt bij het goede overleg en goede contacten met de inwoners van de binnenstad. Ik denk dat daar wel aan tegemoet wordt gekomen. En ultimo is het altijd zo in deze samenleving dat als je het ergens niet mee eens blijft, dat dan de gang naar de rechter de begaanbare weg is.

De voorzitter: Zal ik de conclusie trekken dat u het niet met elkaar eens bent? Dat kan. En daarvoor zitten wij hier in een oordeelsvormende commissie. De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, ik kan het eigenlijk een beetje niet meer volgen van, dat de bewoners op afstand worden gezet. Want zoals ik het lees, of in het voorstel zelf staat heel duidelijk, en dan citeer ik: "De stichting zal relaties en verbindingen gaan leggen met andere belangrijke stakeholders in de binnenstad, zoals Bewonersplatform Binnenstad en het Cultureel Platform. Zij worden wanneer relevant uitgenodigd voor bijeenkomsten van het bestuur en de programmagroepen." De bewoners worden hierbij betrokken. Er is een Participatietraject ook. Volgens mij is het gewoon op een gewenste manier, zoals de meeste partijen of de meeste commissie- of raadsleden het hier aangeven. Ik kan het eigenlijk een beetje niet meer volgen.

De voorzitter: Wat ik kan volgen, is dat u vindt dat de bewoners daar in voldoende worden meegenomen, mijnheer Kolkiliç. De mevrouw Van Engelen wil daarop reageren.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Wat de heer Kolkiliç zegt, dat klopt, want dat is wat er staat. En waar de frustratie denk ik voornamelijk zit bij een aantal partijen, is dat wanneer relevant worden ze uitgenodigd. En het is nog steeds die gouden driehoek die bepaalt, wanneer is het relevant? En er kan natuurlijk een situatie zich voordoen waarin het niet in het voordeel is van die gouden driehoek om het Bewonersplatform uit te nodigen. Misschien wel relevant, maar dan kunnen zij nog steeds zeggen, wij vonden het niet relevant. Daar zit de twijfel, denk ik.

De voorzitter: Dit betreft volgens mij een vertrouwenspunt, als ik dat zo hoor, binnen de commissie. Wil daar nog iemand op reageren dan? De heer Portier.

De heer Portier: Ik was even geneigd om de vertrouwensdriehoek vooral een Bermudadriehoek voor de bewonersbelangen te noemen. Maar een opmerking. Er is

inderdaad sprake van een Bewonersplatform Binnenstad. Daar weet ik toevallig iets vanaf. Die beschouwt zich nadrukkelijk niet als de vertegenwoordiger van de inwoners in de binnenstad. Want we zeggen, we zijn met twintig mensen. Wij vertegenwoordigen niet alle bewoners. Er blijft gewoon een enorm democratisch tekort in deze hele constructie zitten.

De voorzitter: Maar dat was volgens mij al duidelijk, mijnheer Portier, dat u dat ... De heer van Dam Timmers wilde nog een reactie geven hierop?

De heer Van Dam Timmers: Ja. Dank, voorzitter. Het is eigenlijk meer ook naar aanleiding van eerdere vragen, ook rondom het besluiten in unanimité. Het wordt nu in het voorstel afgezwakt naar consent. En mijn vraag aan de andere fracties hier aanwezig is, welke redenen zien jullie waarom je dit zou moeten afzwakken?

De voorzitter: De heer Struijk wil daar graag een reactie op geven.

De heer Struijk: Die reactie heb ik daarnet eigenlijk ook al gegeven. En ik herhaal hem nog maar. Omdat als je dat niet doet, dan geef je aan ieder een vetorecht. En de vraag is of je dat wil, of het CDA dat wil?

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, als je in unanimité beslist, dan ben je het unaniem met elkaar eens over of iets een goede kant is of niet. En als je niet met elkaar unaniem eens kan worden over dingen die van meerwaarde of goede waarde zijn voor onze stad, dan vind ik dat wel een beetje verdacht. Maak ik me daar wel zorgen over, als dat niet met deze drie partijen lukt. Ik heb daar geen goed gevoel bij. Maar ik neem hem mee terug. Maar ik ben benieuwd ook naar de opvattingen van andere fracties.

De voorzitter: Ik zit eerst even te kijken nog naar de heer Kleinpaste, want die had ik net gepasseerd natuurlijk in zijn woordvoering met betrekking tot de politieke vraag. Dat is de vraag van, bent u klaar, want dan gaan we naar de volgende.

De heer Kleinpaste: Ik maakte al een beetje, dat punt van afzwakken zie ik niet zo, omdat ik daar anders in sta. Ik denk dat er gewoon, maar het college zal straks ook wel reageren waarom ze dat ook over hebben genomen, een hele werkbare situatie ontstaat met de aanpassingen, zoals ik hem heb gevraagd.

De voorzitter: U heeft daar vertrouwen in, hoor ik in ieder geval. Dan gaan we naar de vraag van de VVD, over de doelmatigheid.

De heer Den Heijer: Is een mooi woord, voorzitter. Maar waar de Binnenstadvisie ook mooi mee begon, was met het statement, alleen ga je sneller, maar samen kom je verder. En van die samenwerking zien we eigenlijk nu de eerste resultaten langskomen als gemeenteraad. Wij zien als Dordtse VVD meerwaarde in het oprichten van het Binnenstadsbedrijf. En we zullen ook voorstemmen. We leggen met de Binnenstadvisie en de uitwerking daarvan ook de lat hoog tot 2026. En terecht, want we willen echt stappen gaan zetten met onze binnenstad, die ook hard nodig zijn om het levendiger, gezelliger en groener te maken en de leegstand terug te dringen. Om dit te bereiken zijn

in de eerste plaats van belang dat we de krachten bundelen met partijen die samen met ons dat verschil kunnen maken. Het is ontzettend bemoedigend om te zien hoe de POBD namens de ondernemers haar nek uitsteekt en meedoet. En ook goed dat de eigenaren van de binnenstadpanden hun commitment uitspreken en ook bij willen dragen aan de nieuwe stichting. We horen nu ook al positieve signalen vanuit ondernemers over de nieuwe binnenstadmanagers, die bergen werk verzetten. En dat is eigenlijk nog maar het begin. Natuurlijk zal ook de stem van bewoners een goede plek moeten krijgen en dienen de rollen ook duidelijk gescheiden te zijn. Ook het vetopunt van de heer Struijk wegen wij zwaar mee. Het Binnenstadsbedrijf gaat niet over beleid, gaat niet over bestemmingsplannen. Maar door de krachten te bundelen, zorgen we er juist voor dat er ondernemers en eigenaren zijn ... Dat zij het juist zijn die zelf financieel bijdragen en zich committeren aan de koers die wij als stad, namens onze bewoners, hebben uitgestippeld voor de komende jaren. We willen bovendien de situatie voorkomen dat de gemeente op basis van onze besluiten, van onze visie, dat we daarmee aan de slag gaan en afspraken maken met andere partijen, maar dat uiteindelijk aan het eind van het liedje het alleen de gemeente is die financieel boter bij de vis doet en de rest niet. En door de bereidheid van de wethouder om de statuten te wijzigen, waardoor het belang van de gemeente en de bewoners zeker gesteld wordt, door het hanteren van het consentprincipe, kan de gemeenteraad naast de controle op de middelen in de reguliere verantwoording als verbonden partijen, zo lazen we in de memo, ook de belangen van de bewoners om een juiste democratische wijze bewaken. Daarnaast zijn bewoners ook betrokken en uitgenodigd bij bijeenkomsten van het stichtingsbestuur als partner, net zoals bijvoorbeeld Dordrecht Marketing, ook een belangrijke partner. Iets wat in het kader van draagvlak en goed contact belangrijk is. Al met al een goede ontwikkeling voor ons binnenstad. De verwachtingen zijn hooggespannen.

De voorzitter: Ik zie gelijk, dat is toch wel mooi dat we tegenover elkaar zitten, mijnheer Portier. Ik zag een vingertje. U wil daar natuurlijk op reageren.

De heer Portier: Ik heb even een vraag. Mijnheer Den Heijer betoogt van, de bewoners worden er uiteindelijk wel bij betrokken. Maar op een bepaald moment heb je toch een Binnenstadsbedrijf wat bestaat uit de drie partijen, die met elkaar die samenwerking zijn aangegaan. Die stippelen een koers uit van hoe de binnenstad ontwikkeld moet worden. Daar wordt op bepaald moment unaniem of per consent een besluit over genomen. Vervolgens kan de gemeenteraad daar eigenlijk niet meer tegenin gaan, want de drie partijen hebben gezamenlijk alle besluiten genomen. Minimaal ontstaat er een gigantische druk op de gemeenteraad van, maar wij hebben dit nu eenmaal met elkaar afgesproken. Hoe ziet de heer Den Heijer dat?

De voorzitter: De heer Den Heijer, hoe ziet u dat?

De heer Den Heijer: Ik weet niet of u dat met een politiek motief doet. Ik ga ervan uit van niet. Maar ik denk dat u een aantal zaken gewoon met elkaar verwacht. We hebben met elkaar afgelopen jaar de Binnenstadvisie aangenomen. En in de Binnenstadvisie staat dat wij een Binnenstadsbedrijf oprichten. Dat is onze visie, is ons beleid als gemeente. Daarnaast is dat ook de koers die we met elkaar vasthouden tot 2026. Dat wordt niet in het Binnenstadsbedrijf besloten. Hooguit wordt daaraan bijgedragen hoe we die visie tot

stand kunnen brengen. En als u daar kritiek op heeft, dan moeten we het daarover hebben. Moeten we in de gemeenteraad verder praten over de resultaten van de Binnenstadvisie, maar heeft het weinig zin om die frustratie te botvieren op het Binnenstadsbedrijf. En als het dan gaat om de politieke verantwoording, dan is met het consentprincipe zit er een wethouder van het dagelijks bestuur, die verantwoording aan u af moet leggen. Kunt u hier tot verantwoording roepen. En als we het dan hebben over vertrouwen en als u zegt, ik vertrouw de boel niet, dan moet u de wethouder daarop aanspreken. En als dat niet lukt, dan kunt u zelfs zeggen, bij de Kadernota hebben we geld beschikbaar gesteld. In de reguliere verantwoording in de begroting en P&C-cyclus stellen we geld beschikbaar. Dat doen de anderen overigens ook. En dan kunt u zeggen, ik wil gewoon niet meer dat er geld naartoe kan. U heeft als raadslid alle macht en alle tools in handen om hier iets tegen te kunnen doen.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, eerst even de reactie van de heer Portier hierop. En dan kom ik bij u.

De heer Portier: Twee dingen, voorzitter. Ten eerste hebben we in een eerdere vergadering niet vastgesteld dat er een Binnenstadsbedrijf zou komen. We hebben het college, laat ik zeggen, voortgang laten maken met een onderzoek naar een coöperatief Binnenstadsbedrijf. Maar er is geen definitief besluit genomen. Dat gaan we nu doen. Of niet doen, als het aan mij ligt. Dat ten eerste. En ten tweede, u zegt van, we zitten daar met de drie partijen. En u zegt van, de raad heeft nog alle gelegenheid om mee te praten. Betekent dat dat voor ieder besluit, voordat het genomen wordt in het Binnenstadsbedrijf, dat eerst het besluit voorgelegd gaat worden aan de gemeenteraad?

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: In de beeldvormende sessie, voorzitter, is ook een aantal voorbeelden langsgekomen die nu bijvoorbeeld gewoon gefragmenteerd georganiseerd worden, die mensen voor hun eigen rekening nemen. Waar je bijvoorbeeld bij de POBD ook de druk ziet toenemen, dat dingen gewoon eigenlijk niet meer zelfstandig te organiseren zijn, naast het runnen van je eigen bedrijf. En ik hoef u denk ik ook niet te vertellen dat dat de afgelopen twee, drie jaar er niet makkelijker op is geworden, voor de retail in onze binnenstad. Dat daar een enorme druk zit, nogal wiesdes. En in de tweede plaats is het dan, dan hebben we het over dingen zoals kerstverlichting ophangen en wie dan de bijdrage levert om dat te faciliteren? De ondernemers willen daar een bijdrage op leveren. De pandeigenaren willen een bijdrage leveren. De gemeente had misschien een potje waarin de bijdrage geleverd kan worden. En om niet steeds afzonderlijk langs verschillende panelen toe hoeven schakelen, kun je voor dit soort hele praktische dingen, gewoon kerstverlichting ophangen, waar hebben we het over, ook gewoon centraal snel een klap op geven en kun je dit organiseren. Waardoor onze binnenstad echt veel aantrekkelijker kan worden. Waardoor we daar ook veel meer coördinatie op kunnen bouwen. En nog even losstaat van de controlerende taak die u met recht ook kunt uitvoeren. Want u bent vanaf het eerste uur ook tegenstander geweest van deze beweging. Ik weet ook niet of u voor die Binnenstadvisie heeft gestemd. Dat is uw goed recht. Maar ik denk niet dat het zinvol is om die twee zaken nu met elkaar te gaan vermengen.

De voorzitter: Nou denk ik dat u niet geheel nader tot elkaar zult komen, maar nog een keer een reactie, de heer Portier.

De heer Portier: Eén ding, ik woon al vrij lang in de binnenstad. Het is nooit een probleem geweest om kerstverlichting op te hangen. Maar u gaat niet in op mijn vraag, worden de besluiten van de stichting wel of niet van tevoren voorgelegd aan de gemeenteraad?

De voorzitter: U kunt erop reageren, de heer Den Heijer, anders komt hij dadelijk weer bij het college.

De heer Den Heijer: Dat heeft de statuten zelf ook kunnen lezen. Nee. En eerlijk gezegd zit ik er ook niet op te wachten als gemeenteraadslid dat wij besluiten vanuit het bestuur om kerstverlichting op te gaan hangen langs een democratische gemeenteraad te laten passeren. Misschien heeft u daar wel interesse in. Ik denk dat wij onze prioriteiten anders moeten leggen. En daar kunnen we ook van mening over verschillen, voorzitter, dat is niet erg.

De voorzitter: Daarom. Dat lijkt mij op dit moment wel duidelijk. Mevrouw Van Engelen, wilt u nog, want u stond ook nogal ... Toch nog een reactie?

Mevrouw Van Engelen: Mijn momentum is een beetje voorbij nu. Nu al.

De voorzitter: Het ideologische debat tussen de heer Den Heijer en de heer Portier heeft alles weggenomen natuurlijk. Dan blijft het daarbij. Ik kijk nog eventjes. De politieke vragen zijn behandeld. En dan kijk ik even rond of we dan naar het college kunnen gaan, om in te gaan op de dingen die net gezegd zijn. U wilt toch nog, mevrouw Van Engelen?

Mevrouw Van Engelen: Er zijn natuurlijk, buiten de fracties die politieke vragen hebben geopperd, vinden de andere fracties daar ook wat van, waaronder die van mij. Nou zijn wij inderdaad wel niet van mening, wel van mening, niet van mening dat we inderdaad elk kerstlampje ... Dat iedereen daarbij betrokken moet zijn. Maar wij zien toch ook graag in de statuten wat meer borging, dat de inwoners meer inspraak hebben. Dan hebben we het vooral over het platform. Maar bijvoorbeeld ook het Cultureel Platform. En niet de zin wanneer relevant. Want dat vinden wij een beetje spannend. Want wie bepaalt dan wat relevant is en wanneer niet?

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: Ik hoor de heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Als we over die inspraak hebben. We hadden het net eerder over unanimiteit. Hoe kijkt GroenLinks daarnaar?

Mevrouw Van Engelen: Ik heb net al de vraag gesteld, wat bedoelen we precies met het consentprincipe? Want ik lees het consentprincipe nog steeds als de meest stemmen gelden. Alleen hoor je van de derde, we waren het er niet mee eens. Maar dan heb je

nog steeds hetzelfde effect. In die zin gaan wij voor de unanimiteit. Maar als er nu een prachtig antwoord komt uit het college over het consentprincipe waar GroenLinks zich helemaal in kan vinden, dan valt daar ook nog over te praten. Maar ons hart neigt naar de unanimiteit.

De voorzitter: Dat is in ieder geval duidelijk, mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Zeer duidelijk, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Herwijnen, u wil daar ook nog wat over zeggen?

Mevrouw Van Herwijnen: Ja. Ik wilde alleen even aangeven dat ik me aansluit bij mevrouw Van Engelen, als het gaat om de betrokkenheid van de bewoners. Ook wij vinden het wat vaag omschreven dat wanneer ze worden betrokken, dat we ook maar erop moeten vertrouwen dat de bewoners op tijd worden betrokken bij bepaalde ontwikkelingen. Ook wij zien het bij deze nieuwe constructie eigenlijk liever dat ze gewoon onderdeel gaan uitmaken van zo'n nieuwe samenwerking.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: Even wachten. Eerst de heer Struijk, dan de heer Kleinpaste.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Het is vorige keer helder uitgelegd waarom de inwoners niet vertegenwoordigd zijn in het bestuur, want ze betalen niet mee. Dat snap ik. Correct. Maar tegelijkertijd val ik wel mevrouw Van Engelen en mevrouw Van Herwijnen bij van, toch iets meer aandacht voor hun belangen. Dat zou ons ook wel wat waard zijn. Wat geruststellende woorden van de wethouder, dat er toch wel heel degelijk aandacht is en niet die variant die net genoemd werd.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: Laten we het antwoord dadelijk van de wethouder afwachten. We zitten nog in de woordvoering van mevrouw Van Engelen. Maar u wil er nog wat over zeggen, mijnheer Kleinpaste? U gaat uzelf niet herhalen, neem ik aan?

De heer Kleinpaste: Nee, mijn interruptie zou inderdaad in de richting van mevrouw Van Engelen gaan, maar ze kreeg bijval van twee andere partijen. Het is wellicht voor alle drie partijen van belang. Maar mijn vraag aan mevrouw Van Engelen zou zijn, het bedrijf geeft uiteindelijk uitvoering aan kaders en aan een visie die is vastgesteld in de gemeenteraad en waar ook aandacht in staat voor hoe je bewoners betreft bij alles wat er in die binnenstad gebeurt. Waarom ligt er dan toch bij u zoveel angst dat u denkt dat behalve dat je dat aan de voorkant hebt geregeld in de raad, het ook in statuten zou moeten staan?

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, waarom bent u bang?

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde hem inderdaad positief afsluiten. We zijn nu blij dat er een club komt, waar de raad gewoon kaders aan mee kan geven en dan gaat het zichzelf regelen. Een driehoek, dat zijn niet heel veel groepen, dat zijn er

namelijk maar drie. En volgens mij maak je de binnenstad niet alleen met pandeigenaren en ondernemers en de gemeente, maar ook met de inwoners. En daar kunnen we inderdaad wel, want dat hoor ik de heer Kleinpaste ook zeggen vanavond, de inwoners die klinken door, door de gemeente. Maar ik denk dat daar de meningen toch heel erg over verschillen. Ik weet dat de gemeenteraad, daar klinken de inwoners in door, want wij zijn volksvertegenwoordigers van hen.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

Mevrouw Van Engelen: Maar de gemeente als lokale overheid ...

De voorzitter: Ik hoor dat de angst blijft, mijnheer Kleinpaste.

Mevrouw Van Engelen: Heel bang.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, toch nog een interruptie dan. Want dat bedrijf, het is een bedrijf en het is eigenlijk een uitvoeringsorganisatie van dingen die we hier vaststellen. Daar spelen die bewoners geen rol in. Ik zie die bewoners ook geen 20.000 euro bijleggen om partner te worden of om deel van het bestuur te worden. Dat is een hele andere constellatie, waar je ook andere participatie en andere overlegmethodes bij kiest.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, volgens mij willen wij uiteindelijk het goede doen voor onze stad. En onze stad, dat zijn de inwoners. En als deze club iets besluit waar achteraf van blijkt dat, geen enkele inwoners zal het niet zijn, maar heel veel inwoners niet tevreden mee zijn, dan doen we iets niet goed voor de stad. En daarom vind ik het toch belangrijk dat hun stem geborgd wordt in deze club.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ook als interruptie op mevrouw Van Engelen. Ik ben wel benieuwd, dat belang van die inwoners, dat zien wij ook heel sterk. Maar wat is het idee van GroenLinks om dan ook daadwerkelijk te doen? Wat is de gedachte? Daar ben ik nog wel benieuwd naar van, wanneer zou u dan tevreden zijn of wat ziet u voor zich?

De voorzitter: Welke constructie en wanneer bent u blij, mevrouw Van Engelen?

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel. Wij hebben het daar met de fractie over gehad. En toen zei ik ook van, ik heb eigenlijk niet zoveel zin om op de stoel te gaan zitten van hoe we dit dan gaan borgen, want dat is ook niet mijn taak. Ik heb daar ook niet genoeg verstand van. Dit was voor het eerst in mijn leven dat ik statuten ging lezen. Ik vind dat ik al een heel nieuw talent erbij heb ontwikkeld. Dat laat ik lekker aan het college, hoe we het gaan borgen. Als het maar geborgd wordt. Maar als er ideeën in de commissie zijn, dan sta ik er zeker voor open.

De voorzitter: Maar laten we zo even het antwoord afwachten ook van het college op dit punt. Dan kijk ik weer even rond. En dan zie ik nu dat er niemand verder behoefte heeft. En dan geef ik het woord aan de wethouder.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Ik heb in de discussie drie thema's ontrafeld. En de ene is de kaders of de grip die de gemeenteraad heeft op het construct wat we nu op gaan richten en het handelen daarvan. Het andere is het belang van bewoners. Hoe wordt dat geborgd? En ik heb hem maar als derde gedaan, wat laten we eigenlijk liggen als we dit niet zouden gaan doen? Als eerste, het goede nieuws is, als het gaat over de grip die u als raad heeft, dat u met dit construct nog veel meer grip krijgt dan u in de oude situatie heeft. Want kijk eens naar de financiering die hier in het Binnenstadsbedrijf zit. Daar is het grootste deel al in de huidige begroting ... Wordt al verstrekt. Dat is namelijk de subsidie voor de sfeerverlichting. Dat is de subsidie aan de POBD. En er komt nu een klein stukje bij om te zorgen dat je een gelijkwaardige bijdrage levert aan de rest. Daar had u al een kaderstellende rol over. Daar maakte u zich volgens mij tot dit moment nooit bezorgd over. En we hebben nu vervolgens een construct, wat een verbonden partij wordt, waar het CDA ook naar vroeg en wat daarmee nog overzichtelijker in uw planning en controle cyclus terecht komt. Want dat komt vervolgens in je begroting. Dat komt in je jaarrekening.

Daar moeten we verantwoording nog extra weer eens overheen leggen. Ik wil maar zeggen, het belang en de grip die u als raad heeft, die wordt met dit construct alleen nog maar overzichtelijker en daarmee groter.

De voorzitter: Mevrouw van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dank u wel. Even een vraag aan de wethouder. Ik hoor vooral eigenlijk dingen waar we achteraf als raad iets mee kunnen. Zijn er ook dingen waar we op de voorgrond iets mee kunnen?

De heer Burggraaf: Zeker, voorzitter. Dit is niet achteraf. Dit is vooraf. U heeft al in februari 2022 als gemeenteraad de Toekomstvisie op de binnenstad vastgesteld. Daar heeft u amendementen op ingediend. Daarin heeft u de kaders vastgelegd over de levendigheid van de stad, maar ook de balans met leefbaarheid van de stad, waar de vergroening in de binnenstad moet plaatsvinden, et cetera. Kijk het document na, dat was een compleet kaderstellend document. En dat document hebben wij niet zelf geschreven als gemeente, maar dat hebben we nadrukkelijk samen met de partners, die ook in het Binnenstadsbedrijf komen, vormgegeven. Omdat we weten dat we als gemeente uiteindelijk in die ruimte niet de enige zijn die bepalen of die stad die fijne stad wordt voor iedereen. Want dat is het bijzondere van een binnenstad. Een wijk is fijn voor de bewoners die in die wijk wonen. Een binnenstad is een plek waar in principe de hele stad komt, maar ook bezoekers van buiten komen, veel meer mensen van profiteren en waar ondernemers actief zijn, vastgoedeigenaren ook mee investeren om die beleving in die stad te brengen. Die hebben we echt nodig. Als ze dat niet doen, dan is de ziel echt niet in de stad. Dan bereiken we niet al die mooie dingen als onder andere de ontwikkeling van de Kunstkerk, die je nu ziet in de stad. De Wit ertegenover met de bioscoop. Zo kan ik nog heel veel andere voorbeelden noemen. En het mooie daarvan is dat dat plan samen met al die stakeholders gemaakt is. Daar is ook het Bewonersplatform bij betrokken geweest. En vervolgens is dat plan aan u voorgelegd als

raad. En u heeft vervolgens gezegd, dit is de input van al die stakeholders. En u heeft de weging gedaan tussen die verschillende belangen en de prioriteiten daarin meegegeven. Vervolgens heeft u ook gezegd, ga onderzoeken om een Binnenstadsbedrijf op te richten en in welke vorm. Oftewel, u heeft al die kaders al aan de voorkant meegegeven. U stelt al die kaders jaarlijks via de begroting door de financiële middelen, die u meegeeft. En daar kunt u bij de jaarrekening ook weer op controleren wat ermee gebeurd is en of die doelstellingen die u heeft meegegeven ook behartigd zijn. Daarmee is ook het punt van de belangen van de bewoners geborgd. Ik hoorde een voorbeeld over terrassen. U bepaalt zo meteen ... In oktober komt de Horecanota uw kant op. Daar staan horecaconcentratiegebieden in. Daar staan de uitgangspunten in, die vervolgens worden vertaald in het terrassenbeleid. Alles bepaalt u aan de voorkant. Het is niet zo dat een Binnenstadsbedrijf vervolgens los van die kaders kan gaan handelen, want dat is gewoon het handelingskader. En dan is het zo dat de gemeente met al die kaders ook namens meerdere stakeholders zit. Ook namens die bewoners. Daarom hebben wij ook gezegd, een terecht punt wat door Gewoon Dordt werd in aangebracht en door het CDA ook in de zin van, hoe borgen we die invloed? Wij vonden de consent daarin een heel mooi voorstel, omdat het ook heel goed bij de samenwerkingsfilosofie komt.

Unanimiteit gaat uit van, iedereen moet voor of tegen stemmen. Consent zegt, iedereen moet instemmen. En als er één iemand tegen is, gaat het niet door. Maar je kan niet zomaar tegen zijn. En je moet formuleren waarom je een zwaarwegend belang hebt dat je er niet mee in kan stemmen. Het is een beargumenteerd unanimiteitsprincipe eigenlijk. Het consentprincipe komt gewoon tegemoet, feitelijk, aan wat u zegt met uw verzoek om unanimiteit, om te zorgen dat het niet zo kan zijn dat twee partijen een besluit nemen, waar vervolgens de gemeente niet zou kunnen zeggen, maar daar worden andere belangen mee geschaad die we in onze kaderstelling hebben meegenomen en niet in mee kunnen stemmen. Dat is met het consentprincipe geborgd. En daarvan hebben we al aangegeven, dat zullen we overnemen in de statuten. En het deed mij deugd dat toen we dat na de vergadering vroegen, ook aan de andere partners die erin stappen, want die bepalen natuurlijk ook of ze dat zien zitten, volmondig hebben gezegd, wij kunnen ons inderdaad goed voorstellen dat we met een consentprincipe werken.

De voorzitter: Mijnheer Van Dam Timmers, het consentprincipe.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Dank ook voor de beantwoording door de wethouder, onder andere over dat consentprincipe. Maar ik ben toch wel even benieuwd van, wat is dan ... Als u zegt consent is feitelijk unanimiteit, dat is een beetje de woorden die u eigenlijk gebruikt, maar dan beargumenteerde unanimiteit. Ik neem aan dat als je in unanimiteit beslist, dat je ook beargumenteert. Maar wat maakt dan dat deze afzwakking van unanimiteit richting consent zo gewenst is? Ik kan dat nog steeds niet helemaal zien. Want als het het hetzelfde is, waarom maken we er dan niet gewoon unanimiteit van?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Het consent, ik heb het zelf niet bedacht. Ik heb het voor het eerst gehoord toen Gewoon Dordt ermee kwam en ik me erin verdiept. En het zegt letterlijk, consent is de basis voor besluitvorming. Houdt in dat het besluit genomen is wanneer

geen van de aanwezigen beargumenteerd en overwegend bezwaar heeft tegen het te nemen besluit. Oftewel, je beargumenteert vanuit je kaders waarom je ergens niet mee in kan stemmen. En vervolgens is dat dan, als een van de drie partners dat doet, als de gemeente dat doet en de andere twee willen wel, dan gaat het niet door. Dat is wat het betekent.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Maar dan vallen wel de bezwaren van bijna iedereen hier ook weg over de unanimiteit en het vetorecht, want feitelijk gezien is consent dan ook dat je een soort veto hebt.

De voorzitter: De wethouder, is het een soort vetorecht?

De heer Burggraaf: Je moet het beargumenteren. Uw zorgen zitten bij, een gemeente kan de belangen van de bewoners onvoldoende vertegenwoordigen. Op het moment dat uw kaders hebben meegegeven dat een besluit van het Binnenstadsbedrijf tegen de kaders ingaat die u heeft gesteld, dan zit ik daar nu namens u in dat dagelijks bestuur. En dan zeg ik, we hebben deze kaders meegekregen. Wij kunnen hier niet mee instemmen. Gaat het niet door. Als ik denk, maar die partners, die partijen hebben een heel goed voorstel, is eigenlijk verdomde zonde dat onze kaders dat niet toestaan, dan ga ik terug naar u. En dan zeg ik, kijk eens even, er is toch een goed plan ontstaan in het Binnenstadsbedrijf. Maar we hebben een kader waar het niet inpast. Maar ik ga u overtuigen waarom we toch kunnen stemmen. En datzelfde verwacht ik andersom ook. Als bij wijze van spreken de winkeliers een heel goed plan hebben, de gemeente het fantastisch vinden, maar niet vastgoedeigenaar het niet vinden, dan ga ik hun daar ook op aanspreken. Dan ga ik zeggen, wij hebben met zijn drieën nu wel echt een goed plan wat past binnen die visie en het uitvoeringsprogramma. Kom maar eens even met die goede argumenten waarom u dan niet voorstemt. En ga aan de slag om uw achterban te overtuigen om ook met ons mee te gaan. En dan heb je een hele krachtige manier van samenwerken, waarmee je echt die stad verder gaat brengen.

De voorzitter: Bent u overtuigd, mijnheer Van Dam Timmers?

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ik ben heel blij met de antwoorden van de wethouder. Allereerst, overtuigd is nog niet helemaal het goede woord. Ik krijg wel wat meer feeling hierbij. En ik begrijp ook, in zo'n driepoot is er natuurlijk ook wel sprake van collegiaal bestuur? Je hebt ook niet echt natuurlijk een antiverhouding ten opzichte van elkaar. Maar ik neem het ook even mee terug naar mijn fractie hierover.

De voorzitter: Dan ga ik even naar mevrouw Van Engelen. Die had hier ook nog een vraag over.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Het wordt bijna technisch. Ik ga het proberen om een mening hier in te verwickelen. Ik ga het in ieder geval vragen, omdat ik heel erg links ben. Ik wil zeker weten dat ik het goed begrijp. Want eerst hoorde ik de wethouder vertellen, het consentprincipe is eigenlijk nee, met een bezwaar onderbouwd. En dat moet dan zo dusdanig onderbouwd zijn dat het dan genoeg lading heeft om te tellen. En later in het verhaal hoorde ik eigenlijk, nee, komma, je bezwaar is genoeg om het niet unaniem door te laten gaan. Is het alleen een beargumenteerde nee of is er ook

nog een soort van level aan de argumentatie die je moet hebben voor het consentprincipe?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Burggraaf: Nee hoor, voorzitter, dat is geen wiskunde. Dat kan je niet zo exact zeggen. En dat was uw andere vraag waar het me even aan doet denken, als het ging over het belang van de bewoners waarvan u dan zegt, er staat wanneer relevant? Ik vind het eerlijk gezegd toch wel van veel wantrouwen uitspreken. U zegt, maar dan ... Ik heb het overigens denk ik niet van u gehoord, maar ik denk dat ik het van de SP hoorde van, dan krijg je een construct waarbij je besluiten gaat nemen. En als het Binnenstadsbedrijf iets wil doen, maar je weet dat eigenlijk bewoners het niet zo fijn vinden, dan ga je die er vooral niet bij betrekken. Dat is dan het wanneer relevant principe. Dat is natuurlijk niet zoals daar gewerkt wordt.

Wanneer relevant gaat juist uit van de groep van bewoners of de groep van het Cultureel Platform die ook wordt genoemd of van de warenmarkt. Dat je juist heel veel respect hebt naar die partijen en zegt, wanneer relevant? We gaan u niet betrekken bij zaken die niet voor u relevant zijn, want dan zit u heel vaak te vergaderen over dingen die totaal geen raakvlak hebben en tijd te verdoen bent. Wanneer relevant is wanneer het relevant is dat ook die belangen geraakt worden en je daar ook de betrokkenheid bij wil hebben of de input van wil ophalen, et cetera, wil meenemen. Dat is wat daar benoemd is. En dat is ook als het gaat om ... De zwaarte van argumentering is gewoon, als je als een van de partners kan beargumenteren waarom je er niet mee in kan stemmen, dan staat dat voor het feit dat je dat besluit niet kan nemen.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Wordt er ook gekozen bij het betrekken van Binnenstadsbedrijf, wat ik ook inderdaad onderken dat dat belangrijk is, al was het maar gewoon ook voor het draagvlak van de plannen die je met elkaar uitvoert, dat er ook wat variëteit is in betrekken van bewoners? Want ik zie dat er een specifiek platform betrokken wordt, die ook nogal uitgesproken opvattingen over een specifiek onderwerp heeft. En misschien juist andere bewoners die meer in de buurt van die plek, waar je misschien iets gaat doen als Binnenstadsbedrijf, dat het helpt om wat variëteit toe te passen. Hoe ziet de wethouder dat?

De voorzitter: Variëteit.

De heer Burggraaf: Voorzitter, je moet gewoon altijd goed kijken naar als je een besluit neemt waarvan je zegt, daar moeten we een goede vertegenwoordiging hebben van de doelgroep die ermee geconfronteerd wordt, dat je goed kijkt of het een representatieve vertegenwoordiging is. En of het er eentje is die ook past bij de woonomgeving die je daar creëert. Dat zal in een geval zijn waar heel veel jongeren wonen of mensen die juist op zoek zijn naar de reuring, is het een andere participatie, zal ik maar zeggen, of zal de inhoud van die participatie anders zijn dan op een hele rustige plek die we in de binnenstad hebben. En dat ziet u ook terug in de Binnenstadvisie. Dat is daar ook nadrukkelijk genoemd. We hebben niet één binnenstad. We willen heel graag die levendige binnenstad. We willen heel veel meer van die bruisende plekken. Dat heeft u

ook als ambitie geformuleerd. Maar er staat ook, dat is niet de hele historische binnenstad. Want daar zitten ook juist verstilte buurtjes tussen die de kwaliteit hebben dat het een verstilte buurt is waar het fijn is als bezoekers komen, die juist dat element ook in die stad opzoeken en daarvan genieten. En dan heb je weer een ander type bewonersvertegenwoordiging dan in een levendig horecaconcentratiegebied, bijvoorbeeld. Voorzitter, en dan nog de vraag, wat laat je liggen als je het niet doet? En dat is eigenlijk dat je ook per 1 januari een Ondernemersfonds krijgt, waarin zowel de niet-gebruikers, de vastgoedeigenaren, als de gebruikers gaan meebetalen, geld op gaan brengen. En dat leggen ze in, in het Binnenstadsbedrijf. Als je het niet opricht, dan bepalen zij met zijn tweeën waar ze het geld aan besteden. Als u het Binnenstadsbedrijf wel opricht, dan zit je als een gelijkwaardige partner met die twee partijen aan tafel en ben je samen aan het investeren.

Je laat enorm veel investeringsvermogen liggen, want je zegt dan feitelijk, over vier ton inkomsten, daar praten we niet over, want dat loopt via een andere weg. En daar heb je niet meer als gemeente dan ... Kan je samen die verantwoordelijkheid nemen om gezamenlijk dat geld te investeren in die binnenstad. Dat zou echt een enorme gemiste kans zijn. Volgens mij heb ik ... Even kijken.

De voorzitter: De heer Den Heijer nog.

De heer Den Heijer: Voorzitter, constateer ik dan op juiste wijze dat we eerst met de ondernemers hebben afgesproken, we gaan uw geld incasseren en u gaat er zelf, vanuit uw eigen POBD, over hoe u dat uitgeeft? En dat we dat nu doorbreken, dat systeem. En dat we eigenlijk nog een extra systeem optuigen, waarin eigenlijk toch meer overheidsbemoediging is om toch over dat geld te gaan, wat zijzelf hebben ingelegd.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Burggraaf: Je zegt gewoon, en dat komt weer terug bij wat ik zei, een binnenstad is meer dan een wijk of is meer dan een bedrijventerrein, als je dat zo kijkt vanuit de systematiek van een Ondernemersfonds. Het heeft nadrukkelijk een functie en een rol die stadsbreed is en waar mensen stadsbreed van profiteren en bezoekers van buiten op afkomen, waar uiteindelijk de bewoners weer van profiteren. Want die bezoekers zorgen er weer voor dat de omzet in de lokale winkels er is, dat de bioscoop voldoende bezoekers krijgt, waardoor er überhaupt een bioscoop voor onze inwoners kan zijn. Er zit een veel groter stadsbelang in. En dat vraagt ook veel meer invloed en sturing als gemeente in die publieke ruimte, omdat dat een gemeenschappelijk belang is. En dat kan je alleen doen door een Binnenstadsbedrijf op te richten, omdat je dan gelijkwaardig meebeslist met die twee partners. En als je dat niet doet, dan heb je een Ondernemersfonds waarin die twee partners als enige daarover beslissen. En dat zou erg zonde zijn, want dan ga je niet de potentie uit die binnenstad halen die erin zit.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik begrijp dat u als vertegenwoordiger van het college dit standpunt hanteert. Maar ik kan me zomaar voorstellen, en die signalen bereiken mij ook, dat ondernemers daar toch echt wel anders over kunnen denken. Mijn vraag is, heeft het college ook gezien dat de POBD daarmee ook wel over haar eigen schaduw heen gestapt

is, omdat je daarmee eigenlijk een stukje autonomie over dat budget weer uit handen geeft?

De heer Burggraaf: Daar slaat u de spijker op zijn kop. En dat doen die partijen alleen maar, omdat ze inzien en ervan overtuigd zijn dat die toekomst met hun geld alleen maar beter kan worden als je investeert met een lange termijn horizon en daarin samenwerkt. Als u het zo zegt, is het inderdaad een hele tegennatuurlijke neiging van ondernemers, omdat het ook hun eigen inkomsten zijn en daar de maximale eigen zeggenschap over willen hebben. Maar heel overtuigend gezien hebben dat je dat alleen maar met elkaar kan bereiken als je ook op gelijkwaardige manier met elkaar samenwerkt.

En dat hebben we nu geborgd in dit construct. En dat vraagt ook vertrouwen van u. Want als we daar alleen maar met een wantrouwende blik in gaan zitten met het idee dat de vastgoedondernemers of de winkeliers alleen maar van eigen belang redeneren en dat u continu het idee heeft dat daar allerlei publieke belangen, die u heeft vastgesteld, met de voeten worden getreden of niet serieus naar wordt geluisterd et cetera, dan is dat eigenlijk de bijl aan de wortel van zo'n samenwerking, want dan kan je niet met elkaar samenwerken. Als dat vertrouwen er niet wordt gegeven, dan kan je vertrouwen vanaf de andere kant ook niet terugverlangen. En dan gaat zo'n construct niet werken.

De voorzitter: Punt. En dan kijk ik na dit betoog natuurlijk of er nog iemand wil reageren. De heer Portier, u bent overtuigd of ...

De heer Portier: Dat zou heel bijzonder zijn, maar ik luister altijd heel goed naar argumenten die naar voren gebracht worden. Ik wil even ingaan op dat woordje wantrouwen. Het is gewoon een feit dat er een aantal gezamenlijke belangen zijn, die ondernemers, eigenaren, bewoners, het publiek van de stad met elkaar hebben. Er kunnen ook gewoon tegengestelde belangen zijn. Er wordt nu een construct opgezet onder het motto, we geven geen stem aan de bewoners, want die brengen geen geld in. Wat ervan uitgaat dat we one man, one vote, of one person, one vote vervangen door one dollar of one euro, one vote. Het vormen van beleid, de wethouder gaf het zelf aan, de Binnenstadvisie is in samenwerking met de ondernemers en de vastgoedeigenaren tot stand gekomen. Daarna hebben de bewoners er even naar mogen kijken en nog wat opmerkingen mogen maken. Maar er wordt in feite al beleid, het maken van beleid, het voorbereiden van beleid, overgedragen aan een publiek-private constructie. En dat is iets wat wij gewoon vanuit democratisch oogpunt niet zien zitten.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De heer Portier: Wat dat betreft is dat voor ons een principiële standpunt. En daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Ik heb zo'n vaag idee dat de heer Kleinpaste het niet met u eens is. Voordat wij dan weer naar de wethouder gaan, mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, u heeft de conclusie eigenlijk al getrokken, maar ik vind het ook een beetje een karikatuur worden, alsof het een heel erg ondemocratisch construct zou zijn. Dat wilde ik toch minimaal nog even meegeven. Misschien komt de

heer Portier wel zover dat hij denkt van, ik ben niet blij met het besluit, maar ik heb er ook geen bezwaar tegen.

De voorzitter: We gaan het afwachten. Ik kijk nog even naar de wethouder of hij hier nog op wil reageren.

De heer Burggraaf: Voorzitter, ik vind het echt een karikatuur wat de heer Portier schetst. Want ten eerste, die Binnenstadvisie is nadrukkelijk met alle stakeholders in die binnenstad tot stand gekomen.

Daar is ook aan de voorkant input opgehaald bij het Bewonersplatform. Ik kan me zelfs nog herinneren dat ze hebben ingesproken. En dat is mijn andere punt. U besluit uiteindelijk hier op een transparante, publieke plek over de kaders en de koers en de afweging ertussen, nogmaals, de plekken waar u zegt, maar daar vinden we die levendigheid zo cruciaal van belang, die stellen we daarvoor op. En dan moet de leefbaarheid genoeg nemen met een iets lager niveau. En op die plek moet juist de leefbaarheid hoger vieren dan de levendigheid. Daar heeft u een besluit in de openbaarheid op genomen. Daar heeft u een vergaderstructuur voor waarbij u zegt, dat doe ik een beeldvormende sessie op. Daar kunnen mensen op inspreken. Daar kunnen bewoners op inspreken op het moment dat ze het idee hebben dat hun belang niet goed gehoord is of niet goed vertegenwoordigd is, kunnen ze dat bij u bepleiten. En u weegt dat vervolgens allemaal af en zegt, dat is mijn taak als volksvertegenwoordiger om uiteindelijk een belangenafweging te maken, want je kan niet iedereen altijd maar bedienen. En daar heeft u vervolgens ook een vertaling gegeven van de vertegenwoordiging van uw inwoners. Wat u schetst, dat herken ik totaal niet met hoe het besluitvormingsproces en de kaderstelling hieromtrent is georganiseerd.

De heer Portier: Voorzitter, ik constateer ook dat wij er niet uitkomen.

De voorzitter: Dat vermoeden had ik. Dat wilde ik eigenlijk ook concluderen, mijnheer Portier. En dat is het mooie van democratie. We hoeven het niet met elkaar eens te zijn. Maar desondanks moeten wij nu gaan concluderen. Wat zei je? Dat mag ook. Ik wilde eerst even concluderen. Het besluit wat nu voor ons ligt, is om geen wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen voor het voornemen de stichting Binnenstadsbedrijf Dordrecht op te richten. Dan mevrouw Van Engelen eerst, zag ik.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Als het gaat over het consentprincipe, heb ik zojuist helemaal het licht gezien. Ik bedacht me opeens, het is eigenlijk alleen maar voordelig. Als je beargumenteert nee moet zeggen, betekent het dat je ook niet strategisch in eigen belang nee kan zeggen, want er moet altijd een goede argumentatie onder liggen. Het consentprincipe, daar kan GroenLinks zich in vinden. Maar als het gaat over het bepalen wanneer het relevant is om andere partijen aan tafel uit te nodigen, heb ik nog steeds mijn twijfels. En het heeft niet zoveel te maken met wantrouwen, want het is helemaal niet de bedoeling van GroenLinks dat elke vergadering alle partijen om tafel moeten en dat het juist alleen maar lastiger wordt. Wij zien ook het voordeel van die driehoek. Maar wij willen wel op een manier kunnen vastleggen dat als het relevant is dat die partijen er ook bij zijn, dat er ook niet overheen gekeken wordt.

De voorzitter: De wethouder wil hier nog een keer op reageren.

De heer Burggraaf: Sorry. Ik zou hier graag nog een poging willen doen. We geven het kader mee dat wanneer relevant die partijen worden betrokken. En wanneer het relevant is, heeft u meegegeven in uw kaderstelling, in bestemmingsplannen waar u ook de belangen van bewoners meegeeft, zo meteen in horecabeleid waar u daar ook kaders in meegeeft. Zo kan ik er heel veel opnoemen. En datzelfde geldt ook voor vergunningen.

Ik weet, hiervoor is volgens mij begin van de dag een werkgroep met de raad geweest over de nieuwe Omgevingsvisie, waarin ook soms vergunningaanvragen zitten waarbij je afwijkt van de kaders die je hebt meegegeven en er ook discussie heeft plaatsgevonden. En wanneer bepaal je dan dat je daar de raad bij moet betrekken? Want je wil het ook niet bij elke poep en scheet doen. Want als je dat doet, dan word je overvoerd met informatie en dan kan je juist niet daarin gedestilleerd je goede sturende informatie ... Het zit hem echt in wanneer relevant. Het is mijn baan om dat te bewaken, binnen de kaderstelling die u heeft gegeven. En daar is het uw controlerende rol om een keer aan de bel te trekken als u zegt, wacht even, wij horen nu signalen waarbij we ons afvragen, waarom zijn de bewoners daar niet bij betrokken? Daar kunt u me op bevragen. Dan kan ik toelichten of het wel of niet gebeurd is. En ik sluit ook niet uit dat het een keertje gebeurt dat je zegt, achteraf als het gesprek hebben, had je op dat moment eigenlijk ook de bewoners erbij moeten doen. Maar dan kan ik u beargumenteren waarom we dat niet hebben gedaan. En daar kan ik of de bestuurder namens de gemeente de lessen uittrekken en het de volgende keer beter doen. En ik wil echt een appel doen om op die manier met elkaar te werken en niet naar de vluchtroute te zoeken, die ik echt wel begrijp. Maar zeggen van, ik wil die zekerheid meer vastleggen, dicht regelen, want dan op een gegeven moment maak je het juist ... Ben je ook een schijnzekerheid aan het creëren of je creëert dusdanig binden van handelen, dat je niet meer effectief kan opereren.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen. De wethouder gebruikt heel veel woorden, maar eigenlijk komt het erop neer dat u aan het stuur blijft zitten.

Mevrouw Van Engelen: Ik heb hem begrepen. En volgens mij komen de wethouder en ik een beetje nader tot elkaar. Want waar ik op aanging, ik hoorde de wethouder op een gegeven moment zeggen, het is mijn taak en mijn verantwoordelijkheid dat die relevantie dan gewaarborgd wordt. En ik wil nu eigenlijk vragen, kunnen we dat niet in de statuten zetten, dat die relevantiebepaling bij de rol van de gemeente ligt in die driehoek? Want dat staat er niet op die manier in.

De voorzitter: De vraag is of dat daarin moet natuurlijk en of dat kan? De wethouder.

De heer Burggraaf: Voorzitter, nogmaals, u heeft mij aangesteld of u heeft het college aangesteld om voor u een aantal uitvoerende taken te vervullen, met de kaders die erbij zitten en ook de belangen van de inwoners te borgen. En op verschillende momenten, verschillende posities moet je daar uitvoering aan geven. En zo is dat ook in het Binnenstadsbedrijf. Dat is een vanzelfsprekende taakopdracht, die je niet vervolgens elke keer weer los in een apart statuut of ... Want dan zou ik nog heel veel andere verbonden partijen kunnen noemen. En dan kunnen we echt nog heel veel andere gevallen benoemen waar je dat allemaal zou moeten vastleggen. Het is niet nodig. En nogmaals, je maakt het uitvoerend er niet effectief op.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, wat ik hiermee wilde bereiken is dat het denk fijn is voor de raad als wij weten dat wij gaan controleren hierop, dat we weten, dan moeten we bij de wethouder zijn en niet bij een van de andere partij uit de driehoek. Want we weten dat de wethouder, het college heeft erop toegezien. Lijkt me niks mis mee dat het zwart op wit staat.

De voorzitter: Volgens mij is de wethouder sowieso, omdat hij in dat bestuur zit, aan te spreken op datgene wat daar gebeurt natuurlijk, maar ook vanuit de P&C-cyclus. De heer Van Dan Timmers wilde ook nog wat opmerken richting dan mijn conclusie?

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Feitelijk hebben we het hier natuurlijk over de wensen en bedenkingen procedure. Dan denk dat we het ook op die manier moeten beantwoorden. Ik ben natuurlijk blij met de toezeggingen die de wethouder heeft gegeven op het gebied van het feit dat het een verbonden partij is, dat het in de P&C-cyclus terugkomt. En dat op die manier de raad ook kaderstellend en controlerend in positie is. Die toezegging zie ik ook graag genoteerd. En daarbij formeel de wensen en bedenken denk ik wel dat onze voorkeur gaat uit naar die unanimiteit. En ik neem dat even terug, met alles wat hier besproken is. Formeel dien ik dat in als wensen en bedenkingen. En wij overwegen daarom een amendement.

De voorzitter: Dan kijk ik naar de rest van de commissie, met dan daarbij natuurlijk ook de kanttekening van de opmerking van de heer Van Dam Timmers of dat dit stuk als een hamerstuk naar de raad kan.

De heer Kleinpaste: Voorzitter.

De voorzitter: Eerst de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik denk dat wij het af kunnen doen met een stemverklaring bij een hamerstuk, maar dat hangt natuurlijk vanaf of andere partijen met amendementen komen. Want wij zijn sowieso tegen dit hele construct.

De voorzitter: Dat was mij al duidelijk, mijnheer Portier. De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Wat ons is het een hamerstuk en kunnen we erbij instemmen. En ik zou een amendement van het CDA echt jammer vinden, op dat punt waarop ze dat eventueel overwegen.

De voorzitter: U heeft nog een week om de heer Van Dam Timmers en het CDA misschien te overtuigen, wat dat betreft. De heer Van ... Of de heer, mevrouw Van Engelen. Neemt u mij niet kwalijk.

Mevrouw Van Engelen: Het is allemaal hartstikke non-binair bij ons. Dat geeft helemaal niks.

De voorzitter: Non-binair. We gaan het over wokisme hebben, of niet?

Mevrouw Van Engelen: Dat woord wilde ik even uitlokken bij u, voorzitter. Ik had het zo gemist. Nou weet ik het ook niet meer. GroenLinks wil nog even geen hamerstuk. Want ik wil toch even graag terug naar de fractie hiermee, omdat de wethouder heeft net ook veel verteld over kaderstelling. Of dat heel veel inspraak en heel veel dingen zijn geborgd in de kaderstelling die we al hebben gedaan. En ik wil daar toch even beter naar kijken en misschien mijn mening aanpassen of juist sterker mijn hakken in het zand steken. Dat weet ik nog niet. En de heer Van Dam Timmers met een amendement, niet helemaal op mijn onderwerp.

De voorzitter: Dat is eventueel. Maar u geeft in ieder geval aan, dat probeer ik eventjes hier te verzamelen, dat u vindt dat het geen hamerstuk moet worden.

Mevrouw Van Engelen: Ja.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

Mevrouw Van Engelen: Zo simpel is het eigenlijk.

De heer Den Heijer: Met het risico dat toch andere partijen er een wat puriteinse exercitie van gaan maken, is voor de VVD ook het argument van wat de wethouder ook benoemt, het is schijnzekerheid die je voor jezelf inbouwt. Terwijl wij eigenlijk onvoldoende aanleiding zien ook in het huidige construct, met toezeggingen die in de memo zijn gedaan en nu weer publiekelijk zijn gedaan, is het voor wat de VVD betreft goed zo. Een hamerstuk.

De voorzitter: Wat denkt DENK daarover? De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Voorzitter, over unanimiteit. Ik vind juist dat dat geen democratie is, want de raad stemt zelf ook verschillend. In ieder geval geen steun voor het amendement die eraan gaat komen. En het kan doorgaan als een hamerstuk.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Struijk.

De heer Struijk: Hamerstuk, wat ons betreft.

De voorzitter: Mijnheer Katif.

De heer Katif: Voorzitter, zoals u weet, ik ben een groot voorstander van dat soort samenwerkingsverbanden. En inderdaad, ik hoop dat het CDA niet met het amendement komt, want het zou heel jammer zijn. Er is nu ook al aardig wat concessies gedaan aan de wensen en de bedelingen van het CDA. En wat mij betreft gaat het als hamerstuk naar de raad.

De heer Van der Spoel: Voorzitter.

De voorzitter: Op dit moment is er een stem om het geen hamerstuk te maken.

De heer Van der Spoel: Voorzitter. Twee keer.

De voorzitter: Sorry.

De heer Van der Spoel: Steun voor GroenLinks, wat dat betreft, vanuit de PvdA.

De voorzitter: Niet hameren. De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Daarbij ook steun. Wij overwegen een amendement. Steun voor het bespreken dan.

De voorzitter: Dan zijn we rond.

Mevrouw Van Herwijnen: Ook wij steunen die.

De voorzitter: Wat zei je? Sorry, met drie? Mijnheer De Vries.

De heer De Vries: De VSP geeft ook steun aan GroenLinks en de Partij van de Arbeid.

De voorzitter: Ik merk wel eventjes op dat we dan met betrekking tot de raadsbehandeling wel, om dat een beetje af te kaderen, een politieke vraag moeten hebben. Want waar gaan we het dan over hebben?

De heer Kleinpaste: Maar voorzitter, het is dan toch gewoon hameren, tenzij er een amendement komt?

De voorzitter: Nee. Ik heb nu drie stemmen binnen de commissie, die willen dat het een agendastuk wordt. En dat is voldoende om het naar de raad te tillen. Alleen dan wil ik wel inderdaad weten waar we het dan in de raad dan op dat moment over gaan hebben.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, ik denk dan in ieder geval vanuit onze fractie is dat wij het dan oordeelsvormend willen hebben, of de statuten nu zodanig zijn vormgegeven dat de positie van de gemeente en de gemeenteraad voldoende geborgd is.

De voorzitter: Waarvan akte. De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik had gezegd dat wat mij betreft een stemverklaring voldoende zou zijn. Maar als het toch besproken wordt, dan is wat ons betreft nog de politieke vraag of dit al dan niet een democratische constructie is?

De voorzitter: Dat wordt een ideologische discussie. De heer Van Engelen, of mevrouw ...

Mevrouw Van Engelen: Gaat hij weer. Het is toch echt mevrouw Van Engelen.

De voorzitter: Mevrouw. Dat ligt aan mij hoor, niet aan u.

Mevrouw Van Engelen: Gelukkig. Dan ga ik als politieke vraag toevoegen, uitnodiging op basis van relevantie is dat waarborging genoeg voor de inspraak? De heer Katif mompelt

er nog wat achteraan, maar dat hoorde mevrouw Van Poppel vast. En de participatie van bewoners.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, daar sluiten wij ons dan bij aan.

De voorzitter: Ook over de participatie van de inwoners?

De heer Van Dam Timmers: Die rol van de inwoners., ja.

De voorzitter: En dan wordt mij in mijn ... De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: In hoeverre het wenselijk is om als democratische orgaan democratische schijnzekerheden in te regelen, voorzitter?

De voorzitter: Als ik dat al zo hoor, ik kreeg net te horen van, hoeveel spreektijd hebben we dan?

De heer Kleinpaste: Bij die vraag sluit ik me overigens graag aan.

De voorzitter: Maar dan vraag ik attentie nog even richting de commissie. We moeten het hebben over de spreektijd. We hebben het hier uitgebreid over gehad. Zullen wij afspreken dat we twee minuten pakken? Want volgens mij hebben we het al redelijk veel gehad over de inhoud hier. Dan gaan we het inderdaad op die manier naar de raad brengen, met twee minuten spreektijd. En dan sluit ik deze vergadering en dank ik u hartelijk. En nog een prettige avond.

6 Instemmen met Herijking Wmo - Raadsvoorstel

Voorzitter: mevrouw Van Engelen
Raadsgriffier: mevrouw Van Poppel
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van Ballegooijen (VVD)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Dhr. De Heer (CU/SGP)
Mevr. Jager (Beter voor Dordt)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Safranti (DENK)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)
Dhr. De Vries (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder C. Van Benschop

De voorzitter: Goedenavond allemaal, het is één over tien. Dat betekent dat we gaan beginnen, want we hebben maar een uurtje. Het college komt binnengerend. Dat is het college. Eén afgevaardigde van het college natuurlijk. Goedenavond allemaal bij deze laatste sessie van de avond van tien tot elf. Zoals gebruikelijk beginnen we even met een voorstelrondje, om alle namen en partijen eventjes te horen, zodat het ook in de notulen opgenomen kan worden. Als ze al op adem is, dan wil ik graag links beginnen.

Mevrouw Van Benschop: Chris Van Benschop, wethouder.

Mevrouw Schnabel: Marije Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Franciske van Vugt, CDA Dordrecht.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos, Partij voor de Dieren.

De heer Kleinpaste: Gert Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

Mevrouw Jager: Ineke Jager, Beter voor Dordt.

De heer Portier: Ronald Portier, SP.

De heer De Heer: Robert De Heer, ChristenUnie/SGP.

De heer Van Ballegooijen: Luca van Ballegooijen, Dordtse VVD.

De heer Burakçin: Necdet Burakçin, GroenLinks.

De heer Safranti: Mehmet Safranti, DENK Dordrecht.

Mevrouw Stolk: Margret Stolk, VSP Dordrecht.

De heer De Vries: André de Vries, VSP Dordrecht.

Mevrouw Van Poppel: Denise van Poppel, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naar is Yara van Engelen en ik ben vanavond uw voorzitter. Voordat we van start gaan met de politieke vragen en de commissie aan het woord laten, is er een kleine wijziging geweest wat betreft dit stuk. Dat heeft u ook kunnen lezen in een wethoudersbrief. Het gaat over de pgb-tarieven. Maar ik heb samen met de wethouder afgesproken dat ze daar nog even een korte toelichting over geeft voor de duidelijkheid. Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel. We hebben een wethoudersbrief gestuurd om iets te repareren eigenlijk wat nu in het afwegingskader stond en in het voorstel. En toen ben ik door mevrouw Jager erop gewezen dat er mogelijk nog een foutje in de wethoudersbrief stond. Daar zijn we achteraan gegaan.

Er staat nu in dat we voor het pgb informele zorg de loonschaal vanuit de cao VV moeten aanhouden, FWG 15. Daar hebben we contact over gezocht met de VNG. Dat is inderdaad incorrect. Maar ik ben heel erg blij met dat dat gewoon bij ons onder de

aandacht is gebracht. Er zit wel een dingetje in. En dat is dat die nieuwe tarieven nog niet verwerkt zijn of dat de cao nog niet op de nieuwe manier is vastgesteld. Het voorstel is om dan voor nu de loonschaal aan te houden van de huishoudelijke ondersteuning, zoals die erin staat. Niet die FWG 15, maar de aparte loonschaal. En op het moment dat die verwerking is gedaan met de nieuwe tarieven, om hem dan gewoon daar over te pakken. Want er zijn aanpassingen geweest in de tarieven, maar die zijn nog niet verwerkt in de cao, zoals hij er nu ligt.

Mevrouw Jager: Maar die is 1 maart van dit jaar ingegaan.

De voorzitter: Mevrouw Jager, u heeft nog een technische vraag aan de wethouder?

Mevrouw Van Benschop: Ja, voorzitter, dat klopt, maar die zijn nog niet verwerkt in de cao, zoals het er nu ligt. En daarnaast is er nog een ander puntje wat ik heel graag even mee wil geven. Daar kwam ik net achter. We hebben dit stuk natuurlijk driehonderd keer gelezen. Op een gegeven moment lees je over dingen heen. In het stuk staat bij de wasservice nu ergens het woordje minima, waar minima niet zou moeten staan, waardoor eigenlijk de zinsopbouw niet meer klopt. Die wil ik wel graag nog even meegeven, want het kan voor verwarring zorgen. Die staat onder het kopje wasservice. En daar staat nu, minima met een indicatie voor de wasservice krijgen korting en betalen slechts vijf euro. Het gaat om mensen met een indicatie voor de wasservice, die krijgen een korting en betalen vijf euro. Waarbij we voor de minima gaan kijken of we die vijf euro nog op een andere manier via de minimaregelingen zouden kunnen compenseren. Maar dat woordje minima is daar niet goed neergezet. Dat wilde ik nog even meegeven, omdat het mogelijk nog wat verwarring oplevert.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Benschop. Als u een oordeel heeft gevormd op basis van de oude informatie, dan moeten we het even snel herzien of u heeft het natuurlijk al gelezen. Dan gaan we door met de commissie, zoals gewoonlijk. En voor ons liggen drie politieke vragen. Eén is, vindt de commissie dat dit de leidende principes moeten zijn, op basis waarvan de keuzes worden onderbouwd om de Wmo-verordening aan te passen? Twee, hoe ziet de commissie het normenkader, op basis waarvan we tot de beslissingen komen? En drie, vindt de commissie dat wat er voorgesteld wordt in het afwegingskader recht doet aan wat de inzet van de Wmo moet zijn. Nu zijn deze vragen alle drie van PvdA. Die wilde ik maar als eerste het woord geven. Mevrouw Schnabel. Excuus, dat staat op mijn annotatie. Mevrouw Schnabel licht even toe.

Mevrouw Schnabel: Ik heb ze ingevoerd in het systeem, maar we hebben ze samen met Beter voor Dordt en de SP geformuleerd.

De voorzitter: Dan ga ik aan de commissie vragen wie ik als eerst het woord mag geven? Mevrouw Jager, gaat uw gang, Beter voor Dordt. Dat is ook helemaal de bedoeling. Dat is prima.

Mevrouw Jager: Ik concentreer me voornamelijk op het tarief voor huishoudelijk pgb. En dan voor de thuiswonende mensen. En in aanvulling op die technische vragen, die net al gesteld zijn, heb ik op 31 augustus jongstleden, nadat de uitspraak van de Raad van Beroep gepubliceerd werd, nog een paar vragen extra aan de wethouder gesteld. En die heb ik technisch genoemd, maar alleen omdat ze niet gewoon politiek zijn. Ze waren ook

weer niet zo ingewikkeld dat het heel erg lang hoeft te duren eer dat ze beantwoord kunnen worden. En ik vroeg me af of het per se noodzakelijk is dat we hier zes weken op gaan wachten, want ik zou het gewoon wel graag willen weten. En de anderen willen het ook graag weten. En de eerste vraag was, zijn er al stappen ondernomen om de Dordtse gebruikers van een Wmo pgb voor de huishouding te informeren over dit feit? En bedoeld wordt dan het feit dat door de uitspraak in hoger beroep de gemeentes niet het tarief voor het persoonsgebonden budget bij hulp in de huishouding mogen verlagen tot het minimumloon, maar zich moeten houden aan de cao VVT. Zo ja, zijn er al stappen ondernomen? Wanneer gaat dit dan gebeuren? Zo nee, waarom is dat nog niet zover en wanneer gaat het wel gebeuren? Want wanneer worden de gebruikers van reeds bestaande contracten hierover geïnformeerd of ze hierover alsnog zelf bezwaar tegen de geplande verlaging ... Er staat in mijn aantekening verhoging, stond ook in die vraag, maar dat moet verlaging zijn. Of ze daar zelf bezwaar tegen moeten aantekenen? Dat is nu nog niet helemaal duidelijk, maar als dat zo is, moet dat namelijk in dat geval wel binnen zes weken na aankondiging gebeuren. Ik heb nog geen idee hoe dat gaat lopen. De rechtbank wist dat ook nog niet. Maar het is wel iets wat we in de gaten moeten houden. En misschien lukt het om hier straks nog een antwoordje op te geven en anders later. Maar ik hoop toch wel iets sneller dan de normaliter zes weken die ervoor staat. Dan even over de stukken. En dan met name het wethoudersmemo van 5 september. Op pagina 1, tweede alinea regel 5, daar staat: "Het gaat hier om het informele tarief voor zorgverleners uit het sociaal netwerk, zoals een partner, familie of vrienden." Al meerdere malen, ook in de vorige bijeenkomsten, heb ik erop gewezen dat niet elk pgb besteed wordt aan bovengenoemde categorieën zorgverleners. En dat er ook sprake is soms van een gewoon dienstverband met een tot dan toe onbekende, die gewoon eerst komt solliciteren. Dat behoort ook tot de mogelijkheden. Gaarne zou ik zien dat er in de teksten voortaan rekening mee gehouden wordt en dat de juiste verwoording van alle zorgverleners worden toegepast. Alinea 3, in zijn geheel, daar staat: "Dat het geld voor de cao's die gelden voor de hulp bij het huishouden." Maar het gaat hier niet over cao's voor hulp bij huishouden of begeleiding, zoals in regel 3 staat. Er is maar 1 cao en dat is de cao VVT, Verpleeg-, Verzorgingshuizen en Thuiszorg. Een godswonder dat hij er is, na zoveel jaar. Bij het deel over de huishoudelijke hulp staat vermeld dat het pgb-tarief wordt FWG 15, waar we het net over hadden. En dat dat in dit geval onjuist is. Dat klopt. En dat vrijwel altijd de aparte tabellen gelden. De wethouder heeft al toegezegd het nader uit te zoeken. Daar hebben we net antwoord op gehad. Dat is mooi. De opmerking dat genoemd uurloon, van welke tabel dan ook, inclusief vakantietoeslag en een tegenwaarde van vakantietoeslag en verlofuren zou zijn, is niet juist. Van de wethouder begrijp ik dat hier bedoeld wordt dat verlofuren en vakantietoeslag er nog bijkomen. Dan vind ik het in elk geval een hele vreemde zin, waardoor een onduidelijke interpretatie kan ontstaan van inclusief of exclusief. De verduidelijking van de uitspraak van de CRvB door de VNG, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, stelt klip en klaar bruto uurloon te vermeerderen met.

Graag zo beschrijven ook in verdere voorstellen, dat het niet meer tot meer dan één interpretatie kan leiden. Hou het gewoon simpel en duidelijk, dan kan het ook niet misgaan. De verboden indirecte discriminatie van vrouwen, aangaande de verzekeringsplicht, is mij nog niet helder. Die zal ik, indien nodig, nader uit moeten zoeken. Voorlopig ligt er nog het een en ander bij het ministerie. En de VWS molens malen langzaam. Ze hebben er nog niet echt haast mee. Maar ik heb geen idee waar het

over gaat. En dan op pagina 2, tweede alinea. Ik ken mensen die inmiddels al 4 keer bericht gehad hebben van de SDD, zowel telefonisch als schriftelijk, en vaak beiden, over wanneer het in zou gaan. En een beetje overkill maakt het niet duidelijker. Aangezien wel elke keer verteld wordt dat de tarieven omlaag gaan en steeds een andere datum, maar nooit vermeld dat het weer is uitgesteld. De derde alinea.

De voorzitter: Mevrouw De Jager.

Mevrouw Jager: Ja.

De voorzitter: Of mevrouw Jager. Excuus. Ik ben wel een beetje op zoek, want u heeft een prachtige woordvoering, maar ik zoek ook aansluiting bij de politieke vragen die u zelf mede heeft ingediend. Komt dat nog?

Mevrouw Jager: Ja. Dat komt misschien straks nog wel. Ik wil gewoon het verhaal kwijt. En dat vindt zijn reden in wat ik vind dat er moet gebeuren daarna. De SDD moet het uurtarief aanpassen aan de hoogste trede van de aparte salarisschaal. En dat is volgens de tabel per 1 maart 15,22 euro. Trouwens, aan iedereen die het erg lang vindt duren, jullie hebben 5 maanden geen last van me gehad. Voor deze keer moeten jullie het er maar mee doen. Van de wethouder begreep ik dat ze geïnformeerd was dat daar dan nog zo'n 15 procent bovenop gaat komen aan vakantiegeld en -uren. En dan gaat het neerkomen op zo'n 17,50 per uur. Nou is het wel zo dat er staat van, op een gegeven moment, dat we teruggaan naar zo het was voor februari 2022. Maar dat lijkt me niet helemaal juist, want dat kun je niet doen. Want er zijn in die tijd twee salarisverhogingen geweest. En ik denk dat de essentie is dat je de cao moet volgen. En op dit moment is dat bedrag al hoger dan het toen was. Verder vroeg ik me nog af, vooruitlopend op de toekomst, is het toegestaan om klanten alvast een nieuw pgb-tarief heeft toe te kennen? Dan vraag ik me af wie dat toegestaan heeft, want ik heb het nergens kunnen lezen. En de herijking met terugwerkende kracht in laten gaan, is het doel. Maar ik vroeg me af of dat inderdaad ook mag? Of dat wettelijk toegestaan is? Dat heb ik niet kunnen vinden. Dat zou ik dan ook graag vernemen. Het in één adem meenemen van het vervallen van het vrij besteedbaar bedrag, kan onze instemming hebben. Overigens mag niets van dit bedrag besteed worden aan het betalen van de eigen bijdrage van de pgb-houders. Zie pagina 5 van Knoppen Herijking Wmo, die door de SDD gemaakt is. De bewering dat dit zou kunnen, dat de pgb-houder dit daarvoor zou kunnen gebruiken en dat daardoor de ondersteuning dan is vrijgesteld van een eigen bijdrage, is gewoon onzin. Dat mag helemaal niet. De enige bijdrage die aan het CAK betaald wordt, is één bedrag dat geldt voor alles dat de Wmo-cliënt aan diensten krijgt en aan materiaal in bruikleen krijgt. Het vrij besteedbaar bedrag kan alleen gependend worden aan zaken die met de zorg te maken hebben.

Zorg Lokaal, de landelijke dienst, voert de administratie uit voor de SDD en informeert de budgethouder over de verstrekte budgetten. En daar staat luid en duidelijk in elke brief, is er bij u sprake van een toewijzing vanuit de Wmo, dan meldt Zorg Lokaal u vanaf de ingangsdatum van het persoonsgebonden budget aan bij het Centraal Administratie Kantoor, het CAK. Vanaf dat moment ontvangt u maandelijks een factuur van het CAK. Deze mag u niet uit uw pgb betalen. Is gewoon verboden. En omdat dan gewoon erin te zetten dat mensen dat kunnen doen, dan zouden ze in overtreding zijn. En de mensen die een pgb hebben, die weten dat. Die gaan dat niet doen. En als je daar van uitgaat,

dat mensen dat misschien wel doen, dat ze misschien de regels gaan overtreden, dat vind ik eigenlijk een beetje beledigend aan het adres van die mensen. Waarom vind ik dat het best weg mag? Waarom mag die teller van mij wel op nul voor pgb-houders? Mensen die zorg in natura hebben, die hebben dat ook niet. En ik weet dat in het Wmo-advies staat dat daar kleine kosten zitten in het tarief dat aan de zorgverlener, aan het bedrijf betaald wordt en dat dat bij de pgb-houder zelf niet het geval is. Maar die kosten zijn ook nihil, want het gaat om 2, 2,5 uur per week en een briefje wat ingevuld moet worden, wat 1 keer in de maand, met 4 stuks tegelijk, naar de SVB gestuurd moet worden. That's all. Als je een ernstig gehandicapt kind hebt en je hebt 24 uur per dag zorg aan huis nodig. En dan heb je te maken met 4 hulpverleners per dag, 7 dagen in de week. Dan heb je een hele grote administratie en een hoop materialen nodig. Ik kan me voorstellen dat je dan dat nodig hebt. Maar ik heb het puur over huishoudelijk. Degene die de wc voor je schoonmaakt en stofzuigt.

De heer Kleinpaste: Voorzitter

Mevrouw Jager: Het zware werk.

De voorzitter: De heer Kleinpaste, ter interruptie.

De heer Kleinpaste: Ik heb lang gearzeld. Het is ook niet zozeer een interruptie, maar ik vind dit betoog zo technisch, dat ik heel nieuwsgierig word naar het stukje politiek.

Mevrouw Van Engelen: De heer Kleinpaste, dat snap ik. En ik heb net ook even kort overleg gehad van, wat is er nu technisch en wat is politiek? Mevrouw Jager heeft technische vraag gesteld. Daar komen nog antwoorden op, als het goed is. Dat is schriftelijk gegaan. Maar mevrouw Jager heeft haar controlerende rol heel serieus genomen en legt nu ook een hele hoop bevindingen en gevonden fouten op tafel. En dat kan ook voordelig zijn, in het belang van de commissie. Mevrouw Jager, gaat u verder, maar hoor ook de oproep om tot een politieke afronding te komen.

Mevrouw Jager: Ik vind het jammer dat ze ... Dit soort dingen is de controlerende rol van de raad. En ik begrijp wel dat politieke toestanden een heel stuk interessanter zijn en kunnen zijn, maar dit hoort er wel bij. Dit is wel werk wat erbij hoort. En als je daar slordig mee omgaat, dat vind ik jammer. Vind ik heel jammer.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, per interruptie. Gaat dit over de woordvoering?

Mevrouw Stolk: Ja. Ik snap heel goed wat mevrouw Jager zegt hoor. Maar wat zou u van ons als commissie willen?

De voorzitter: Mevrouw Jager, wat wil u van de commissie horen?

Mevrouw Jager: Dat naar aanleiding van de dingen die ik uitgezocht heb, de commissie goed kan bepalen hoe dat zit met dat normenkader, of dat voldoende is. Dat kan ik niet in mijn uppie bepalen. Dat moet de commissie met elkaar doen. En daarom heb ik die dingen uitgezocht, zodat je het ... Sorry, maar ik heb wat aan mijn keel. Mijn stem slaat

iedere keer weg. Zodat de commissie dat in gezamenlijkheid goed kan beoordelen. Maar als er een hoop dingen staan die net niet helemaal kloppen of die net een beetje anders zijn en je neemt het zo aan, dan kunnen er hele andere dingen uitkomen dan wanneer je het wel uitgezocht hebt en je moet dan je beslissing nemen.

De voorzitter: Ik concludeer dat er eigenlijk wordt gevraagd wat de commissie van de bevindingen van mevrouw Jager vindt.

Mevrouw Jager: Onder andere.

De voorzitter: Maar ook, die bevindingen zijn gecombineerd met weggezette gevonden fouten.

Mevrouw Jager: Er werd een vraag gesteld.

De voorzitter: Maar het is natuurlijk oordeelsvormend. Het is aan u om te bepalen hoe fout u de fouten vindt.

Mevrouw Jager: Precies.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, nog een interruptie?

Mevrouw Stolk: Ik snap het hoor, maar ik probeer even een aanknopingspunt te vinden. Want ik weet hoe mevrouw Jager erin gedoken is. Zo ken ik haar ook. Waardering daarvoor, want het is niet een aanval. Maar ik zou wel graag willen weten van, als wij dit aannemen, wat zijn dan de consequenties? Dat zou ik graag van u willen weten. Want het is heel technisch en ik ben het een beetje kwijt. En dat bedoel ik niet negatief. En ik zou graag willen weten van, wat nu als wij ja zeggen tegen dit stuk? Wat zijn dan de consequenties of de gevolgen voor onze inwoners?

De voorzitter: Dan vraagt u eigenlijk aan mevrouw Jager om haar eigen betoog te beantwoorden. En volgens mij krijgen we die straks in de collegetermijn.

Mevrouw Jager: Er werd volgens mij een vraag gesteld.

De voorzitter: Als u hem wil beantwoorden, dan zeker.

Mevrouw Jager: Maar ik kan mijn eigen vraag toch niet gaan beantwoorden?

De voorzitter: Precies, dat zei ik ook voor u. Volgens mij komt dat straks in de collegetermijn. Gaat u vooral verder met uw betoog. En nogmaals, de oproep tot een politieke afronding.

Mevrouw Jager: Het is niet zo heel erg veel meer. Maar dit is wel gewoon oordeel. Even kijken, het in één adem meenemen van dat vrij besteedbaar bedrag. Van ons mag het weg, want ik vind het niet echt nodig. Ik ben het niet eens met het advies van de Wmo-raad die zegt van, dat moet erin, omdat het pgb die kleine kosten niet vergoed krijgt. En de mensen van ZiN, Zorg in Natura, daar zit het in het tarief aan het bedrijf ingebouwd. Die krijgen dat wel, in principe, zij het niet zelf.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, per interruptie.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, bedankt. Ik was benieuwd, want u gaf net aan dat in sommige gevallen u eigenlijk wel zegt, of Beter voor Dordt eigenlijk wel zegt dat het vrij besteedbare gedeelte wel van pas komt. En ziet u dat dan als een soort van maatwerk?

Mevrouw Jager: Ja, dat is absoluut maatwerk.

De voorzitter: Mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Dat is waar ik het net over had, met 24 uur zorg nodig. 4 mensen in huis die daarvoor moeten zorgen en een heleboel materiaal wat je nodig hebt. In zulke gevallen vind ik het wel, maar dat is een andere vorm van pgb. Ik heb het puur over de huishoudelijke zorg, die gekort zou worden, is en wat teruggedraaid wordt. Dat gedeelte heb ik het over. De bedoeling is, nou ben ik mijn draad een beetje kwijt, dat deze herijking ervoor zou zorgen dat er voldoende overblijft voor de mensen die het echt nodig hebben. En ik begrijp daaruit dat er geacht wordt dat de samenleving daar een deel van oplost en dat we vooral sociale cohesie willen. Maar die krijg je niet, naar mijn idee, door op een gegeven moment die hulp weg te halen waar het maar enigszins lijkt te kunnen. Niet zeker weten dat het kan, want niemand krijgt het toegewezen die het niet nodig heeft. En er zijn ik weet niet hoeveel hulpen al weggelopen. En die komen echt niet meer terug, wat je ook doet. En dat gekoppeld aan de vergrijzing van zowel de bevolking als het personeel en de personeelstekorten die er al zijn, kun je alleen maar meer ellende verwachten. Je kunt niet verwachten dat hoe je ook herijkt en wat je ook doet om te zorgen dat er minder uitgegeven wordt, zodat je met wat er overblijft beter kunt helpen, want dat gaat niet lukken op die manier. Dat is mijn mening. En dat is misschien wat de rest ook wilde weten. Want naar mijn idee is het zo dat een deel van de samenleving dat daartoe in staat is om die hulp te bieden, vrijwillig, en die zich daar vrijwillig voor in kan zetten of wil zetten, is al zwaar overbelast. En de rest doet het gewoon niet.

De voorzitter: Mevrouw Jager, ik heb u nu een paar keer uw mening horen geven. En ik wil u er even op wijzen, we hebben nog een krappe 35 minuten over. En u wil waarschijnlijk ook weten van de rest van de commissie of ze het met u eens zijn of niet. Om nu echt tot een afronding te komen.

Mevrouw Jager: Een afronding. Dat is heel simpel. Wij kunnen in principe instemmen met de herijking van de Wmo voor Dordrecht, mits de uitspraak van het CRvB gevolgd wordt en die interpretatie ook goed verwoord wordt in de documenten. Want die liggen wel vast voor de toekomst. En foute uitspraken in notities, want die notitie van, het vrij besteedbaar moet weg, omdat de mensen het voor een pgb-betaling kunnen gebruiken, voor hun eigen bijdrage betaling kunnen gebruiken, die deugt niet en die zou ook niet moeten blijven bestaan. Want dan blijft hij jarenlang leven en dat is geen goede zaak. Verder vind ik dat wij beraden ons nog eventjes, voordat we er echt mee instemmen, als we de nieuwe teksten zien.

De voorzitter: U kunt in principe instemmen, maar dan moeten wel alle fouten eruit?

Mevrouw Jager: Ja, de fouten moeten eruit. En ik vind het prima als we het ook nog een keer verder hebben, maar in principe met ...

De voorzitter: Dat is straks aan de commissie bij de eindconclusie. Maar ik wil even verder met de andere eerste termijnen van de fracties. Ik zag mevrouw Stolk al staan popelen. Ik zie dat de heer De Heer wil wat zeggen. De heer Portier. Eigenlijk alle partijen. Gezellig. Ik begin gewoon even bij mevrouw Stolk en dan ga ik de tafel rond. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, even een vraag van orde. Mag ik ook gewoon een bespiegeling geven op datgene wat er voorligt?

De voorzitter: We hebben een oordeelsvormende sessie, aan de hand van de politieke vragen. Maar ik kan u natuurlijk niet monddood maken. Dat heb ik net bij mevrouw Jager ook niet gedaan. U voert politiek op uw manier. Als dat een beetje buiten die kaders loopt, dan kan ik daar niet heel veel aan doen. Behalve aan u vragen om ook een beetje voor te zorgen en mede op de tijd te letten.

Mevrouw Stolk: Uiteraard. Ik kan vrij kort zijn hoor, voorzitter. Dank in ieder geval. Ik wil allereerst aangeven dat wij blij zijn dat er een herijking van de Wmo ligt, want dat werd wel tijd. Hoe het proces gelopen is, wil ik ook de wethouder toch wel een compliment geven en de ambtelijke organisatie of ambtelijke ondersteuning, hoe je dat dan met een mooi woord noemt, hoe het proces gelopen is. En de Wmo raakt inwoners. En daar moet je keuzes in maken. En niks zo moeilijk om keuzes te maken die mensen gaan raken. En dan kijk ik ook even naar mevrouw Jager. Want dat is eigenlijk hetgeen wat zij zegt van, kijk uit dat ...

De voorzitter: Daarover gesproken, mevrouw Jager, wilt u uw microfoon nog even uitzetten? Dank u wel.

Mevrouw Stolk: Kijk uit dat het niet ten koste gaat van inwoners. En dan hebben we het heel vaak over de meest kwetsbaren, maar waar wij ons toch ook wel een beetje zorgen om maken, zijn juist ook die middeninkomens. Ik heb gewoon een paar opmerkingen. Wij zijn blij, want wij hebben dit al vaker aangegeven, de maatwerkvoorzieningen en de algemene voorzieningen ... De ene lag in de Drechttraad en de andere lag hier.

Die gaan we nu op één integrale aanpak neerleggen, richting de hulpzoekende cliënt. Wat ons betreft is dat een goed uitgangspunt. Alleen de Wmo maakt geen verschil tussen arm en rijk. De bijdrage is nu negentien euro per maand voor alle cliënten. En er wordt nu gezegd van, Dordrecht gaat de rijkere hulpvrager erop wijzen van, wat is je eigen initiatief en zou je dat niet zelf in kunnen kopen? En hierdoor kunnen arme mensen, zo lees ik het, eerder aan bod komen voor hulp en wachtlijsten. Dat vind ik een klein beetje kort door de bocht, want de wet, de Wmo is voor iedereen gelijk. Daar zou ik wel wat reflectie op willen. En ook of de wethouder ook echt denkt van, gaat dit werken voor de hulpbehoevende cliënt? En moeten we niet wachten, en dat is maar gewoon wat ik mee wil geven ... We krijgen dadelijk natuurlijk ook de landelijke wetgeving, die hogere inkomsten afhankelijke bijdrage gaat vaststellen. Moeten we daar niet op wachten? Die leg ik maar even gewoon hier ter tafel. Dan een kleine opmerking over de reiskosten dagbesteding gehandicaptenvervoer maximeren tot het dichtstbijzijnde ...

De voorzitter: Mevrouw Stolk, u wordt geïnterrupteerd door mevrouw Schnabel.
Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, bedankt. Ik was eigenlijk gewoon benieuwd, wat zou dat opleveren om te wachten?

De voorzitter: Mevrouw Stolk, wat zou het opleveren om te wachten?

Mevrouw Stolk: Je gaat nu een beleid neerleggen, je gaat een verordening neerleggen. Laat ik vooropstellen dat wij heel blij zijn dat die herijking er ligt, want dat is volgens mij acht jaar geleden, als ik het goed zeg. Het was wel nodig. Vandaar ook onze complimenten daarover. Alleen je gaat nu een verordening neerleggen. En misschien wordt het dadelijk wel weer heel anders. We hebben dadelijk in de toekomst, de 22ste of de 21ste ook verkiezingen. Dat kan ook allemaal weer anders uitpakken. En nogmaals, de Wmo is gelijk voor iedereen, arm en rijk. En dan zou ik eerder zeggen van, kijk eens naar die middengroep. Want voor die lagere inkomens is al heel veel geregeld, maar voor die middengroep is daar nog wel wat over te zeggen. Dat is meer wat ik mee wil geven aan de commissie, hoe wij daar inzitten. Waar ik nog even een opmerking over wilde maken ... Als ik verder mag gaan hoor? Is het genoeg?

De voorzitter: Volgens mij is het zo beantwoord, mevrouw Stolk. Het was uitgebreid genoeg.

Mevrouw Stolk: Over de reiskosten dagbesteding gehandicaptenvervoer maximeren tot de dichtstbijzijnde zorglocatie. Wij snappen die. Alleen, stel dat er geen plaats is bij die dichtstbijzijnde zorglocatie, wat gaan we dan doen? Daar zou ik nog wel wat verder tekst op willen hebben. En volgens mij, de veranderingen die er zijn, ik denk dat ... Zoveel bezuinigingen zijn er eigenlijk niet, als je goed kijkt naar deze stukken. Alleen de keuzes die gemaakt moeten worden, wat ik al zeg, dat zal iedereen raken. Maar weet je, een keuze maken, is ook politiek. Nogmaals, vanuit de VSP complimenten. Toch licht kritisch, maar wij kunnen wel instemmen met deze herijking van de Wmo. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dat was nog een woordvoering met veel wensen en bedenkingen. En u heeft ze vrij efficiënt afgetikt. Want we gaan best wel op detailniveau over het stuk. Als u nu denkt, ik heb ook best wel een lijstje met wensen en bedenkingen, probeer het dan zo snel mogelijk af te tikken. De heer Safranti.

De heer Safranti: Dank je wel, voorzitter. Ik zal het ook proberen zo concreet mogelijk te houden. Inderdaad, mijn collega heeft het al aangegeven, ook wij vinden het een prima stuk. Herijking en maatwerk is op zijn plaats, in dit geval. We zijn nu acht jaar verder en er is heel veel gebeurd in de afgelopen periode. Niet alleen in Nederland, maar ook in de wereld. Te denken aan vergrijzing en ziektes die toegenomen zijn. Wel de vraag over een wachtlijst eventueel. Gaat dit bijdragen, de herijking, ook voor wachtlijsten die er op dit moment zijn? Volgens mij heeft mijn collega daar ook iets over verteld. Daar zijn wij ook eigenlijk benieuwd naar of dit een bijdrage levert, die herijking, richting de wachtlijsten. Ik las ook over personele en organisatorische consequenties. Er wordt in het stuk aangegeven dat het voorsnog geen gevolgen heeft. Maar als ambtenaar zijnde gaan mijn haren gelijk omhoog van, wat betekent voorsnog? Is dat straks, is dat nu, komt dat, komt dat niet? Ook de vraag even richting de wethouder.

De voorzitter: Maar de heer Safranti, u zit hier als raadslid toch en niet als ambtenaar?

De heer Safranti: Ja. Maar gewoon als voorbeeld dan. Iemand die dit zo leest als ambtenaar zijnde, die gaat daar natuurlijk allerlei vragen over stellen. Tevens zijn we blij dat de Wmo-adviesraad om advies is gevraagd, zoals gebruikelijk natuurlijk. Wij vinden dat er terechte en kritische punten in staan, in het advies. Met name over de eerdere bezuinigingen, die hebben geleid tot verschraling van het aanbod. Daar hebben ze een keurig punt in genoemd. Maar ook de kwaliteit en de continuïteit van zorg moet gewaarborgd zijn en worden. Dat wordt ook in het stuk genoemd. De vraag ook weer aan de wethouder, in hoeverre de adviezen van de Wmo-adviesraad meegenomen worden, anders rekening mee worden gehouden met dit stuk? Tot slot, voorzitter, wij kunnen in principe instemmen met dit stuk.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Burakçin van GroenLinks. En die heeft geen bordje voor zijn neus. Dat moet u even goed onthouden.

De heer Burakçin: Die ben ik kwijt. Dat gaan we maar niet doen. Voorzitter, het verhaal van GroenLinks. Vooropgesteld kunnen we in grote lijnen zeker leven met de herijking van dit beleidsstuk. We hebben nog wel een aantal punten waar we kort bij willen stilstaan. We kunnen de dilemma's die aanleiding geven om herijking van het beleid, zoals de stijgende zorgvraag in combinatie met een tekort op de arbeidsmarkt, waar we als gemeente overigens niet uniek in zijn, goed volgen. Maar dat betekent niet dat we ons geen zorgen maken over deze ingeslagen weg. Want voorzitter, er werd net al gezegd, geschiedenis leert dat bezuiniging in de zorg voor bepaalde groepen bijna nooit goed uitpakt. Voorzitter, een aantal punten waar we ook wat meer uitleg over willen hebben is bijvoorbeeld, wij gaan nu alvast starten met de eigen bijdrage bij de algemene voorzieningen. Het gaat over de was- en de strijkservice. En er staat duidelijk in dat de minima daarin worden ontzien.

En we hebben al vaker, met name als het gaat over het armoedebeleid, onze zorgen geuit over de stijgende groep werkende armen, die toch weer tussen wal en schip mogelijk zullen vallen. Maar hiermee gaat ook die groep mogelijk weer groeien. Heeft het college hierover nagedacht? En hoe gaat het college hiermee om? Voorzitter, en het volgende punt is over dat afschaffen van vrij besteedbaar bedrag binnen het pgb. Dat staat haaks op eigenlijk wat de Wmo-adviesraad hierover aangeeft, waar eigenlijk ook wel wat over te zeggen valt. Ik zou graag ook een reflectie van de wethouder willen hebben wat zij ervan vindt wat de Wmo-adviesraad eigenlijk aangeeft dat het wel noodzakelijk is voor allerlei andere zaken die, hoe heet het, dat dat besteedbaar bedrag ... Even over die Wmo-adviesraad. Er zijn al allerlei vragen gesteld binnen het advies van de Wmo-adviesraad. Alleen ik zie nergens, daar kom ik ook eigenlijk net pas achter, antwoorden op die vraag. Mogelijk dat we dat gemist hebben. Misschien dat de wethouder daar wat duidelijkheid over kan geven. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Ballegooijen, heeft u ook nog een woordvoering? Gaat uw gang.

De heer Van Ballegooijen: Zeker. Dank u wel, voorzitter. Ik zal ook denk ik maar niet ingaan op de politieke vragen die gesteld zijn, want dat heeft niemand nog gedaan. En ik denk ook dat ze meer bedoeld zijn op het bovenliggende stuk, over het normenkader. Als

de indieners daar nog een keer op in willen gaan, dan zou ik ze adviseren om een agenderingsverzoek te doen, specifiek op dat normenkader. Ik zal ingaan op het stuk zelf. Ik ben het helemaal eens met mevrouw Stolk. De keuzes moeten inderdaad gemaakt worden. Het stuk zegt het ook zelf. De keuzes zijn ook absoluut niet leuk. En er is een risico dat ... Er is een zekerheid dat er mensen zijn die er daarmee op achteruitgaan. Tegelijkertijd, gezien de uitdagingen in het sociaal domein kunnen we niet anders zeggen dan dat er keuzes gemaakt moeten worden. Ik kan het volledig met mevrouw Stolk eens zijn dat het heel belangrijk is dat wij die keuzes ook durven maken. Dat gezegd hebbende, kunnen wij instemmen met het stuk, zoals het voorligt. Wat ik daar bij op wil merken, is eigenlijk twee punten. Meer algemeen. Wij vinden het jammer dat in de Knoppennotitie alleen de financiële consequenties zijn weergegeven. Zeker als het bijvoorbeeld gaat om het doelgroepenvervoer is er specifiek begonnen aan dat traject, omdat er meer personeelstekorten speelden. Dat was de voornaamste reden om te kijken hoe we konden herijken. Zouden wij het fijn vinden als de consequenties daarvan ook inzichtelijk zouden worden gemaakt. Wat winnen we qua personeelstekorten? Zijn die hiermee, voorlopig in ieder geval, opgelost? En dat geldt eigenlijk ook voor alle andere onderdelen. Want die personeelskosten spelen natuurlijk niet alleen bij doelgroepenvervoer, maar die spelen overal. Wij hebben ook eerder toezeggingen gekregen, moties gedaan met vergelijkbare strekking. Daarnaast, ook eigenlijk over de Knoppennotitie, ik heb zomaar eens het vermoeden dat dit niet alle knoppen zijn waaraan gedraaid kan worden. Ik heb nog eens de stellingen van de beeldvormende sessie over het doelgroepenvervoer opgezocht. Een heel aantal opties werden daar voorgelegd wat bijgesteld zou kunnen worden. En ik vind ze hier zeker niet allemaal terug. Dat is wat mij betreft essentieel voor ons om te bepalen of de knoppen waaraan voorgesteld wordt te draaien, of dat degenen zijn waaraan wij willen draaien of dat er eventueel andere opties zijn die wij liever zouden zien als raad.

Nu is dat moeilijk in te schatten, alhoewel wij wederom wel denken dat er een weloverwogen keuze is gemaakt in dit geval. Maar het is moeilijk voor onszelf die inschatting te maken. Ik zou voor een volgende keer graag die twee punten erbij hebben. De impact op personeelstekorten, niet alleen de financiële consequenties.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, u wil interrumpen op de heer Van Ballegooijen. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Waar ik nu benieuwd naar ben ... Want de heer Van Ballegooijen geeft aan dat je eigenlijk wil kijken naar het bredere plaatje. En is mijn vraag, bent u het er dan ook niet mee eens dat, als de conceptverordening erbij had gezeten, je het hele plaatje in beeld had gehad? Of bent u het daar niet mee eens?

De voorzitter: Mijnheer Van Ballegooijen, was het beter geweest als het concept er ook bij zat?

De heer Van Ballegooijen: Misschien wel. Maar waar ik specifiek naar op zoek ben, wat ik noem is, dat ik die Knoppennotitie uitgebreider zou willen zien met een palet aan knoppen. Ook de knoppen waar niet voor gekozen is. Ik denk dat dat een helder overzicht geeft, zeker als daar ook financiële en wat mij betreft ook personele plaatjes,

voorspellingen bij zouden zetten. Ik denk dat dat de beste tool is uiteindelijk om de juiste keuze te kunnen maken.

De voorzitter: Duidelijk zo, mevrouw Schnabel? Ja? De heer Van Ballegooijen, gaat u verder.

De heer Van Ballegooijen: Eigenlijk de twee punten die ik wilde noemen, waren inderdaad impact op personeelskosten en een vollediger overzicht van de knoppen. En verder kunnen wij alleen zeggen dat we hopen dat hiermee de herijking voldoende is voor de toekomst. Maar zoals u weet, wij zijn bang dat de uitdagingen met het sociale domein nog niet voorbij zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Duidelijk. Nog even ter verduidelijking, het normenkader staat gewoon tussen de politieke vragen. Het staat de commissie vrij om daar ook op in te gaan. En blijkt het dat de commissie hier langer voor nodig heeft, dat het nog verder uitgediept moet worden, nog meer debat moet plaatsvinden, dan is het aan de commissie om het een andere keer af te ronden. Mevrouw Jager, u heeft nog een interruptie op de heer Van Ballegooijen.

Mevrouw Jager: Ja.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Jager: Ik heb nog een vraagje. Want mijnheer Van Ballegooijen zegt van, ik zou graag de Knoppennotitie uitgebreid willen zien met de knoppen die niet gebruikt zijn of met de mogelijkheden die niet gebruikt zijn.

Maar het is toch niet zo dat alles wat nu in de Knoppennotitie staat ook omgezet is in beleid? Het is toch gewoon de notitie? En als dat wel zo is, dan hoor ik dat ook graag. Als dit allemaal waargemaakt is in het beleid ...

De voorzitter: De heer Van Ballegooijen, zijn alle knoppen in de notitie omgezet tot beleid?

De heer Van Ballegooijen: Nee, niet allemaal. Maar de knoppen die in de Knoppennotitie staan, zijn wel overwegend ook de punten waar keuzes op gemaakt worden. Terwijl in ieder geval uit de stellingen van de beeldvormende sessie over het doelgroepenvervoer, het lijkt zo te zijn dat er wel meer opties zijn om te herijken.

De voorzitter: Helder.

Mevrouw Jager: Ik schrok een beetje. Ik denk van, het is toch niet allemaal gebruikt?

De voorzitter: We gaan naar mijnheer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, dank u wel. Wie betaalbaar wil blijven, moet pijn lijden. Dat de boodschap, zoals we die eerder dit jaar hebben gehoord, onder andere tijdens de eerdere consultatie. We zijn dan ook blij dat de input is meegenomen en dat de wethouder met een aantal heel concrete voorstellen is gekomen om de kosten enigszins

beheersbaar te houden. Ook lezen we dat de adviesraad een heel aantal voorstellen direct kan omarmen. Dat is uitstekend. En tegelijkertijd zijn daar ook zorgen. Laten we die heel serieus nemen als raad. We hebben dit adviesorgaan niet voor niets. Kort eerst even onze reactie op de politieke vragen. Wat betreft vraag één, in de basis zijn we akkoord met de leidende principes, maar met grote nadruk dan wel op de menselijke maat. Zoals bijvoorbeeld ook de adviesraad benadrukt dat het maximaal aantal kilometers soms in de knel komt. En soms is er een goede reden om een uitzondering te maken. Dat moet mogelijk zijn. Is de wethouder het daarmee eens? De tweede vraag, we gaan graag mee met de adviesraad om quote: "Het beschikbaar houden van ondersteuning en voorzieningen voor de kwetsbaarste inwoners," eind quote, toe te voegen als uitgangspunt. En dit wordt verderop ook wel genoemd in de nota. Maar als het toch al de bedoeling is, laten we het dan ook gewoon verankeren als een duidelijk uitgangspunt. We horen graag de reactie van de wethouder hierop. De derde politieke vraag. Doet dit alles recht ...

De voorzitter: Mijnheer De Heer, kunt u wat u hiervoor zei nog eventjes herhalen?

De heer De Heer: Zeker. In de nota van de adviesraad staat om toe te voegen als uitgangspunt, het beschikbaar houden van ondersteuning en voorzieningen voor de kwetsbaarste inwoners. Om die nadrukkelijk toe te voegen aan de andere uitgangspunten. De derde politieke vraag, het antwoord daarop. Wat ons betreft doet dit alles recht aan de inzet van de Wmo? Gezien de omstandigheden, wat ons betreft, wel. We kunnen niet als raad aan de ene kant mopperen over stijgende kosten, beperkte inzet van mensen, als we aan de andere kant de pijn niet willen leiden. Tot slot, kort nog een andere vraag.

We lezen dat de gemeente, zoals mevrouw Stolk al aangaf ook, de inwoners met een dikkere portemonnee wil wijzen op hun verantwoordelijkheid om niet onnodig een beroep te doen op de Wmo. Hoe is de wethouder dit precies van plan? Dat klinkt namelijk ook als een recept waar je als gemeente flink de plank mis kan slaan. Tot zover, om het al positief over de knoppen die zijn beschreven en hoe het college hieraan wil draaien, maar wel een aantal zorgen waar we graag de reactie op horen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik vroeg me even af of ik ook mijn spullen kan laten strijken en wassen. Even over de uitgangspunten, in het algemeen. De Wmo wordt natuurlijk gigantisch veel geld aan uitgegeven. Dat is een hele kostbare zaak. Er worden bezuinigingen voorgesteld. En wat mijn indruk is, is dat het financieel om kruimelwerk gaat, maar dat de impact op de betrokkenen heel erg groot kan zijn. En de vraag is van, moet je bezuinigingen doorvoeren die financieel een afrondingsfout op de begroting wegwerken, als dat grote impact gaat hebben op betrokkenen? Dat in het algemeen. Tweede punt is dat ik denk dat het heel belangrijk is dat we in oktober een correcte verordening vast gaan stellen. De punten die mevrouw Jager heeft aangehaald, ik denk dat het belangrijk is dat daar goed naar gekeken wordt. En misschien is het ook ... Dat is een oproep van mevrouw Jager, om haar bevindingen aan ons te mailen, zodat we dat ook kunnen bekijken als we de definitieve verordening ontvangen. Dan een aantal van de concrete voorstellen die er gedaan worden. Eentje is over het vrij besteedbaar bedrag bij de pgb. Dat is een heel breed iets. Het gaat om bedragen, het klinkt heel mooi, vrij

besteedbaar. Wat ik begrijp, moet je declaraties indienen en moet je aantonen dat het inderdaad voor zorgkosten gebruikt wordt. En dan moet je inderdaad denken aan een pgb'er die entree betaalt als je iemand begeleidt om naar een tentoonstelling of wat dan ook te gaan. Op zich vraag ik me af of het verstandig is om dat te gaan schrappen. Een ander punt toch even over de verordening. Er staan hele waslijsten in aan eisen voor wat professionele hulp zou moeten zijn, waarbij je je af kan vragen of dat voor alle soorten van pgb opgaat. Bijvoorbeeld als we het hebben over een pgb'er die schoonmaakwerk verricht, ondersteuning bij de huishoudelijke taken, die iedereen in dit land die gezond is zelf zou moeten kunnen doen. Is het dan reëel om te eisen, ik citeer: "De hulpverlener werkt met een systematische kwaliteitsbewaking en kan dit aantonen met een in zijn branche geldend kwaliteitsborgingscertificaat, in ieder geval betrekking hebbend op ondersteuning, maatschappelijke en/of aanpalende dienstverlening." Dat is toch al wat als je even de vloer dweilt en de ramen zeemt. Ik denk dat we even goed moeten kijken naar dit soort irreële eisen, die er wat mij betreft gewoon uit gefietst mogen worden. Dan dagbesteding. Voorgesteld wordt dat mensen alleen nog maar naar de dichtstbijzijnde dagbesteding kunnen, dat daar het vervoer voor betaald wordt. Dat is typisch zo'n matrix die volgens mij heel weinig op gaat brengen, maar een hele grote impact gaat hebben onder mensen om wie het gaat. En er wordt wel gezegd van, we kunnen het misschien alleen maar invoeren voor nieuwe gevallen. Maar ook voor nieuwe gevallen geldt dat de dichtstbijzijnde dagbesteding niet per se, en in heel veel gevallen niet, de aansluitende dagbesteding zal zijn op de behoefte van de persoon in kwestie. Daar zet ik hele grote vraagtekens bij. En tenslotte de beperking van het vervoer van 2.000 naar 1.500. In beide gevallen zul je moeten kijken naar uitzonderingen.

Ik zet daar ook een beetje vraagtekens bij die aanpassing. In ieder geval ondersteun ik dan de oproep om daar soepel mee om te gaan. Daar wilde ik het even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dames en heren, gezien de tijd, we hebben nog maar tien minuten, en ik wil graag dat de commissie sowieso de eerste termijn even afmaakt. En daarna zal ik komen met een ordevoorstel. Maar we gaan eerst even door naar de heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, ik zal het heel kort houden. We zijn blij dat er een herijking ligt. Dat heeft inderdaad best een tijdje geduurd. We herkennen ons in de argumenten die de ChristenUnie ook al heeft uitgesproken. Die hoeven we niet te herhalen. En in de week van lezen en schrijven zou ik me nog kunnen voorstellen dat we toch nog een ultieme poging doen om de hele verordening in B1-taalniveau te schrijven.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Kleinpaste. Dan gaan we naar de heer Venderbos.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, dank u wel. Gezien de huidige en de te verwachten omstandigheden, is een herijking van de Wmo op zijn plaats. In grote lijnen staat de Partij voor de Dieren positief tegenover de voorgestelde herijking van de Wmo, de aangeleverde stukken. Maar we hebben nog de volgende vragen. Voor algemene voorzieningen wordt nu geen eigen bijdrage gevraagd, waar het wel mogelijk is dat wel te doen, met een maximale bijdrage ter hoogte van de kostprijs. Vooruitlopend op de Integratievisie Sociaal Domein wordt voor twee algemene voorzieningen een eigen bijdrage van kracht. Is het mogelijk om voor minima compensatie te organiseren,

bijvoorbeeld via de Dordtpas? De vraag van de Partij voor de Dieren is of deze mogelijkheid ook omgezet wordt in een daadwerkelijke compensatie voor de minima? Tevens vragen wij ons af op welke wijze minima deze compensatie kunnen ... Volgens mij praat ik twee keer. De Partij voor de Dieren steunt de adviezen van de adviesraad Wmo en jeugd Dordrecht, sluit zich aan bij de gestelde vragen en deelt de zorgen zoals vermeld in de afsluitende alinea. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Venderbos. Ik hoorde een paar technische dingen, maar u ging er snel overheen. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Namens het CDA Dordrecht sluiten we ons volledig aan bij de woordvoering van ChristenUnie/SGP en ook van Gewoon Dordt. En aanvullend nog een paar extra dingen. Maar hiermee kort ik het al behoorlijk in. De menselijke maat is de norm. Dat is een punt waar we ons te weinig bij kunnen voorstellen. Er zouden toch wel enige kaders moeten worden meegegeven, omdat voor ieder de menselijke maat een andere maat is. We zijn overigens erg blij met deze nieuwe verordening, omdat er nu gewerkt wordt aan het ontschotten van de ondersteuning aan Dordtse inwoners. De integrale aanpak kan echt wel leiden tot betere resultaten. Dan het afwegingskader. Doet dat recht? We vroegen ons af bij de Drechthopper, of daar misschien ook een abonnement mogelijk zou zijn. Wat ook nog voor zekere inkomsten kan zorgen, maar ook meer zekerheid kan geven aan de gebruikers.

Dit is al door de anderen gezegd. En dan zijn we nog wel benieuwd naar de reactie op de meerdere adviezen van de Wmo-raad. En het vrij besteedbaar bedrag willen we daar nog even onder de aandacht brengen. Dat willen wij liever niet laten vervallen. En dat is door de Wmo-raad goed onderbouwd. Dat ga ik niet herhalen. Dat is het.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn allereerst blij met uitgebreide reactie van mevrouw Jager, omdat het inderdaad van wezenlijk belang is dat er een goed doordacht advies komt en ook een besluit genomen wordt over huishoudelijke ondersteuning die niet professioneel is. En dat zij gewoon goed betaald worden en dat dat vanuit het pgb-budget kan. En blij dat dat aangepast wordt. Wat betreft de uitgangspunten in het afwegingskader. Wij staan achter de adviezen die de Wmo-raad geeft. We vinden het van wezenlijk belang dat het extra uitgangspunt wordt toegevoegd, aangaande het beschikbaar houden van ondersteuning en voorzieningen voor kwetsbare inwoners. Want ons inziens is dat bij uitstek de groep die veel zorg en aandacht verdient. En we kunnen inderdaad, zoals de heer Burakçin zien al eerder zei, de beantwoording op de vragen van de Wmo-adviesraad niet terugvinden in het afwegingskader. En we zijn benieuwd of de wethouder dat nog gaat toevoegen en wat voor vorm dat dat krijgt. En dan de leidende principes. Dat was inderdaad een van de vragen. En voor ons een hele wezenlijke vraag, want het zijn drie uitgangspunten waar ook wetgeving aan opgehangen wordt. En daarom is het belangrijk dat het duidelijk en zorgvuldig omschreven is. En we lezen bijvoorbeeld in de uitgangspunten, en we kijken niet meer naar ... Of excuus, naar de leidende principes. We kijken niet meer naar de inwoner en diens probleem, maar naar diens ontwikkelingsmogelijkheden en wat wel kan, vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. En we begrijpen gewoon niet zo goed, in alle eerlijkheid, wat de wethouder hiermee bedoelt en wat dan de criteria zijn op basis

waarvan je deze ontwikkelingsmogelijkheden meet en wat ook bedoeld wordt met positieve gezondheid. En waar we ook vragen bij stellen, is bovendien accepteren we dat tegenslagen bij het leven horen. Wij vragen ons dan af, wat zijn tegenslagen en welke accepteren we dan niet? Kortom, om kort en bondig te zijn, vinden we gewoon dat het aan duidelijkheid en zorgvuldigheid ontbreekt. En vinden we ook dat dat eigenlijk opnieuw geformuleerd zou moeten worden, of althans zorgvuldiger. En dan als laatste het normenkader. Het normenkader zit hier niet in. En we vragen ons af waarom dat er niet in zit. Daar zijn we benieuwd naar.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is de eerste termijn van de commissie geweest. En er is geen tijd voor echt een volwaardige collegetermijn. Maar ik wil toch graag naar de wethouder kijken voor een korte reactie, want dat is wel essentieel voor de commissie om straks te bepalen wat we verder gaan doen met dit raadsvoorstel. Er zijn een aantal opties. Wethouder Van Benschop, gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, dank u wel. Ik hoop wel dat de commissie het mij vergeeft als ik iets over de 1 uur heenga, want er zijn ongeveer 86 vragen gesteld. En ik wil wel gewoon recht doen aan de vragen die gesteld zijn en er zo goed mogelijk antwoord te geven.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel, u wil er gelijk doorheen?

Mevrouw Schnabel: Eigenlijk een ordevoorstel. Zou het niet een idee zijn, omdat we nu zo weinig tijd hebben, om hier nog een oordeelsvormende vergadering over te organiseren?

De voorzitter: Dat kan. Als u nog twee medestanders vindt in de commissie, dan is dat zeker mogelijk.

Mevrouw Van Benschop: Mag ik hier eerst eventjes een voorstel over doen?

De voorzitter: Het college mag zichzelf hierin natuurlijk ook verdedigen.

Mevrouw Van Benschop: Verdedigen? Ik wil eigenlijk alleen daarbij meegeven dat ik wel graag op een paar vragen nu antwoord zou geven, omdat ik dat nu heb gehoord. En dat het makkelijker is om daar nu antwoord op te geven.

Mevrouw Van Engelen: Dat is ook goed voorstel, dat u inderdaad nu die vragen beantwoordt die voor nu echt dan essentieel zijn. En dan aan de commissie laten we het of er nog een sessie komt.

Mevrouw Van Benschop: En daarbij wil ik dan van tevoren even zeggen dat ik probeer nu snel de meer technische dingen eruit te filteren en dat we die gewoon schriftelijk beantwoorden. En dan kunt u afwegen of u dat mee wil nemen in een eventuele volgende bespreking.

De voorzitter: Mijnheer Van Ballegooijen.

De heer Van Ballegooijen: Voorzitter, dank u wel. Wat mij tegenhoudt om nog een extra sessie te doen, is dat heel veel vragen die hier gesteld zijn gaan eigenlijk over de bovenliggende principes, normenkader, et cetera. Het voelt voor mij een beetje zonde om dit stuk niet nu een beslissing over te nemen en een vraag over dit stuk specifiek te beantwoorden. En dan kan ik me goed voorstellen dat als we opnieuw over het normenkader willen spreken, dat we dat nog een keer in een andere sessie doen. Maar het voelt nu een beetje alsof we bij de uitvoering van het bestaande normenkader, waar ik heel veel partijen over heb gehoord dat ze in principe daar positief tegenover staan, om dat nu aan te houden, terwijl we het eigenlijk blijkbaar willen hebben over het normenkader.

De voorzitter: Uw vraag is helder. Maar wel bij deze vergadering zit bijgesloten de politieke vraag, hoe ziet de commissie het normenkader op basis waarvan we tot de beslissingen komen? En daar hebben genoeg partijen mee ingestemd om te bespreken. Vandaar dat het nu ook hier op tafel ligt. Mevrouw Schnabel, wilt u nog een reactie geven op de heer Van Ballegooijen?

Mevrouw Schnabel: Ja, heel kort graag. Bedankt. Ons inziens is dat juist de basis van het stuk. Het normenkader en de leidende principes vormen de basis op basis waarvan de keuzes gemaakt worden.

Als we hier dan nu mee instemmen, dan stemmen we ook met de basis in. En aangezien wij denken dat die basis beter kan en dat we daar ook graag dan nog een keer verder over praten, denken we dat het daarom van belang is om nog een vergadering in te plannen.

De voorzitter: Maar ik ga toch nu eerst naar de reactie van het college. En dan daarna gaan we een conclusie trekken als commissie. Want misschien heeft dat nog invloed op wat de commissie wil doen. Wethouder Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag beginnen met ook dank uit te spreken aan met name de VSP, die de complimenten voor de ambtelijke organisatie heeft gegeven. Want dit is echt, we hebben een hele grote opdracht neergelegd, een integrale visie sociaal domein. En alles moet daar maar onder passen. Dat vraagt ontzettend veel afstemming, samenwerking met sociale dienst, met collega's onderling. Er ligt echt een hele grote opdracht. Ik ben me ook heel erg bewust dat de mensen die hier ook aanwezig zijn, daar heel veel aan gewerkt hebben, ook in uren dat ze normaal gesproken niet aan het werk zouden zijn. Ook van mij uit, dank daarvoor. En dan probeer ik even kort, voor zover mogelijk, antwoord te geven. Er werd terecht opgemerkt door de VSP dat er voor de wet geen verschil is binnen de Wmo tussen inkomens. Dat klopt. En we gaan ook niet in de verordening opnemen dat we mensen met een hoger inkomen minder diensten verlenen of dat we die gaan beperken in de mogelijkheden. Waar het hier om gaat, is dat wij graag willen uitstralen, en ook dat gesprek met de inwoners aan willen gaan, dat we hier voorzieningen hebben waarvan we weten dat er steeds meer vraag naar zal komen. We hebben te maken met een vergrijzing, verzilvering, hoe we het willen noemen, in ieder geval van een grotere groep gebruikers. Het staat al onder druk en die druk gaat groter worden. Wat we willen doen, is bewustwording in ieder geval bij mensen creëren, dat ook al heb je ergens recht op dat niet per definitie betekent dat je dat recht altijd moet willen inwisselen, als er ook andere manieren zijn

om het te organiseren. Ik ben het helemaal eens met de ChristenUnie/SGP, dat is een ingewikkeld gesprek hoe je dat precies moet doen. Dat ga je ook niet afdwingen. Dat mag ook niet volgens de wet. Wij willen alleen heel graag dat die bewustwording er komt, zodat we kunnen kijken van, zijn er mogelijkheden? Soms is dat in een algemene voorziening, soms is het omdat mensen het zelf kunnen organiseren, maar hoe kunnen we met elkaar het voor die meest kwetsbare mensen die het echt niet kunnen, dit wel beschikbaar, betaalbaar, bereikbaar houden? We gaan dit niet vastleggen op die manier in een verordening. Dan werd er een concrete vraag gesteld, die vraag is door meerderen gesteld, over de meest passende, dichtstbijzijnde plaats voor dagbesteding. Vanuit de SP werd er gezegd de meest dichtstbijzijnde. Ik wil daaraan toevoegen, het gaat over de meest dichtstbijzijnde, passende dagbesteding. Dit gaat niet over, we gaan u in Dordrecht bij een bepaalde dagbesteding onderbrengen, terwijl u eigenlijk daar niet past, want u zou iets gespecialiseerd moeten hebben, dementie, ik noem maar wat. Dat hebben we trouwens wel, maar stel dat we dat niet hadden. Dan moet u toch maar iets in Dordrecht nemen, want we gaan u niet naar Rotterdam brengen. Dat is niet het verhaal. Het gaat over de meest passende, dichtstbijzijnde. In geval van wachtlijsten gaan we eerst in gesprek met de aanbieder.

Dan ga je kijken, kunnen we daar wat in doen? Als uiteindelijk blijkt dat het allemaal niet kan, dan is er geen dichtstbijzijnde ... Tenminste, dan is dat niet de dichtstbijzijnde passende oplossing. En dan moeten we gaan kijken naar maatwerk. Dat geldt overigens voor al deze keuzes. In alle gevallen blijft er altijd ruimte om een hardheidsclausule toe te passen en om maatwerk toe te passen waar dat nodig is. Het is niet zo, dat als we deze kaders vaststellen of deze verordening vaststellen en aannemen, dat er nooit meer ruimte is voor maatwerk, want die is er wel. Dit gaat over het algemene beeld. Dat geldt ook voor de 1.500 kilometers. Dat geldt echt in alle gevallen. Dan kwam de vraag, gaat dit bijdragen aan het verkorten van de wachtlijsten? Dat is een hele terechte, hele ingewikkelde vraag. We kunnen niet nu toezeggen dat we hiermee de wachtlijsten die er zijn gaan oplossen. Wat we wel proberen te doen, is om op langer termijn te voorkomen dat die wachtlijsten nog veel langer gaan worden. Want het beroep wat op de Wmo gedaan wordt, wordt groter. Dat weten we. Er gaan steeds meer mensen zorg nodig hebben. En als we niks doen, weten we één ding zeker. En dat is dat die wachtlijsten langer worden en dat we nog minder kunnen sturen op, geven we de mensen die het niet zonder kunnen ook echt de mogelijkheid om die zorg te krijgen, zodat ze mee kunnen blijven doen? En daarom gelijk inhakend op de opmerking van de heer Portier, nee, niet alle maatregelen hebben een direct financieel effect. Ben ik helemaal met u eens. De vraag is alleen, is dat waar we alleen op willen sturen? En vanuit het college is dat niet waar we alleen op willen sturen. We willen de zorg naast betaalbaar ook bereikbaar houden. En dat is hoe dit afwegingskader tot stand is gekomen. Niet puur en alleen op financiële consequenties, want dan hadden we veel harder in moeten grijpen. Dit gaat over, hoe houden we de zorg ook bereikbaar voor die doelgroepen voor wie we dat willen? En zo hebben we het hele afwegingskader vastgesteld. Even kijken. Een deel van de politiek gehad. De compensatie voor de minima. Ik vind dat ook een zeer belangrijk punt. Is echt door meerderen aangegeven. We gaan inderdaad kijken naar de mogelijkheden om een eigen bijdrage te vragen voor algemene voorzieningen. Maar we zijn ons ervan bewust dat we inwoners hebben die dat mogelijk niet kunnen betalen. Nemen we daar ook in mee, hoe gaan we ervoor zorgen dat deze mensen via bijvoorbeeld de bijzondere bijstand of via de Dordtpas weldegelijk hier compensatie voor

kunnen krijgen? Staat ook in het afwegingskader benoemd. Dat zal misschien niet voor alle maatregelen, voor alle bijdrages op dezelfde manier gebeuren. Dat is iets wat we uitwerken. Maar we hebben een ruimhartig minimabeleid. En we zijn niet voornemens om mensen nu ineens in de kou te laten staan, noem ik het maar even. Dat is dat.

De voorzitter: Sorry wethouder, dat ik u onderbreek. Ik kijk eventjes de commissie rond hoeveel zin het heeft dat, aangezien we overtijd zitten, de wethouder nu nog alle dingen gaat beantwoorden.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, mag ik nog een ordevoorstel doen?

De voorzitter: Ik wil inderdaad graag de commissie aankijken, zodat ze zelf kan bepalen wat het voorstel wordt.

Mevrouw Stolk: Ik ben het toch eens met de heer Van Ballegooijen van, laten we dit nu gewoon vaststellen en laten we nog een keer, als we het daar met elkaar over hebben, een andere commissie nog een keer beleggen, zodat we dit in ieder geval vast kunnen stellen en dat dat naar de raad kan. Ik zou nu niet weten waarom het niet, dan ben ik het met u eens hoor, naar de raad zou kunnen. Maar ik kijk even mijn collega's aan hoor.

De voorzitter: Maar ik hoor net van de wethouder dat ze graag nog een punt wil maken. En dat zal dan wel essentieel zijn. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Dat hoop ik, dat het essentieel is. Er wordt gesproken over het normenkader. En ik heb heel even, zeg ik dan gelijk eerlijk, de ambtelijke organisatie gevraagd van, wat wordt hier precies op die manier mee bedoeld? We hebben namelijk een normenkader voor de jeugdzorg. En we hebben een integrale visie sociaal domein. Daar wordt ook gesproken over het normenkader. Maar voor de herijking Wmo gaat het over het afwegingskader en niet over het normenkader.

De voorzitter: Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Heel kort. Maar het normenkader ligt toch ook aan de basis hiervan? Dat gaat bij wijze van spreken over, in een straal van zoveel kilometer moet een huisarts zitten. Gewoon allerlei verschillende normen. Die zouden toch ook juist bij uitstek gewoon bij de Wmo moeten zitten?

De voorzitter: Wethouder Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Überhaupt het normenkader wordt opgenomen in integraal beleid ... Of hoe heet dat ding? Integrale visie sociaal domein. Jeetje, integrale beleidsplan sociaal domein. Integrale visie sociaal domein, dat is hem. Daar wordt het in opgenomen. En we hebben uitgangspunten nu meegegeven wat betreft de Wmo. We hebben zegt, we willen normaliseren. Dat zijn de kaders waarbinnen we dit afwegingskader hebben gemaakt. En deze aanpassingen in de verordening of deze uitgangspunten voor de verordening leggen we nu voor aan de raad. Niet het specifieke

normenkader waarover gesproken wordt. Ik denk dan aan het normenkader voor de jeugdhulp.

De voorzitter: Is dat zo helder voor u, mevrouw Schnabel? Twijfelachtig.

De heer Van Ballegooijen: Voorzitter.

De voorzitter: Wacht even, de heer Van Ballegooijen. Want ik wilde nu naar de commissie kijken voor inderdaad de conclusie. We hebben de SVP en de VVD net horen zeggen dat de voorkeur uitgaat naar dit vaststellen en dan nog een andere keer een sessie over specifiek het normenkader.

De heer Van Ballegooijen: Voorzitter, ik wilde een ander punt maken. Ik wilde het even expliciet maken. En als het niet waar is, mag u het zeggen. Maar dat die uitgangspunten, die in de document staan, al eerder zijn vastgesteld. We stellen die niet vast met dit document.

Mevrouw Van Benschop: Nee, dit zijn de ... Sorry.

De voorzitter: Wethouder Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Daar heeft de heer Van Ballegooijen gelijk in. Die uitgangspunten staan. En binnen de uitgangspunten zijn wij nu met dit afwegingskader gekomen.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Juist op die uitgangspunten adviseert de Wmo om er een uitgangspunt aan toe te voegen, Wmo-raad bedoel ik. Dat maakt de bespreking toch wel belangrijk, om het daar ook over te hebben. Dat is voor mij in elk geval de reden dat ik graag nog een bespreking zou hebben.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, dan wil ik heel even één minuutje om te overleggen of we met dit stuk, die uitgangspunten hierin kunnen aanpassen. Want dat betwijfel ik. Ik denk dat dat via de integrale Visie Sociale Domein moet.

De voorzitter: U gaat overleggen om tot een toezegging te komen?

Mevrouw Van Benschop: Even één minuut of dat überhaupt via dit stuk kan.

De voorzitter: Dan gaan we één minuut schorsen. Excuus. De schorsing is opgeheven. Ik heb het niet per se bijgehouden of het één minuut was of niet, maar ik ga ervan uit. Wethouder Van Benschop, wat is de conclusie?

Mevrouw Van Benschop: De conclusie is dat die uitgangspunten toch worden vastgelegd in de integrale visie sociaal domein. Maar het uitgangspunt wat benoemd wordt, de zorg die nodig is bereikbaar en beschikbaar houden voor de meest kwetsbare inwoners, is niet alleen een uitgangspunt binnen de integrale visie sociaal domein, maar is eigenlijk

het overall uitgangspunt waarom we tot dit hele proces zijn gekomen. Omdat we zien dat het onder druk staat en we het voor iedereen die het echt nodig heeft en kwetsbaar is, beschikbaar en bereikbaar willen houden. Hoe we dat precies moeten vormgeven in die integrale visie, dat gaat we dan wel zien. Maar dat hangt er zelfs nog boven. Dat is nog overkoepelend op de uitgangspunten die benoemd staan.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Kan het ook niet zo zijn dat we dit ... Ik probeer maar mee te denken hoor. Maar ik had het net even met collega Van Ballegooijen erover. Stel dat we dit niet vaststellen. Komen we dan straks toch niet tot de conclusie dat we dadelijk in gaan stemmen hiermee? En dat vind ik een beetje zonde van de tijd. Vind ik ook een beetje te niet doen aan de ambtelijke ondersteuning, de tijd die ze erin gestoken hebben. En natuurlijk moet je een ..

De voorzitter: Uw vraag is eigenlijk van, als we er nu weer aan gaan sleutelen en we komen tot de conclusie dat het toch weer hetzelfde is, dan hebben we tijd verdaan.

Mevrouw Stolk: We krijgen dadelijk de verordening. En mevrouw Jager heeft heel veel energie gestoken in die verordening. Die verordening moet nog komen en die moet nog vastgesteld worden. Dat we daar dan die discussie gaan voeren. Dat lijkt mij de meest logische.

De voorzitter: En dat is een vraag aan de commissie. Wie van de commissieleden wil daarop reageren? Mevrouw Jager.

Mevrouw Jager: Dan gaan we een raadsvoorstel aannemen waarin we vastgesteld hebben dat er een aantal dingen in staan die we anders willen. Dat vind ik niet zo'n goed plan eigenlijk.

De voorzitter: Een raadsvoorstel vaststellen waarvan de commissie vindt dat er dingen anders moeten, vindt mevrouw Jager geen goed idee. Nog andere reacties op mevrouw Stolk of mevrouw Jager?

Wethouder Van Benschop: Voorzitter, mag ik één ding ...

De voorzitter: De heer Portier. Nee, eerst even de commissie. De heer Portier.

De heer Portier: Er zijn gewoon een aantal voorstellen, die hier concreet gedaan worden, die heel veel discussie oproepen. We hebben als commissie nog geen tweede termijn gehad. Om nu het zomaar door te drukken, dat staat mij tegen.

De voorzitter: Het college wil eventjes een korte reactie geven op wat mevrouw Jager net zei.

Mevrouw Van Benschop: Wat ik vooral gehoord heb hier, zijn de technische dingen waarvan mevrouw Jager heeft gezegd en waarvan andere partijen hebben aangesloten van, dat moet juist in het stuk staan. We zijn het eens over dat we de cao moeten volgen. We zijn het eens over dat we nog een vermeerdering krijgen met vakantietoeslag. Dat is namelijk geen wijziging ten opzichte van wat wij bedoeld hebben. Het staat er anders, dat moeten we repareren. Die toezegging kan ik gewoon doen, dat gaan we gewoon aanpassen. Ik heb niet het idee dat over het inhoudelijke afwegingskader, dat daar de discussie op zit. Ik hoor wel heel duidelijk dat het gaat over een extra uitgangspunt, zoals geadviseerd door de Wmo-adviesraad. Dat kunnen we meenemen in de integrale visie sociaal domein.

Waarbij ik nog even wil zeggen dat het niet zo is dat, omdat op dit moment dat uitgangspunt er niet staat, dat dat niet ons uitgangspunt is geweest bij het tot stand komen van dit afwegingskader. Toevoegen van dat uitgangspunt gaat niks veranderen aan het voorstel wat wij hier doen, want dat hebben we namelijk altijd in het achterhoofd gehad. Voor in het hoofd.

De voorzitter: Dank u wel. Gezien de tijd wil ik wel eventjes ervoor waken dat we nu niet een nieuw debat openen over een nieuw politiek onderwerp met het college, want we moeten zo tot een afronding komen. Mevrouw Jager krijgt nog een korte reactie.

Mevrouw Jager: In principe ben ik het daarmee eens, maar ik had nog een aantal dingetjes die ik niet meer genoemd heb, vanwege tijdgebrek. En één daarvan, als voorbeeld, is gewoon van, er staat, we gaan terug naar de oude situatie van voor die tijd. Terwijl dat niet kan, want je moet de cao volgen. Ook over de tijd die je repareert. Wordt dat meegenomen ergens in?

De voorzitter: Mevrouw Jager, alle technische dingen die u heeft genoemd, dat zijn wensen en bevindingen. En de wethouder heeft net gezegd dat die worden meegenomen.

Mevrouw Jager: Maar ik heb deze niet genoemd namelijk. Toch wel?

De voorzitter: Maar commissie, we gaan echt tot de conclusie. Want als u elkaar net niet overtuigd heeft, dan gaat het niet meer gebeuren. Er liggen een aantal dingen op tafel. We kunnen dit voorstel naar de raad sturen om vast te stellen en we kunnen een nieuwe oordeelsvormende sessie hierover plannen. Dan zou dan zijn op 26 september. En dan is de vraag, met dezelfde politieke vragen of met andere politieke vragen? Wie van de commissie mag ik het woord geven? Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik zou graag nog een oordeelsvormende vergadering hebben, omdat ze bijvoorbeeld er ook niet over eens zijn of ze het vrij besteedbare bedrag willen handhaven of niet. En die staat hier wel in. En dat is wel een dingetje nog. Dat kan meteen een vraag zijn.

De voorzitter: Partijen die het eens zijn met mevrouw Van Vugt? SP, Beter voor Dordt, Gewoon Dordt, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid en DENK. Dan check ik wel eventjes met de griffie hiernaast me. Dat is een meerderheid? Ja. En we hebben er maar drie nodig. Dat betekent dat we ... De heer Van Ballegooijen.

De heer Van Ballegooijen: Ik zou graag een vraag nog stellen. En dat is, wat zijn eventuele consequenties als we dit over de komende raadsvergadering heen tillen?

De voorzitter: Consequenties als we het over de raadsvergadering heen tillen?
Wethouder Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dit proces loopt gewoon synchroon met de hele herijking Wmo in de hele regio. Dat betekent wel dat de sociale dienst dadelijk geen ... Sorry? We lopen dan achter. Dan gaat er vanuit de sociale dienst gewerkt moeten worden met een ...

De heer Safranti: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Safranti.

De heer Safranti: Spijt me zeer hoor, maar de hele avond hebben we maar dit soort discussies gehad, dat we dan op het laatste moment een beslissing moeten nemen, omdat het naar de raad moet. Dan denk je, kom dan tijdig naar ons toe, zodat we ook tijdig beslissing kunnen nemen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, daar wil ik ...

De voorzitter: De heer Safranti, uiteindelijk is het aan de commissie om te bepalen wat ze met dit stuk wil. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, ik vind dat een beetje flauw. Want als je kijkt hoeveel vergaderingen wij gehad hebben de afgelopen periode, dan kan je niet nu de wethouder verwijten van, je bent nu te laat. Want als je ziet hoelang dit traject gelopen is en hoeveel tijd en energie wij er ook als commissie ingestoken hebben. We hebben alles meegegeven. We hebben avond aan avond gezeten. Dan had je dat veel eerder, vind ik persoonlijk, in moeten brengen en richting de wethouder moet sturen, want dat had je dan niet per se in een commissie moeten doen.

De voorzitter: Helder. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Daar ben ik het mee eens. Dank u wel, voorzitter. Maar we beoordelen nu het plan op wat er nu ligt. En dat is van belang. En u gaf het ook zelf al aan, het heeft gewoon de grootste zorgvuldigheid nodig, dat dit goed in elkaar zit. En daarom is het van belang, ondanks dat je dan misschien in tijdsdruk komt, om hier wel goed naar te kijken en hier een heel zorgvuldig verhaal neer te leggen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, mag ik daar één ding nog op zeggen?

De voorzitter: Mevrouw Stolk, nog een reactie.

Mevrouw Stolk: Als je iets vaststelt als raad en je komt halverwege het traject of proces erachter dat iets niet loopt zoals wij willen, kan je dat altijd ter discussie stellen. Dan kan je tegen de wethouder of tegen het college zeggen van, moet je luisteren, dat loopt niet goed, daar willen we wat mee.

De voorzitter: Er is opnieuw een discussie geweest over de conclusie. Er is zelfs nog een toevoeging geweest vanuit het college. Ik kijk opnieuw de commissie aan, wat wordt de conclusie? Wat gaan we doen met dit raadsvoorstel?

De heer Van Ballegooijen: Voorzitter.

De voorzitter: Alle partijen die net hebben gezegd nog een oordeelsvormende sessie, blijven bij hun punt. De heer Van Ballegooijen.

De heer Van Ballegooijen: Voorzitter, wat ons betreft zou het door kunnen naar de raad. Een eventuele aanpassing zou dan in een amendement kunnen.

De voorzitter: En bij meerdere partijen is de stem dat het een oordeelsvormende vergadering opnieuw wordt. Dat wordt op 26 september. En er wordt ook nog gevraagd om een toezegging over de Wmo-adviesraad. Reactie daarop.

Wethouder Van Benschop: Die zit er dan bij.

De voorzitter: En die zit er dan bij. Dan sluit ik met deze conclusie de vergadering. Fijne avond.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 10 oktober 2023.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff